



IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU 2012.

BH-Gas d.o.o. Sarajevo

Sarajevo, mart 2013.

SADRŽAJ

	Naslov	Strana
	OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA U 2012. GODINI	
	UVOD	
I	OSTVARENI PRIHOD U PERIODU I-XII 2012. GODINE	
1.	OSTVARENI PRIHODI OD PRODAJE PRIRODNOG GASA	
1.1	<i>Fizički obim prodaje prirodnog gasa</i>	
	<i>Pregled utrošenog gasa u periodu ljeto – zima 2012. godine</i>	
1.2	<i>Vrijednost prodaje prirodnog gasa</i>	
	Pregled kretanja prodajnih cijene gasa od 2001. – 2012. godine	
2.	PRIHODI OD KAMATA U 2012. GODINI	
3.	PRIHODI I RASHODI OD KURSNIH RAZLIKA U 2012. GODINI	
4.	PRIHODI OD NAPLAĆENIH OTPISANIH POTRAŽIVANJA	
5.	OSTALI PRIHODI	
	Ukupan prihod u 2012. godini	
II	OSTVARENI RASHODI POSLOVANJA U 2012. GODINI	
1.	RASHODI IZ NABAVKE PRIRODNOG GASA U 2012. GODINI	
1.1	<i>Količina i vrijednost uvoza prirodnog gasa</i>	
1.2	<i>Troškovi transporta prirodnog gasa do Zvornika</i>	
1.2.1	<i>Transport gasa kroz Mađarsku</i>	
1.2.2	<i>Transport gasa kroz Srbiju</i>	
	<i>Pregled cijena transporta gasa od 1998. do 2012. godine</i>	
1.3	<i>Ostali troškovi iz strukture nabavne cijene u 2012. godini</i>	
1.3.1	<i>Carinsko evidentiranje</i>	
1.3.2	<i>Troškovi špeditera</i>	
1.3.3	<i>Transport gasa kroz Republiku Srpsku</i>	
1.3.4	<i>Provizije banaka po izdatim garancijama i za platni promet u 2012. godini</i>	
1.3.5	<i>Provizija uvoznika</i>	
	Struktura nabavne cijene gasa u BiH u 2012. godini	
	Kalkulacija nabavne cijene prirodnog gasa 2012. godine	
2.	TROŠKOVI PROMETA U 2012. GODINI	
3.	RASHODI OD KAMATA PO INO KREDITIMA	
4.	OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	
5.	RASHODI OD NEGATIVNIH KURSNIH RAZLIKA	
6.	GUBICI OD PRODAJE I RASHODOVANJA STALNIH SREDSTAVA	
7.	RASHODI PO OSNOVU ISPRAVKE VRIJEDNOSTI I OTPISA POTRAŽIVANJA	
8.	OSTALI RASHODI	
III	OSTVARENI FINANSIJSKI REZULTAT U 2012. GODINI	
1.	Bilans uspjeha	
2.	Bilans stanja sa 31.12.2012. godine	
IV	ZAPOSLENOST	
V	INVESTICIONA ULAGANJA U 2012. GODINI	
VI	LIKVIDNOST I STOPA NAPLATE	
	Izveštaj Tehničkog sektora	
	Izveštaj Sektora za razvoj	
	Izveštaj Sektora za pravne i opće poslove	
	Izveštaj Sektora za ekonomsko-finansijske poslove	
	PRILOZI:	
	- Računovodstvene zabilješke	
	- Izveštaj o javnim nabavkama	

OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA ZA PERIOD 01.01. DO 31.12.2012. GODINE

Red. broj	P O K A Z A T E L J I	Jedinica	Ostvareno	Planirano	Ostvareno	Indeks	Indeks
		mjere	I-XII 2012.	I-XII 2012.	I-XII 2011.	4/5	4/6
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Fizički obim prodaje gasa	Sm ³	256.913.428	252.348.000	279.177.345	101,81	92,03
2.	Vrijednost prodaje gasa	KM	221.480.250	230.919.255	200.988.254	95,91	110,20
3.	Prodajne cijene gasa-prosječne	KM	862,08	915,08	719,93	94,21	119,74
	- Za distributere	KM	820,08	909,88	712,83	90,13	115,05
	- Za velike industrijske potrošače	USD	596,94	610,00	514,18	97,86	116,10
	- Za velike industrijske potrošače	KM	919,33	913,53	729,22	100,63	126,07
	- Za srednje industrijske potrošače	KM	932,59	981,39	739,36	95,03	126,13
	- Za male industrijske potrošače	KM	929,34	981,39	711,85	94,70	130,55
4.	Fizički obim uvoza gasa	Nm ³	256.916.196	253.786.300	279.208.592	101,23	92,02
5.	Fakture od Gazprom Exporta	USD	128.432.737	131.104.963	119.872.148	97,96	107,14
		KM	192.617.258	196.363.955	169.477.618	98,09	113,65
6.	Kurs USD	KM	1,499752	1,497761	1,413820	100,13	106,08
7.	Prosječna nabavna cijena gasa	USD	499,90	517,67	429,33	96,57	116,44
		KM	749,73	775,31	607,00	96,70	123,51
8.	Fakture za transport FGSZ-a	USD	9.653.353	9.414.211	9.338.632	102,54	103,37
		KM	14.489.027	14.098.225	13.181.441	102,77	109,92
	Prosječna cijena transporta u Mađ.	USD	37,57	37,10	33,45	101,29	112,34
		KM	56,40	55,55	47,29	101,52	119,26
9.	Fakture za transport od Srbijagasa	USD	7.491.285	7.365.833	6.690.047	101,70	111,98
		KM	11.252.090	11.030.424	9.434.597	102,01	119,26
	Prosječna cijena transporta u Srbiji	USD	29,16	29,02	23,96	100,46	121,69
		KM	43,80	43,46	33,88	100,77	129,28
	Nabavna vrijednost u Zvorniku	USD	145.577.375	147.885.007	135.900.827	98,44	107,12
	Nabavna vrijedost u Zvorniku	KM	218.358.375	221.492.604	192.093.656	98,58	113,67
10.	Nabavna cijena gasa u Zvorniku	USD	566,63	582,71	486,74	97,24	116,42
		KM	849,92	872,75	687,99	97,38	123,54
11.	Ostali troškovi iz nabavne cijene	KM	2.996.079	3.121.229	4.034.761	95,99	74,26
	- Carinsko evidentiranje	KM	0	0	1.147.491		
	- Špediterski troškovi	KM	57.505	46.854	49.460	122,73	116,27
	- Transport kroz RS	KM	805.469	897.276	857.978	89,77	93,88
	- Bankarske provizije	KM	244.315	284.000	321.350	86,03	76,03
	- Provizija uvoznika	KM	1.888.790	1.893.099	1.658.482	99,77	113,89
12.	Troškovi prometa, u kojima:	KM	6.342.370	7.787.474	6.305.818	81,44	100,58
	- troškovi amortizacije	KM	3.663.389	3.999.844	3.677.289	91,59	99,62
	- troškovi održavanja	KM	65.218	535.780	76.396	12,17	85,37
	- troškovi administracije	KM	2.613.763	3.251.850	2.552.133	80,38	102,41
13.	Ukupan efektivan prihodi	KM	227.784.123	230.919.255	206.052.882	98,64	110,55
14.	Ukupan obračunski prihodi	KM	228.327.724	230.919.255	206.052.882	98,88	110,81
15.	Ukupni efektivni rashodi	KM	234.615.573	232.401.308	206.898.565	100,95	113,40
16.	Ukupni obračunski rashodi	KM	234.615.573	232.401.308	207.719.787	100,95	112,95
17.	Efektivna dobit/gubitak	KM	-6.831.450	-1.482.053	-845.683	460,95	807,80
18.	Obračunska dobit/gubitak	KM	-6.287.849	-1.482.053	-1.666.905	424,27	377,22
19.	Opšta stopa naplate	%	82,76	90,55	83,75	91,40	98,82
20.	Stopa naplate bez prenešenog salda	%	95,78	100,00	91,24	95,78	104,98

UVOD

Izveštaj o poslovanju za 2012. godinu je analitički prikaz poslovanja kompanije BH-Gas, sa transparentnim i detaljno prikazanim elementima poslovanja: količine nabavke i prodaje gasa, ulazne i izlazne cijene, te ostali kalkulativni elementi od kojih zavisi cijena koštanja i prodajna cijena, te ostvareni finansijski rezultat.

Uslovi poslovanja u 2012. godini obilježeni su prenešenim recesijskim trendovima iz 2011. godine, što je uticalo na usporavanje ekonomije i najvećih ekonomskih sila euro-zone, prenoseći date trendove i na ekonomije zemalja koje su van monetarne unije, uključujući i BiH. Dato potvrđuju i objavljeni makroekonomski indikatori.

Po pitanju gasnog tržišta u BiH, poslovanje BH-Gasa u I kvartalu 2012. godine obilježeno je prenešenom prodajnom cijenom za distributivne kompanije iz IV kvartala 2011. godine, višom nabavnom cijenom gasa za cca 3,23%, te identičnim rastom kursa dolara. Samo cijena ruskog gasa na granici sa Mađarskom je činila 90,82% od prosječno ostvarene prodajne cijene, što je uvećano za troškove transporta činilo ukupne troškove, koji su za 2,16% veći od prosječne prodajne cijene u I kvartalu 2012. godine (863,11 : 844,82). Ujedno, važeća distributivna cijena je za 3,44% bila niža od prosječne prodajne cijene. Kalkulišući i ostale elemente, u I kvartalu je evidentiran gubitak od cca 3,4 miliona KM.

Gubitak na supstanci je nastavljen i u nastavku I polugodišta, što je rezultiralo ostvarivanjem gubitka sa 30.06. u iznosu od 10,2 miliona KM. Ovaj gubitak je u izvjesnoj mjeri neutralisan sa 30.09., što je sa cijenom koštanja većom za 3,1% od prosječne prodajne cijene, odnosno 9,4% od distributivne cijene rezultiralo gubitkom od 6,0 miliona KM. Na kraju poslovne 2012. godine evidentiran je gubitak od 6.287.849 KM.

Problem „neaktivne distributivne cijene“ u 2012. je naglašen i u izvještaju nezavisnog eksternog revizora, u kojem je pojašnjavajući razloge ostvarivanja gubitka navedeno sljedeće:

„Posebno naglašavamo da prodajne cijene u dijelu prodaje prema distributivnim preduzećima ne odražavaju tržišnu, odnosno nabavnu cijenu gasa, što je u posmatranoj 2012. godini direktno prouzrokovalo negativan finansijski rezultat. Zahtjev za korekciju veleprodajne cijene gasa je podnesen dva puta tokom 2012. godine, zajedno sa relevantnom dokumentacijom koja evidentno ukazuje na rast cijene koštanja gasa, međutim isti nisu još uvijek razmatrani od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. Kako je ova praksa neodrživa, s aspekta preostalog iznosa ukupnog kapitala Društva, neophodno je ukazati na dati problem u daljnim razgovorima sa resornim ministarstvima Vlade Federacije BiH.“

Kurs dolara je tokom godine imao trend rasta, izuzev IV kvartala, kada je registrovan izvjestan pad u odnosu na prethodni kvartal. U poređenju sa prethodnom godinom, kurs dolara je od početka 2011. do kraja 2012. godine evidentirao rast od skoro 6%. Na kraju 2012. evidentirane su negativne kursne razlike u iznosu od 3,5 miliona KM, što je u saldu sa pozitivnim kursnim povećalo rashode u bilansu uspjeha za cca 300.000 KM.

Ostvareni fizički obim prodaje gasa je za 1,81% veći u odnosu na planirane količine, ali i za 7,97% manji u odnosu na količine gasa koje su ostvarene u 2011. godini. Posmatrajući

kategoriju prihoda, isti su manji u odnosu na planske vrijednosti, uglavnom kao rezultat zadržavanja prodajne distributivne cijene na nivou iz prethodne godine, ali i veći u odnosu na prihode iz 2011. uslijed viših cijena prema industrijskim potrošačima.

Posmatrani izvještajni period je u investicionom smislu obilježen početkom izvođenja radova na izgradnji gasovoda Zenica – Travnik, te izdvajanjem značajnih kako kreditnih, tako i sredstava iz vlastitih izvora na ime finansiranja datog projekta. Tako je tokom 2012. za ove namjene izdvojeno 18,6 miliona KM, od čega cca 4 miliona KM vlastitih sredstava. Kako se okončanje projekta izgradnje gasovoda planira tokom 2013. godine, i u ovoj godini treba kalkulirati sa dodatnim sredstvima koja se moraju osigurati na ime rješavanja imovinsko-pravnih odnosa.

Tekuće aktivnosti uvoza i transporta gasa obavljale su se bez poteškoća, u kontekstu urednog izmirivanja obaveza prema ino dobavljačima. Svi potrošači prirodnog gasa uredno su snabdjevani sa naručenim količinama gasa, iako su se kod nekih potrošača te narudžbe često mijenjale, i to uglavnom naniže. Kao i u proteklim godinama, još uvijek je prisutan značajan disparitet u pogledu ravnomjerne godišnje potrošnje (ljet/zima), te općenito nivoa potrošnje, obzirom da ista nije na nivou realnih kapaciteta, naročito kod industrijskih potrošača. Jedini mogući uticaj koji BH-Gas može ostvariti u tom pogledu je preko cjenovne politike, a sve u okviru realne cijene koštanja. Međutim, u segmentu nabavne cijene gasa ne postoji prostor za značajniji uticaj, obzirom da se gas uvozi od samo jednog isporučioća, da ne postoji kontinuitet u potrošnji, te da je razvijenost gasnog tržišta ograničena. Iz navedenih razloga, postoji opravdana bojazan da potrošači u svojim energetskim bilansima sve više kalkuliraju sa drugim energentima, koji će im omogućiti rentabilnije poslovanje.

Ostvarena stopa naplate je nešto lošija u poređenju sa prethodnom godinom, te ukoliko se posmatra naplata u zadnje tri godine (2010. – 2012.), ista je evidentirala značajan pad od cca 6,5%. Razmatrajući problem naplate, neophodno je sačiniti određene podgrupe dužnika, koji u skladu sa svojim statusom zahtijevaju različit pristup u naplati potraživanja. Tu prevashodno treba izdvojiti Sarajevogas, čija potraživanja relativno vremenski nisu stara, ali su po obimu daleko najveća, potom TG Birač, te Zvornikstan, kod kojeg je naglašen i rizik otpisivanja potraživanja (preko 365 dana). Problemi naplate ovih potraživanja ugrožavaju tekuću likvidnost, ali posebno likvidnost u investicionim aktivnostima koje zahtijevaju vlastita ulaganja sredstava.

U nastavku je dat pregled poslovanja po pojedinim segmentima.

I OSTVARENI PRIHODI U PERIODU I – XII 2012. GODINE**1. OSTVARENI PRIHODI OD PRODAJE PRIRODNOG GASA U 2012. GODINI****1.1. Fizički obim prodaje prirodnog gasa (Sm³)**

Red. broj	Potrošači	Ostvareno I-XII 2012.	Planirano I-XII 2012.	Ostvareno I-XII 2011.	Indeks 3/4	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Sarajevogas	139.109.209	147.760.000	151.906.784	94,15	91,58
2.	Arcelor Mittal	51.243.199	54.000.000	47.986.156	94,89	106,79
3.	IGM Visoko	544.096	2.790.000	1.757.538	19,50	30,96
4.	T. C. Kakanj	503.717	712.000	591.329	70,75	85,18
5.	Željezara Ilijaš	183.714	290.000	168.260	63,35	109,18
6.	Visokogas	6.205.849	5.710.000	5.696.655	108,68	108,94
7.	Cimos Zenica	323.824	600.000	303.324	53,97	106,76
8.	K.F.K. Plin	280.029	1.260.000	3.386.437	22,22	8,27
9.	Tvornica vapna	76.165	8.280.000	1.334.049	0,92	5,71
10.	Ostali FBiH	866.715	-	-	-	-
	Ukupno FBiH	199.336.517	221.402.000	213.130.532	90,03	93,53
11.	Birač Zvornik	54.553.894	26.400.000	62.854.873	206,64	86,79
12.	Zvornikstan	2.918.070	2.962.000	3.013.375	98,52	96,84
13.	Ostali u RS	104.947	1.584.000	178.565	6,63	58,77
	Ukupno u RS	57.576.911	30.946.000	66.046.813	186,06	87,18
	UKUPNO BiH	256.913.428	252.348.000	279.177.345	101,81	92,03

U 2012. godini kupcima u Bosni i Hercegovini je isporučeno 256.913.428 Sm³ prirodnog gasa, od čega za kupce u Federaciji BiH 199.336.517 Sm³ ili 77,59%, i u Republici Srpskoj 57.576.911 Sm³ ili 22,41% od ukupnih količina. U toku godine, registrovana su dva nova potrošača, EPS Laštro, te ŽGP Zenica, koji su po utrošenim količinama svrstani u kategoriju srednjih i malih industrijskih potrošača. Treba naglasiti da su isporuke prema EPS Laštri vršene iz razloga obustave daljnjih isporuka gasa prema distributeru, K.F.K. Plin, koji je zajedno sa Tvornicom vapna Kreševo, uslijed neizmirenih dugovanja utužen kod nadležnog suda. Također, od mjeseca avgusta količine gasa koje se isporučuju prema potrošačima u industrijskoj zoni u Zvorniku su prebačene na AD Zvornikstan, koji za ove potrošače preuzima i isporučuje nominovane količine gasa.

U poređenju sa planiranim količinama za ovu godinu, uočava se da je plan potrošnje kod velikog broja pojedinačnih potrošača nerealno postavljen, ali zbog značajno veće potrošnje Fabrike glinice Birač, ukupna ostvarena potrošnja je za 1,81% veća u odnosu na planiranu.

U Federaciji BiH ostvarena potrošnja je za 9,97% manja u odnosu na planiranu, dok je u Republici Srpskoj za 86,06% viša u odnosu na planiranu potrošnju.

U Republici Srpskoj za 86,06% viša u odnosu na planiranu potrošnju.

Interesantno je pogledati strukturu potrošnje prirodnog gasa po vrstama potrošača, koja je data u nastavku.

U 2012. godini kupcima u BiH je isporučeno cca 256 miliona Sm³ prirodnog gasa, od čega za kupce u FBiH 199 miliona Sm³ ili 77,59%, te potrošačima u RS cca 57 miliona Sm³ ili 22,41% od ukupnih količina gasa.

▪ **Distributeri ili proizvođači toplotne energije u 2012. godini (Sm³)**

Red. broj	Naziv potrošača	Ostvarena kol. 2012.	Planirana kol. 2012.	Ostvarena kol. 2011.	Index 3/4	Index 3/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Sarajevogas	139.109.209	147.760.000	151.906.784	94,15	91,58
2.	Visokogas	6.205.849	5.710.000	5.696.655	108,68	108,94
3.	K.F.K. Plin	280.029	1.260.000	3.386.437	22,22	8,27
4.	Zvornikstan	2.918.070	2.962.000	3.013.375	98,52	96,84
	UKUPNO	148.513.157	157.692.000	164.003.251	94,18	90,56

Ovu grupu i u 2012. godini su činila 4 potrošača prirodnog gasa: Sarajevogas, Visokogas, K.F.K. Plin i Zvornikstan. U ukupnoj potrošnji Arcelor Mittala uključene su i količine gasa potrebnog za grijanje grada Zenice, koje je prije direktno koristilo Grijanje Zenica, a koje sada umjesto gasa distribuira toplotnu energiju dobijenu od Arcelor Mittala. Iz ovog razloga nije realno upoređivati količine gasa utrošenog za potrebe zagrijavanja, jer su količine gasa za grijanje Zenice uzete u obzir u količini industrijske potrošnje Arcelor Mittala.

U ovoj godini ukupne količine prirodnog gasa upotrijebljene za potrebe grijanja čine 57,81% od ukupnih količina, dok su u prošloj godini predstavljale 58,75%. Nešto smanjeno učešće distributivne potrošnje u odnosu na prošlu godinu nastalo je kao rezultat smanjene potrošnje Sarajevogasa, te K.F.K. Plina.

Ukupna utrošena količina gasa ove skupine potrošača je za 5,82% manja od planirane, pri čemu je registrovano smanjenje kod Sarajevogasa od 5,85%, K.F.K. Plina 77,78%, te Zvornikstana 1,48%.

U poređenju sa potrošnjom gasa u prošloj godini kod svih distributera je, izuzev Visokogasa, zabilježen pad potrošnje i to Sarajevogasa 8,42%, K.F.K. Plina 91,73%, te Zvornikstana 3,16%. Ovdje treba naglasiti da je smanjenje potrošnje kod K.F.K. Plina rezultat obustave isporuka gasa u I kvartalu 2012. godine, sa probnom potrošnjom u IV kvartalu, kada je nakon isporuka probnih, smanjenih količina opet izvršena obustava.

▪ **Industrijski potrošači prirodnog gasa u 2012. godini (Sm³)**

Red. broj	Naziv potrošača	Ostvarena kol. 2012.	Planirana kol. 2012.	Ost. kol. 2011.	Index 3/4	Index 3/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Arcelor Mittal	51.243.199	54.000.000	47.986.156	94,89	106,79
2.	Birač Zvornik	54.553.894	26.400.000	62.854.873	206,64	86,79
Ukupno	Veliki ind. pot.	105.797.093	80.400.000	110.841.029	131,59	95,45
3.	IGM Visoko	544.096	2.790.000	1.757.538	19,50	30,96
4.	Tvornica Vapna	76.165	8.280.000	1.334.049	0,92	5,71
Ukupno	Srednji ind. pot.	620.261	11.070.000	3.091.587	5,60	20,06
5.	T.C. Kakanj	503.717	712.000	591.329	70,75	85,18
6.	Cimos Zenica	323.824	600.000	303.324	53,97	106,76
7.	Željezara Ilijaš	183.714	290.000	168.260	63,35	109,18
8.	Ostali RS	104.947	1.584.000	178.565	6,63	58,77
9.	Ostali FBiH	866.715	-	-	-	-
Ukupno	Mali ind. pot.	1.982.917	3.186.000	1.241.478	62,24	159,72
	UKUPNO	108.400.271	94.656.000	115.174.094	114,52	94,12

Industrijski potrošači gasa, koji su u strukturi potrošnje poželjniji od distributera gasa zbog kontinuiteta u dnevnoj i mjesečnoj potrošnji, kao i korisnijoj upotrebi oslobođene energije od energije iskorištene samo za zagrijavanje, u 2012. godini značajnije su povećali potrošnju u odnosu na planirane količine. Istovremeno, evidentirano je izvjesno smanjenje u poređenju

sa potrošnjom koja je ostvarena u prethodnom godini. Međutim, stalno prisutan rast cijena gasa, kao i sve izražajnije posljedice svjetske ekonomske krize, koje su se naročito odrazile na kapacitete kod velikih industrijskih potrošača gasa, uticale su na smanjenje potrošnje prirodnog gasa. Jedan od najznačajnijih potrošača, kako u pogledu ukupnih količina, tako i u pogledu kontinuirane potrošnje ljeta/zima, Tvornica glinice Birač, je tokom godine izvršila ugradnju kotlova na ugalj, pri čemu je prirodni gas najvećim dijelom supstituiran ovim alternativnim energentom. Kako je operacionalizacija kotlova trajala do samog kraja godine, tako je u 2012. ostvarena potrošnja Birača više nego duplo veća u odnosu na planirane količine. Iznos dugovanja TG Birač prema BH-Gasu, te prelazak na alternativno gorivo u narednom periodu uticaće na pravac daljne saradnje između dvije kompanije.

Drugi po veličini industrijski potrošač prirodnog gasa, Arcelor Mittal iz Zenice, ostvario je manju potrošnju u odnosu na planiranu, ali i za cca 7% veću u odnosu na potrošnju u prethodnoj godini. Analizirajući potrošnju ovog potrošača u proteklih 5 godina, ispostavlja se da je potrošnja od cca 50 miliona Sm^3 gasa na godišnjem nivou optimum potrošnje sa kojom treba računati i u narednom periodu.

Svi ostali industrijski potrošači iz kategorije srednjih i malih industrijskih potrošača ostvarili su značajno smanjenu potrošnju u odnosu na planske vrijednosti, a sve kao rezultat smanjenog obima proizvodnje, nemogućnosti plasmana i naplate gotovih proizvoda i sl. Ovo je posebno izraženo kod IGM-a iz Visokog, koji je u 2012. ostvario tek 19,5% planirane potrošnje, odnosno 31% potrošnje koja je ostvarena u 2011. godini.

U proteklih 15 godina (1998. – 2012.), BH-Gas d.o.o. Sarajevo je isporučio kupcima u Bosni i Hercegovini 3.863.855.623 Sm^3 prirodnog gasa, od čega kupcima u FBiH 2.795.773.667 Sm^3 ili 72,36%, i u RS 1.068.081.956 Sm^3 gasa ili 27,64%.

U tabeli „Pregled mjesečne prodaje prirodnog gasa u periodu januar – decembar 2012. godine“ prikazana je potrošnja prirodnog gasa po mjesečnoj dinamici za sve potrošače gasa registrovane u 2012. godini. Iz pregleda se može uočiti koliko mjesečno variraju količine potrošnje, kao i da kod većine industrijskih potrošača gasa

nije registrovan mjesečni kontinuitet, koji bi inače u normalnim uslovima morao postojati.

U tabeli u nastavku, „Ostvareni ukupan obim prodaje gasa u periodu 1998. – 2012. godina“ prikazana je potrošnja prirodnog gasa po potrošačima u posljednjih 15 godina, odnosno od početka rada kompanije BH-Gas. Iz pregleda je vidljivo od kada se gas isporučuje potrošačima pojedinačno, te količine gasa koje su koristili u pojedinim godinama.

Interesantni su i podaci koji se mogu dobiti iz ovog pregleda o ukupnim količinama potrošnje gasa za proteklih 15 godina. U

U poređenju sa potrošnjom gasa u prošloj godini, svi distributivni potrošači, izuzev Visokogasa, evidentirali su pad potrošnje. Posmatrano na ukupnom nivou, ova kategorija potrošača je evidentirala pad potrošnje od 9,44% u odnosu na 2011. godinu.

proteklih 15 godina (1998. – 2012.), BH-Gas d.o.o. Sarajevo je isporučio kupcima u Bosni i Hercegovini 3.863.855.623 Sm^3 prirodnog gasa, od čega kupcima u FBiH 2.795.773.667 Sm^3 ili 72,36%, i u RS 1.068.081.956 Sm^3 gasa ili 27,64%.

Sarajevogas je, kao najveći potrošač, u proteklih 15 godina utrošio 2,036 milijardi Sm^3 gasa ili 52,69%, Tvornica glinice Birač je u istom periodu utrošila 1,024 milijardi Sm^3 gasa ili 26,50%, te Arcelor Mittal 0,556 milijardi Sm^3 ili 14,40%. Drugim riječima, samo ova tri potrošača su utrošili 93,59% od ukupnih isporuka gasa, dok su svi ostali potrošači u BiH potrošili 6,41%.

Potrošnja prirodnog gasa za proizvodnju toplotne energije u posmatranom periodu učestvovala je sa 2,189 milijardi Sm³ ili 56,65% od ukupne potrošnje prirodnog gasa. Ovaj podatak je donekle diskutabilan za sve količine gasa koje su distributeri, a koji su po pravilu svrstani u potrošnju za proizvodnju toplotne energije, prosljedili svojim industrijskim potrošačima za tehnološke potrebe. Isto tako, podatak je diskutabilan i za sve količine koje Arcelor Mittal, kao industrijski potrošač, od 2009. godine koristi za proizvodnju toplotne energije za zagrijavanje grada Zenice, kao i za sve količine kod malih i srednjih industrijskih potrošača koje se u zimskom periodu koriste za zagrijavanje njihovih poslovnih prostora.

Pregled utrošenog gasa u periodu ljeto – zima (Sm³)

Mjesec	L j e t o			Mjesec	Z i m a		
	2012.	2011.	Index		2012.	2011.	Index
April	21.832.620	22.662.942	96,34	Januar	36.422.469	37.437.927	97,29
Maj	15.749.822	16.541.702	95,21	Februar	40.142.072	32.910.180	121,97
Juni	13.019.208	14.304.384	91,02	Mart	23.676.584	34.082.253	69,47
Juli	13.033.836	12.604.135	103,41	Oktobar	15.175.566	20.164.426	75,26
Avgust	13.166.503	14.096.860	93,40	Novem.	19.883.560	29.064.607	68,41
Sept.	12.638.988	12.875.858	98,16	Decem.	32.172.200	32.432.071	99,20
Ukupno	89.440.977	93.085.881	96,08	Ukupno	167.472.451	186.091.464	89,99

U 2012. godini ukupna ljetna potrošnja gasa je smanjena za 3,92% u odnosu na prethodnu, 2011. godinu. Idealno, sa stanovišta obračuna transportnih troškova, bila bi kontinuirana potrošnja gasa na mjesečnom, dnevnom i satnom nivou. Međutim, kako distributivna potrošnja učestvuje u ukupnoj potrošnji u značajnom omjeru (u 2012. sa 57,81%), ovakve oscilacije u potrošnji gasa između ljetnog i zimskog perioda imaju za posljedicu obračun penala za nepreuzete količine u ljetnom periodu, a što ograničava nabavku gasa u zimskom periodu za količine koje premašuju zakupljene kapacitete. U posljednjih nekoliko godina, ishodovane su određene pogodnosti sa transporterima na ime ovog dispariteta; kod FGSZ-a putem fiksno utvrđenih, tzv. diskontovanih količina gasa u ljetnom periodu, kada se samo u slučaju manje transportovane količine od tako fiksno utvrđene zaračunavaju penali, a kod Srbijagasa klauzulom da se penali za netransportovane količine obračunavaju na godišnjem, a ne na mjesečnom nivou. Ovo se svake godine reguliše posebnim dodatkom, odnosno aneksom na dugoročni ugovor sa transporterima gasa, što ima značajne uštede u odnosu kada bi se primjenjivale odredbe iz osnovnog dugoročnog ugovora. Međutim, upitno je do kog nivoa će se ove povlastice koristiti u narednim godinama, jer svake godine se sve više zaoštava pitanje zakupljenih kapaciteta koji su ključni u obračunu transportne takse.

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE

PREGLED MJESEČNE PRODAJE PRIRODNOG GASA U PERIODU OD JANUARA DO DECEMBRA 2012. GODINE PO KOLIČINAMA (Sm³)

Mj.	SaGas	Arcelor Mittal	IGM Visoko	T.C. Kakanj	Željezara Ilijaš	VisGas	K.F.K. Kreševo	Tvornica Vapna	Cimos Zenica	EPS Laštro	ŽGP Zenica	UKUPNO FBiH	Birač Zvornik	ZvorStan	Ostali ind. potrošači	UKUPNO RS	SVEUKUPNO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1.	28.315,837	4.465,521	21,195	85,696	12,937	731,927	117,676	12,159	55,226	0,000	0,000	33.818,174	2.037,972	559,071	7,252	2.604,295	36.422,469
2.	30.945,135	6.013,136	13,694	92,326	10,248	809,951	87,590	0,000	37,111	0,000	0,000	38.009,191	1.471,662	657,219	4,000	2.132,881	40.142,072
3.	14.587,367	5.851,868	16,914	76,041	17,692	546,061	52,005	64,006	30,008	0,000	0,000	21.241,962	2.105,642	318,869	10,111	2.434,622	23.676,584
K1	73.848,339	16.330,525	51,803	254,063	40,877	2.087,939	257,271	76,165	122,345	0,000	0,000	93.069,327	5.615,276	1.535,159	21,363	7.171,798	100.241,125
4.	9.707,951	4.262,044	16,476	50,337	13,217	418,917	0,000	0,000	17,352	0,000	0,000	14.486,294	7.175,452	148,820	22,054	7.346,326	21.832,620
5.	3.766,019	4.342,087	61,629	24,795	15,286	349,448	0,000	0,000	16,552	23,700	15,443	8.614,959	7.067,262	45,222	22,379	7.134,863	15.749,822
6.	1.953,006	3.365,033	155,979	13,240	15,740	404,915	0,000	0,000	9,298	66,516	33,663	6.017,390	6.937,452	42,883	21,483	7.001,818	13.019,208
K2	15.426,976	11.969,164	234,084	88,372	44,243	1.173,280	0,000	0,000	43,202	90,216	49,106	29.118,643	21.180,166	236,925	65,916	21.483,007	50.601,650
P1	89.275,315	28.299,689	285,887	342,435	85,120	3.261,219	257,271	76,165	165,547	90,216	49,106	122.187,970	26.795,442	1.772,084	87,279	28.654,805	150.842,775
7.	1.743,187	3.452,835	12,429	9,604	20,401	422,206	0,000	0,000	11,639	69,144	80,878	5.822,323	7.161,903	31,942	17,668	7.211,513	13.033,836
8.	1.583,700	3.947,652	7,405	23,880	17,899	435,903	0,000	0,000	8,657	77,480	52,335	6.154,911	6.971,820	39,772	0,000	7.011,592	13.166,503
9.	1.933,857	3.706,487	103,975	11,614	12,933	383,445	0,000	0,000	30,929	82,070	68,388	6.333,698	6.280,153	25,137	0,000	6.305,290	12.638,988
K3	5.260,744	11.106,974	123,809	45,098	51,233	1.241,554	0,000	0,000	51,225	228,694	201,601	18.310,932	20.413,876	96,851	17,668	20.528,395	38.839,327
10.	6.667,638	4.092,077	52,967	15,497	13,212	479,702	2,956	0,000	24,704	84,162	108,463	11.541,378	3.470,913	163,275	0,000	3.634,188	15.175,566
11.	13.091,230	3.891,030	43,458	30,403	18,032	519,499	16,461	0,000	34,351	57,591	34,943	17.736,998	1.822,337	324,225	0,000	2.146,562	19.883,560
12.	24.814,282	3.853,429	37,975	70,284	16,117	703,875	3,341	0,000	47,997	3,298	8,641	29.559,239	2.051,326	561,635	0,000	2.612,961	32.172,200
K4	44.573,150	11.836,536	134,400	116,184	47,361	1.703,076	22,758	0,000	107,052	145,051	152,047	58.837,615	7.344,576	1.049,135	0,000	8.393,711	67.231,326
P2	49.833,894	22.943,510	258,209	161,282	98,594	2.944,630	22,758	0,000	158,277	373,745	353,648	77.148,547	27.758,452	1.145,986	17,668	28.922,106	106.070,653
UKUPNO	139.109,209	51.243,199	544,096	503,717	183,714	6.205,849	280,029	76,165	323,824	463,961	402,754	199.336,517	54.553,894	2.918,070	104,947	57.576,911	256.913,428

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE

OSTVAREN UKUPAN OBIM PRODAJE PRIRODNOG GASA U PERIODU OD 1998. DO 2012. GODINE (Sm3)

OSTVAREN UKUPAN OBIM PRODAJE PRIRODNOG GASA U PERIODU OD 1998. DO 2012. GODINE (Sm3)																Tabela br. 2
Red.br.	Potrošači	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	Sarajevogas	133.724.802	123.682.822	113.258.791	116.436.095	111.183.526	134.437.992	132.913.111	148.125.644	148.868.679	146.545.863	149.955.090	137.885.613	147.900.695	151.906.784	139.109.209
2.	Arcelor Mittal	31.072.155	21.633.486	25.419.107	27.313.526	25.538.694	28.022.069	25.555.867	31.767.110	41.650.279	38.672.140	55.608.901	55.804.030	49.038.893	47.986.156	51.243.199
3.	IGM Visoko	5.776.598	5.247.013	5.832.885	5.843.783	5.977.052	5.602.669	5.257.232	5.357.332	3.309.623	5.434.741	5.769.267	2.127.960	2.826.696	1.757.538	544.096
4.	Cementara Kakanj	620.923	357.340	739.293	627.734	924.200	980.557	745.967	704.318	684.400	745.098	769.282	598.574	691.802	591.329	503.717
5.	Željezara Ilijaš	0	62.892	111.393	172.905	171.844	149.616	164.921	186.424	207.334	255.532	256.756	91.342	137.222	168.260	183.714
6.	Visokogas	0	340.946	714.373	818.744	1.092.178	2.317.882	2.896.289	3.868.376	5.426.283	5.276.402	5.829.103	4.626.717	5.397.007	5.696.655	6.205.849
7.	Grijanje Zenica	0	0	0	2.037.576	7.653.802	10.978.737	10.809.829	8.818.899	8.219.150	8.163.717	4.734.776	0	0	0	0
8.	CIMOS Zenica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.407	83.039	212.891	309.212	303.324	323.824
9.	K.F.K. Plin Kreševo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.364.116	3.768.333	3.386.437	280.029
10.	Tvornica vapna Kreševo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.334.049	76.165
11.	JP Direkcija cesta FBiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11.334	0	0	0
12.	Ostali u FBiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	866.715
	UKUPNO FBiH	171.194.478	151.324.499	146.075.842	153.250.363	152.541.296	182.489.522	178.343.216	198.828.103	208.365.748	205.094.900	223.006.214	202.722.577	210.069.860	213.130.532	199.336.517
13.	Birač Zvornik	25.703.003	37.212.801	106.129.853	7.203.966	0	16.258.710	139.199.450	177.348.836	151.581.802	103.327.168	82.338.912	28.182.092	31.913.194	62.854.873	54.553.894
14.	Zvornikstan	0	0	0	1.705.072	1.601.521	2.827.929	2.212.297	3.422.197	2.697.335	3.573.641	2.883.169	2.360.152	3.003.274	3.013.375	2.918.070
15.	Ostali potrošači u RS	0	0	0	1.123.069	1.391.896	1.759.193	625.568	866.816	860.532	2.462.907	2.015.264	446.562	220.051	178.565	104.947
	UKUPNO RS	25.703.003	37.212.801	106.129.853	10.032.107	2.993.417	20.845.832	142.037.315	181.637.849	155.139.669	109.363.716	87.237.345	30.988.806	35.136.519	66.046.813	57.576.911
	UKUPNO BIH	196.897.481	188.537.300	252.205.695	163.282.470	155.534.713	203.335.354	320.380.531	380.465.952	363.505.417	314.458.616	310.243.559	233.711.383	245.206.379	279.177.345	256.913.428

1.2. Vrijednost prodaje prirodnog gasa (KM)

Red. broj	Potrošači	Ostvareno I-XII 2012.	Planirano I-XII 2012.	Ostvareno I-XII 2011.	Indeks 3/4	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Sarajevogas	114.069.551	134.290.600	108.275.656	84,94	105,35
2.	Arcelor Mittal	47.028.488	49.443.442	35.906.974	95,12	130,97
3.	IGM Visoko	502.554	2.689.200	1.279.532	18,69	39,28
4.	T. C. Kakanj	466.733	677.805	417.648	68,86	111,75
5.	Željezara Ilijaš	169.896	277.225	120.321	61,28	141,20
6.	Visokogas	5.088.796	5.302.600	4.065.846	95,97	125,16
7.	Tvornica Vapna	73.880	8.248.950	1.035.091	0,90	7,14
8.	Cimos Zenica	298.552	573.750	210.084	52,04	142,11
9.	K.F.K. Plin	240.825	1.232.100	2.474.975	19,55	9,73
10.	Ostali u FBiH	815.691	-	-	-	-
	Ukupno FBiH	168.754.966	202.735.672	153.786.127	83,24	109,73
11.	Birač Zvornik	50.234.094	24.004.563	44.920.283	209,27	111,83
12.	Zvornikstan	2.392.817	2.655.220	2.151.525	90,12	111,21
13.	Ostali u RS	98.372	1.523.800	130.321	6,46	75,48
	Ukupno RS	52.725.283	28.183.583	47.202.129	187,08	111,70
	UKUPNO BiH	221.480.249	230.919.255	200.988.256	95,91	110,20

U gornjoj tabeli dati su ukupni vrijednosni podaci prodaje prirodnog gasa u periodu januar – decembar 2012. godine, i to po svim potrošačima. U posmatranom periodu ostvaren je prihod od 221.480.249 KM, što je za 4,09% niže od planiranog, ali i za 10,20% više od prihoda ostvarenog u istom periodu 2011. godine.

U Federaciji BiH je ostvaren prihod od prodaje gasa u ukupnom iznosu od 168.754.966 KM, što čini 76,19% ukupnog prihoda od prodaje. U poređenju sa planom, prihod u Federaciji BiH niži je za 16,76%, a u poređenju sa istim periodom prošle godine veći je za 9,73%.

U Republici Srpskoj ostvaren je prihod od prodaje prirodnog gasa u iznosu od 52.725.283 KM, što predstavlja učešće od 23,81% u ukupnom prihodu od prodaje. U poređenju sa planiranim prihodom od prodaje, prihod ostvaren u RS veći je za 87,08%, a u odnosu na prošlu godinu povećan je za 11,70%. Porast prihoda u odnosu na plan rezultat je značajno povećane potrošnje TG Birača.

Sarajevogas je potrošač sa ostvarenom potrošnjom gasa u vrijednosti od 114.069.551 KM, što čini 51,50% od ukupnog ostvarenog prihoda, zatim TG Birač sa vrijednošću potrošnje gasa od 50.234.094 KM ili 22,68%, dok je Arcelor Mittal realizovao potrošnju u vrijednosti od 47.028.488 KM ili 21,23%. Svi ostali potrošači ostvarili su prihod od potrošnje prirodnog gasa u ukupnom iznosu od 10.148.116 KM, što čini ukupno 4,58%.

Industrijski potrošači osigurali su prihod u vrijednosti od 99.688.260 KM ili 45,01% od ukupnog prihoda, a distributeri gasa i toplotne energije ostvarili su prihod od 121.791.989 KM, što je 54,99% od ukupnog prihoda.

Kod svih potrošača registrovano je manje ili više odstupanje obima prodaje u odnosu na plan. Najveće odstupanje planiranog prihoda u apsolutnom iznosu zabilježeno je kod Tvornice glinice Birač iz Zvornika, tako što je prihod veći od planiranog za cca 26,2 miliona KM, a od prihoda u 2011. godini za 5,3 miliona KM. Kod svih ostalih potrošača, i industrijskih i distributivnih, u 2012. godini realizovan je manji obim prodaje gasa u odnosu na planske vrijednosti. Smanjeni obim prodaje je kod nekih potrošača prouzrokovan obustavom isporuka (K.F.K., Tvornica vapna), dok je kod drugih prouzrokovan smanjenim obimom proizvodnje (naglasak na IGM, Cimos i dr.).

U tabeli „Pregled mjesečne prodaje prirodnog gasa u BiH u periodu I – XII 2012. godine po vrijednosti“ dat je uvid u analitičke podatke o ostvarenom prihodu od prodaje gasa po mjesečnoj dinamici, iz čega se uočava variranje prihoda iz mjeseca u mjesec, a naročito razlike između prihoda koji su ostvareni u zimskim i ljetnim mjesecima.

Isto kao i za ukupan obim prodaje prirodnog gasa za period od osnivanja kompanije BH-Gas do kraja 2012. godine, u tabeli „Ostvareni ukupni prihod od prodaje prirodnog gasa u periodu od 1998. do 2012. godine“ dati su podaci o ostvarenom prihodu od prodaje gasa za taj period, koji ukazuju na ukupno ostvareni prihod od prodaje koji za proteklih 15 godina iznosi **1,835 milijardi KM**, od čega je u Federaciji BiH ostvareno 1,359 milijardi KM ili 74,08%, te u RS 0,476 milijardi KM ili 25,92%.

Distributeri su za ovaj period ostvarili potrošnju u vrijednosti od 1,056 milijardi KM ili 57,57% od ukupnog prihoda, veliki industrijski potrošači su ostvarili 0,738 milijardu KM ili 40,22%, te mali i srednji industrijski potrošači 0,040 milijardi KM ili 2,21%.

Sarajevogas je omogućio prihod u iznosu od 978,5 miliona KM, Birač iz Zvornika 452,8 miliona KM, Arcelor Mittal 285,0 miliona KM, te svi ostali potrošači 118,2 miliona KM.

▪ Prodajne cijene prirodnog gasa

U strukturi pune cijene koštanja gasa za 2012. godinu najveću stavku čini vrijednost prirodnog gasa po računima Gazproma u visini od 87,02%, zatim transport do Zvornika 11,63%, te ostali troškovi nabavke (uvoznička provizija, transport kroz RS i dr.) 1,35%. Navedeno znači da ukupni troškovi nabavke gasa čine 97,21% od ukupne cijene koštanja (861,58 KM : 886,27 KM), a čak 99,94% od prodajne cijene (861,58 KM : 862,08 KM). Amortizacija stalnih sredstava čini 1,61% ukupne cijene koštanja, a troškovi administracije i održavanja 1,18%. Ovaj podatak ukazuje na činjenicu da je u 2012. godini ukupna cijena koštanja gasa (886,27 KM) veća od godišnje ostvarene prosječne prodajne cijene gasa (862,08 KM), što znači da je za ovu razliku između cijena ostvaren gubitak iz prodaje gasa. Inače, prodajna cijena se formira na osnovu kretanja nabavnih cijena prirodnog gasa i ostalih troškova poslovanja pri čemu, obzirom da je uvoz i transport gasa izražen preko USD-a, značajnu ulogu igra kurs dolara.

U određivanju cjenovne politike, razlikuju se tri grupe potrošača:

- 1) **Distributivna preduzeća, koja vrše dalju distribuciju prirodnog gasa preko svoje distributivne mreže ili gas koriste za proizvodnju toplotne energije;**
- 2) **Veliki industrijski potrošači;**
- 3) **Mali i srednji industrijski potrošači prirodnog gasa.**

Prodajne cijene za distributivne kompanije, na prijedlog Uprave i Nadzornog odbora BH-Gasa, utvrđuje Vlada Federacije BiH, dok se cijene za srednje i male industrijske potrošače slobodno formiraju, uz prethodno odobrenje Nadzornog odbora. Prodajne cijene za velike industrijske potrošače ugovorene su u USD i utvrđuju se svakog kvartala u zavisnosti od kretanja nabavne cijene Gazprom Exporta i ino transporterata.

Cijena gasa za distributivne kompanije od 820,00 KM/1000 Sm³ je u 2012. prenešena iz IV kvartala 2011. godine, i bila je na snazi tokom cijele godine. Kako je tokom I kvartala već bilo evidentno ostvarivanje gubitka sa 30.03., krajem februara podnešen je zahtjev resornim ministarstvima za korekciju cijene gasa. Korekcija je predviđala povećanje cijene za cca 20%, dokumentovano povećanjem ulaznih parametara, nabavnom cijenom gasa, te kursom USD. Iako je na podnešeni zahtjev resorno Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije dalo prethodnu saglasnost, ista uslijed važećih socio-ekonomskih i drugih prilika nije razmatrana, odnosno odobrena od strane Vlade Federacije BiH. Na prvom polugodištu, ostvaren je gubitak od 10,2 miliona KM, te je upućen inovirani zahtjev za korekciju cijene,

koji opet nije odobren od strane Vlade Federacije BiH. Stavljanje distributivne prodajne cijene gasa u kontekst socijalne politike u svim njenim aspektima u FBiH, odnosno BiH, postaje problem koji neminovno vodi ka topljenju kapitala BH-Gasa. Ovaj problem je prepoznat i od strane nezavisnog eksternog revizora koji je u izvještaju za 2012. godinu naglasio da je data praksa neodrživa u pogledu kontinuiteta poslovanja. Zbog dispariteta u cijenama, nabavna/prodajna, 2012. je već treća godina koju BH-Gas ostvaruje sa gubitkom, čime smo svrstani u kategoriju „rizičnih“ klijenata i od strane kreditora. U cilju prevazilaženja datog problema, neophodno je ukazati na dati problem u korespondenciji sa vlasnikom, odnosno Vladom Federacije BiH.

Kod srednjih i malih industrijskih potrošača, čije cijene nisu predmet neposrednog odobravanja od strane Vlade FBiH, i tokom 2012. su vršene korekcije prodajne cijene, shodno kretanju ulaznih parametara. Tako je cijena od 900,00 KM/1000 Sm³ u I kvartalu povećana na 965,00 KM u II kvartalu (primjena u aprilu), da bi sa odobravanjem popusta od ruskog partnera ista snižena na 930,00 KM u preostala dva mjeseca II kvartala. Data cijena je bila važeća i u nastavku godine, sa dodatnim sniženjem na 900,00 KM u IV kvartalu 2012. godine.

Kod velikih industrijskih potrošača (Birač i Arcelor Mittal), kojima se isporučeni prirodni gas obračunava u USD, a naplaćuje u KM, i kod kojih se kvartalno vrši korekcija cijene u zavisnosti od kretanja ruske cijene gasa i kretanja transportnih troškova, došlo je također do promjene prodajnih cijena. Posmatrano na kraju godine, ponderisana cijena za velike industrijske potrošače je značajno viša u odnosu na cijenu za distributivne kompanije, koja kako je prethodno naglašeno nije mijenjana u toku godine. Ova anomalija je posebno neprihvatljiva s aspekta kontinuirane mjesečne, odnosno godišnje potrošnje, pri čemu industrijski potrošači imaju presudan značaj u „peglanju“ potrošnje ljeta/zima.

U I kvartalu cijena za ovu kategoriju potrošača je iznosila 622,90 USD, odnosno 915,73 KM/1000 Sm³. II kvartal je započeo sa cijenom od 635,10 USD ili 968,21 KM, pri čemu je rast cijene (I/II kvartal) izražen u KM veći od rasta cijene u USD zbog rasta dolara. Sa odobravanjem popusta ruske cijene gasa od 12,5% (sniženje odobreno kroz izmjenu elementa u formuli za obračun cijene), cijena u maju i junu iznosi 582,51 USD ili 888,04 KM. Dolarska cijena se zadržava i u III kvartalu, uz povećanje cijene izražene u KM zbog porasta kursa. U IV kvartalu evidentira se povećanje cijene za 2 USD, te se ista koriguje sa 582,51 USD na 584,51 USD. Međutim, KM cijena evidentira pad sa prosječne 906,91 KM na 874,25 KM/1000 Sm³, kao rezultat smanjenog kursa dolara. Posmatrano na kraju godine, veliki industrijski potrošači ostvarili su prosječnu ponderisanu cijenu od 596,94 USD, odnosno 919,33 KM. Ostvarena prosječna KM cijena je preko 12% veća u odnosu na distributivnu cijenu, te je u narednom periodu neminovno sačinili određene korekcije u cjenovnoj politici, a sve u cilju zadržavanja i stimulisanja potrošnje prirodnog gasa od strane industrijskih potrošača.

U tabelarnom pregledu kretanja prodajnih cijena gasa po kategorijama potrošača prikazano je kretanje prodajnih cijena po grupama potrošača, i u kvartalnoj dinamici, gdje se vide pojedinačne prodajne cijene u periodu od 2004. do 2012. godine. Može se analizirati i odnos prodajnih cijena po pojedinim grupama potrošača. Posebno je interesantan odnos prodajnih cijena distributera i velikih industrijskih potrošača, čija ukupna potrošnja dostiže 98,99% (2012.) ukupne potrošnje. Odnos prodajnih cijena između ove dvije skupine potrošača diktira visinu i mjesečnu dinamiku poslovnog rezultata. U zavisnosti od toga kako se mijenjala ruska nabavna cijena, kako se kretao kurs USD-a i kakve su bile na snazi prodajne cijene odobrene od Vlade FBiH, kretao se odnos prodajnih cijena ove dvije skupine. Tako je u 2004. godini prosječna ostvarena godišnja prodajna cijena za velike industrijske potrošače bila niža od distributivne prosječne cijene za oko 24%. Ovaj odnos u korist velikih industrijskih potrošača rastao je do kraja 2004. godine, a već u narednoj godini, zbog diktiranog zadržavanja distributivne cijene na niskom nivou, ovaj

odnos je prešao u korist distributivnih potrošača, čija je prosječna cijena u toj godini bila niža od iste kod velikih industrijskih potrošača za 0,38%. Sa odobravanjem nove prodajne cijene za distributere u 2006. godini, ovaj odnos se ponovo vraća u korist velikih industrijskih potrošača, čija prosječna prodajna cijena premašuje istu kod distributera za 7%, da bi u 2007. godini dostigla nivo od blizu 15%. I u 2008. godini, iz istog razloga kao u 2005. godini, zbog neblagovremenog odobrenja nove prodajne cijene za distributere došlo je do situacije da prodajna cijena iskazana u KM kod velikih industrijskih potrošača premašuje prodajnu cijenu distributivnih kompanija u čitavom drugom polugodištu te godine. Na nivou prosječne prodajne cijene za cijelu 2008. godinu, prodajna cijena velikih industrijskih potrošača bila je neznatno niža, za svega 2,22%, od prosječne prodajne cijene distributivnih kompanija, odnosno veća za 3,21% od prosječnih cijena malih i srednjih industrijskih potrošača.

U 2009. godini ovaj odnos prodajnih cijena distributera i velikih industrijskih potrošača bio je za oko 20% u korist velikih industrijskih potrošača, da bi u 2010. godini iz istog razloga, zbog neblagovremene korekcije cijene za distributere, taj odnos prešao u korist distributera i malih i srednjih industrijskih potrošača.

U 2011. godini taj je odnos narušen za 17%, iz čega je vidljivo koliko distributivne cijene nisu adekvatne stvarnim tržišnim cijenama prirodnog gasa. Kako tokom 2012. godine nije vršena korekcija prodajne cijene prema distribuciji, iako su za to postojali svi opravdani elementi, prosječna KM cijena za velike industrijske potrošače je za 12% viša u odnosu na ostvarenu distributivnu cijenu.

U grafičkom prikazu kretanja prodajne cijene prirodnog gasa i kretanja ruske nabavne cijene preračunate u KM, uočava se prije svega vizuelni odnos između ove dvije krivulje koje pokazuju izvjesnu podudarnost svog kretanja. Drugim riječima, vidljivo je da kada ruska nabavna cijena pokazuje rast, to u isto vrijeme ili sa malim vremenskim odstupanjem pokazuje i prodajna cijena. Drugo, posmatrajući ove dvije krivulje može se uočiti da je u pojedinim vremenskim periodima odnos između prosječne ruske nabavne cijene i prodajne cijene dosta različit. Primjera radi, u 2002. godini ruska cijena je činila između 55 do 63 posto od prodajne cijene. Ovaj odnos se produbljivao u narednom periodu, tako da je od 2004. godine dostigao 69,69%, da bi u 2007. i 2008. godini nabavna cijena po ruskim fakturama dostizala između 81 do blizu 83% od prosječne prodajne cijene. U 2011. godini, prosječna ruska cijena prirodnog gasa preračunata u KM dostigla je blizu 84% od prosječne ostvarene prodajne cijene. Ovo pokazuje kakva je dinamika ruske cijene i prodajne cijene, odnosno pokazuje koliko je brz i koliki je veliki rast ruske cijene u odnosu na prodajnu cijenu. Tokom 2012. godine ruska cijena je činila između 82 i 91% od prosječne prodajne cijene.

Obzirom da je prirodni gas u BiH u potpunosti uvozni energent, da je jedan pravac snabdjevanja, te da je ukupna godišnja potrošnja zanemarivog karaktera u poređenju sa ostalim zemljama, ne stoje primjedbe po kojima nabavna cijena gasa ima manipulativni karakter. U svim zemljama u Evropi iz prodajne cijene gasa se obezbjeđuje značajan iznos sredstava za dalji razvoj gasnog sektora, dok je u BiH i najmanji ostvareni pozitivni finansijski rezultat predmet raznih negativnih, pa čak i zlonamjernih konotacija.

U Federaciji BiH je ostvaren prihod od prodaje gasa u ukupnom iznosu od 168.754.966 KM, što čini 76,19% od ukupnog ostvarenog prihoda. U poređenju sa planom, manji je za 16,76%, a u poređenju sa istim periodom prošle godine povećan je za 9,73%.

U Republici Srpskoj ostvaren je prihod od prodaje prirodnog gasa u iznosu od 52.725.283 KM, što predstavlja učešće od 23,81% u ukupnom prihodu od prodaje. U poređenju sa planiranim prihodom od prodaje ostvarenim u RS, veći je za 87,08%, a u odnosu na prošlu godinu povećan je za 11,7%.

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE

PREGLED MJESEČNE PRODAJE PRIRODNOG GASA U BIH U PERIODU OD JANUARA DO DECEMBRA 2012. GODINE PO VRIJEDNOSTI KM

																				Tabela br. 3
Mj.	SaGas	Arcelor	IGM	Cemen.	Željezara	Visokogas	K.F.K.	Tvornica	CIMOS	EPS	ŽGP	UKUPNO	Birač	Zvstan	Aleksandrija	Fagum	Novak	UKUPNO	SVEUKUPNO	
		Mittal	Visoko	Kakanj	Ilijaš		Kreševo	Vapna	Zenica	Laštro	Zenica	FBiH	Zvornik					RS		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1.	23.218.986	4.211.031	19.711	79.697	12.031	600.180	101.201	11.794	51.360	0	0	28.305.993	1.921.828	458.438	0	3.227	3.517	2.387.011	30.693.004	
2.	25.375.011	5.539.361	12.735	85.863	9.531	664.160	75.327	0	34.513	0	0	31.796.501	1.355.710	538.920	0	1.780	1.940	1.898.349	33.694.851	
3.	11.961.641	5.447.679	15.730	70.718	16.454	447.770	44.724	62.086	27.907	0	0	18.094.710	1.960.205	261.473	2.695	4.603	2.106	2.231.081	20.325.791	
K1	60.555.638	15.198.071	48.177	236.279	38.016	1.712.110	221.253	73.880	113.781	0	0	78.197.204	5.237.743	1.258.830	2.695	9.610	7.563	6.516.441	84.713.645	
4.	7.960.520	4.054.525	15.899	48.575	12.754	343.512	0	0	16.745	0	0	12.452.530	6.826.079	122.032	15.056	4.115	2.111	6.969.394	19.421.924	
5.	3.088.136	4.032.279	57.315	23.059	14.216	286.547	0	0	15.393	22.989	14.362	7.554.297	6.563.013	37.082	14.808	4.485	1.519	6.620.907	14.175.204	
6.	1.601.465	3.045.086	145.060	12.313	14.638	332.030	0	0	8.647	64.521	31.307	5.255.067	6.277.839	35.164	15.729	2.825	1.425	6.332.982	11.588.049	
K2	12.650.120	11.131.890	218.275	83.948	41.609	962.090	0	0	40.785	87.510	45.669	25.261.894	19.666.931	194.279	45.593	11.425	5.055	19.923.283	45.185.178	
P1	73.205.758	26.329.961	266.452	320.226	79.624	2.674.200	221.253	73.880	154.566	87.510	45.669	103.459.099	24.904.674	1.453.109	48.289	21.035	12.618	26.439.724	129.898.823	
7.	1.429.413	3.264.207	11.559	8.932	18.973	346.209	0	0	10.824	67.070	75.217	5.232.403	6.770.648	26.192	12.437	2.769	1.226	6.813.272	12.045.675	
8.	1.298.634	3.635.314	6.887	22.208	16.646	357.440	0	0	8.051	75.156	48.672	5.469.008	6.420.210	32.613	0	0	0	6.452.823	11.921.830	
9.	1.585.763	3.319.307	96.697	10.801	12.028	314.425	0	0	28.764	79.608	63.601	5.510.993	5.624.128	20.612	0	0	0	5.644.741	11.155.734	
K3	4.313.810	10.218.828	115.142	41.941	47.647	1.018.074	0	0	47.639	221.833	187.489	16.212.404	18.814.986	79.418	12.437	2.769	1.226	18.910.835	35.123.239	
10.	5.467.463	3.665.805	47.670	13.947	11.891	393.356	2.542	0	22.234	79.112	97.617	9.801.637	3.109.348	133.886	0	0	0	3.243.233	13.044.871	
11.	10.734.809	3.472.277	39.112	27.363	16.229	425.989	14.156	0	30.916	54.136	31.449	14.846.435	1.626.217	265.865	0	0	0	1.892.082	16.738.517	
12.	20.347.711	3.341.617	34.178	63.256	14.505	577.178	2.873	0	43.197	3.100	7.777	24.435.391	1.778.869	460.541	0	0	0	2.239.410	26.674.801	
K4	36.549.983	10.479.699	120.960	104.566	42.625	1.396.522	19.572	0	96.347	136.348	136.842	49.083.464	6.514.434	860.291	0	0	0	7.374.725	56.458.189	
P2	40.863.793	20.698.527	236.102	146.507	90.272	2.414.597	19.572	0	143.986	358.181	324.331	65.295.868	25.329.420	939.709	12.437	2.769	1.226	26.285.560	91.581.427	
UK.	114.069.551	47.028.488	502.554	466.733	169.896	5.088.796	240.825	73.880	298.552	445.691	370.000	168.754.966	50.234.094	2.392.817	60.725	23.804	13.843	52.725.284	221.480.250	

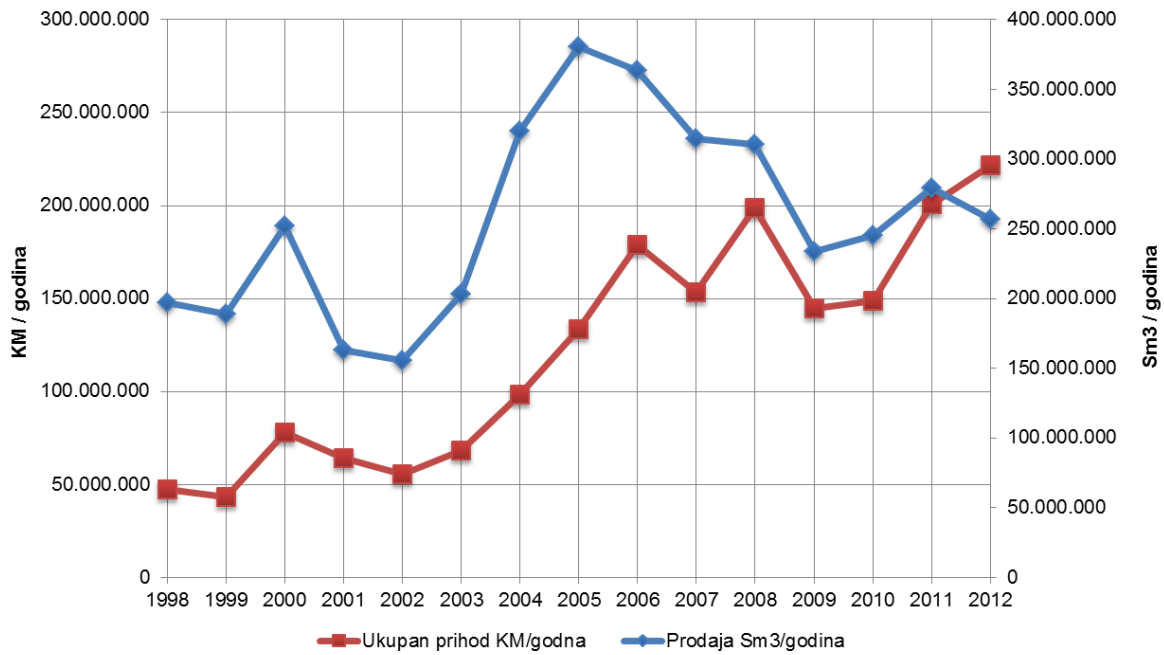
IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE

OSTVAREN UKUPAN PRIHOD OD PRODAJE PRIRODNOG GASA U PERIODU 1998. DO 2012. GODINA KM

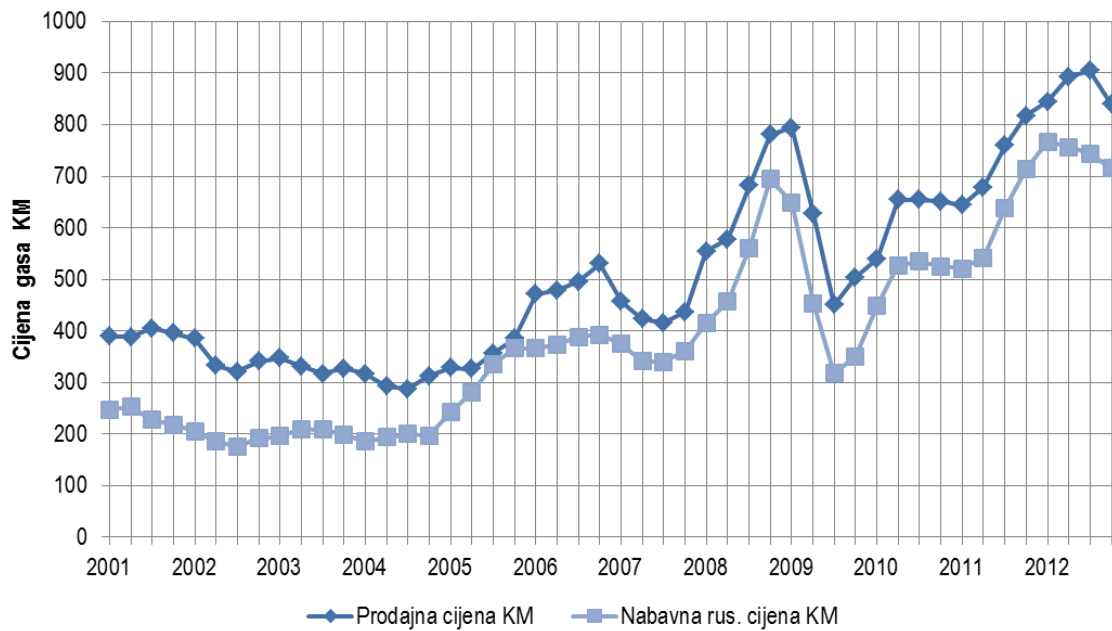
Tabela br. 4.

Red. br.	Potrošači	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	Sarajevogas	32.935.086	28.088.878	32.384.260	46.574.438	40.985.560	47.053.297	46.519.589	51.843.975	76.036.319	76.728.666	97.399.651	92.499.132	87.137.469	108.275.656	114.069.551
2.	Arcelor Mittal Zenica	7.504.972	5.030.604	8.485.587	10.197.935	8.007.985	8.177.225	6.914.622	11.018.125	19.976.841	17.305.067	35.973.796	31.882.154	31.588.877	35.906.974	47.028.488
3.	IGM Visoko	1.377.473	1.185.282	1.803.114	2.152.915	1.930.663	1.804.059	1.614.737	1.953.305	1.687.649	2.668.587	3.477.077	1.142.600	1.740.084	1.279.532	502.554
4.	T. C. Kakanj	149.801	78.838	228.532	238.539	313.296	333.389	248.075	258.137	354.664	371.271	488.180	382.333	402.407	417.648	466.733
5.	Željezara Ilijaš	0	13.463	34.452	67.433	59.974	50.869	54.228	67.471	107.099	125.742	157.707	60.841	85.987	120.321	169.896
6.	Visokogas Visoko	0	71.537	232.735	327.498	392.666	811.259	1.013.701	1.353.932	2.865.982	2.742.612	3.762.474	3.004.781	3.250.497	4.065.846	5.088.796
7.	Grijanje Zenica	0	0	0	815.030	2.683.808	3.842.558	3.783.440	3.086.615	4.126.519	4.303.107	2.784.995	0	0	0	0
8.	Cimos Zenica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	704	54.425	122.192	178.241	210.084	298.552
9.	K.F.K. Plin Kreševo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	867.392	2.499.252	2.474.975	240.825
10.	Tvornica vapna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.035.091	73.880
11.	JP Dir. cesta FBiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.894	0	0	0
12.	Ostali FBiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	815.691
	UKUPNO FBiH	41.967.332	34.468.602	43.168.680	60.373.788	54.373.952	62.072.656	60.148.392	69.581.560	105.155.073	104.245.756	144.098.305	129.967.319	126.882.814	153.786.127	168.754.966
13.	Birač Zvornik	5.073.775	8.486.885	34.916.933	2.609.349	0	4.394.277	37.313.517	62.448.843	71.823.857	45.993.251	51.399.333	13.037.230	20.183.191	44.920.283	50.234.094
14.	Zvornikstan Zvornik	0	0	0	682.029	602.215	989.776	774.304	1.197.769	1.359.094	1.884.787	1.888.325	1.549.274	1.743.960	2.151.525	2.392.817
15.	Ostali potrošači u RS	0	0	0	419.269	436.377	601.747	206.799	323.415	443.917	1.203.281	1.212.029	256.486	134.851	130.321	98.372
	UKUPNO RS	5.073.775	8.486.885	34.916.933	3.710.647	1.038.592	5.985.800	38.294.620	63.970.027	73.626.868	49.081.319	54.499.687	14.842.990	22.062.002	47.202.129	52.725.283
	UKUPNO BiH	47.041.107	42.955.487	78.085.613	64.084.435	55.412.544	68.058.456	98.443.012	133.551.587	178.781.941	153.327.075	198.597.992	144.810.309	148.944.816	200.988.256	221.480.249

FIZIČKI I FINANSIJSKI OBIM PRODAJE ZA PERIOD 1998. - 2012. GODINA



ODNOS PRODAJNE I NABAVNE CIJENE PRIRODNOG GASA ZA 1000 Sm³



PREGLED KRETANJA PRODAJNIH CIJENA PRIRODNOG GASA PO KATEGORIJAMA POTROŠAČA

Tabela br.5

Godina - Kvartal	DISTRIBUTERI	VELIKI INDUSTRIJSKI POTROŠAČI		SREDNJI INDUSTRIJSKI	MALI INDUSTRIJSKI	U K U P N A	
	Cijena u KM	Cijena u USD	Cijena u KM	POTROŠAČI (KM)	POTROŠAČI (KM)	Prosječna cijena (KM)	
2004.	I kvartal	350,00	164,00	261,00	322,00	340,00	317,32
	II kvartal	350,00	167,14	268,50	322,00	340,00	293,48
	III kvartal	350,00	171,45	280,25	305,00	320,00	287,11
	IV kvartal	350,00	181,04	268,60	305,00	320,00	312,84
Prosječna cijena	350,00	172,22	268,45	307,15	331,35	307,27	
2005.	I kvartal	350,00	192,45	288,98	315,00	330,00	328,00
	II kvartal	350,00	202,75	318,67	315,00	330,00	326,13
	III kvartal	350,00	221,75	358,60	345,00	350,00	357,13
	IV kvartal	350,00	251,58	416,56	450,00	450,00	384,84
Prosječna cijena	350,00	221,62	351,32	364,60	369,27	351,02	
2006.	I kvartal	475,00	284,54	465,04	525,00	525,00	471,05
	II kvartal	570,00	300,97	465,91	525,00	525,00	479,22
	III kvartal	570,00	311,95	483,84	500,00	510,00	496,01
	IV kvartal	545,00	327,28	496,86	510,00	510,00	530,17
Prosječna cijena	510,79	304,36	475,08	509,92	516,86	491,83	
2007.	I kvartal	545,00	316,20	468,89	510,00	510,00	457,09
	II kvartal	510,00	299,40	435,27	480,00	480,00	422,60
	III kvartal	510,00	303,80	430,80	480,00	480,00	416,14
	IV kvartal	510,00	334,20	449,66	500,00	500,00	437,42
Prosječna cijena	523,72	315,60	445,77	490,98	490,98	487,59	

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE

2008.	I kvartal	510,00 - 620,00 - 620,00	396,24	508,90	590,00	590,00	554,50
	II kvartal	620,00	437,84	553,75	590,00	590,00	577,78
	III kvartal	620,00	504,22	709,65	590,00	590,00	682,33
	IV kvartal	620,00 - 800,00 - 800,00	554,11	816,10	590,00 - 780,00 - 780,00	590,00 - 780,00 - 780,00	779,64
Prosječna cijena		649,08	468,98	633,38	604,54	604,54	640,14
2009.	I kvartal	800,00	512,56	768,51	780,00	780,00	793,90
	II kvartal	700,00	405,22	568,93	719,03	680,00	626,69
	III kvartal	520,00	315,20	426,92	516,00	500,00	450,33
	IV kvartal	520,00	345,36	467,42	518,63	500,00	504,71
Prosječna cijena		669,92	381,10	534,84	573,68	622,90	619,61
2010.	I kvartal	520,00	398,44	600,19	542,74	500,00	539,63
	II kvartal	650,00	428,01	657,47	664,36	630,00	654,12
	III kvartal	650,00	442,75	655,39	664,56	630,00	654,35
	IV kvartal	650,00	444,23	654,94	658,29	630,00	651,31
Prosječna cijena		622,93	426,61	639,54	661,73	590,08	607,43
2011.	I kvartal	650,00	453,34	627,30	670,40	630,00	644,29
	II kvartal	650,00 - 720,00 - 720,00	488,42	673,49	722,58	700,00	678,86
	III kvartal	720,00	546,63	770,64	734,60	700,00	759,25
	IV kvartal	720,00 - 820,00 - 820,00	596,18	830,02	803,61	780,00	817,20
Prosječna cijena		622,93	514,18	729,22	739,36	711,85	719,93
2012.	I kvartal	820,00	622,90	915,73	930,00	930,00	845,10
	II kvartal	820,00	635,10/ 582,51/ 582,51	968,21/ 888,04/ 888,04	965,00 / 930,00	965,00 / 930,00	892,96
	III kvartal	820,00	582,51	906,91	930,00	930,00	904,32
	IV kvartal	820,00	584,51	874,25	900,00	900,00	839,76
Prosječna cijena		820,08	596,94	919,33	932,59	929,34	862,08

2. PRIHODI OD KAMATA U 2012. GODINI

Tokom 2012. godine sve bankarske usluge, platni promet i izdavanje garancija prema ino povjericima, su vršene preko banaka koje su odabrane preko postupka javne nabavke. U 2012. godini transakcijski računi su vođeni kod Intesa Sanpaolo, Raiffeisen, UniCredit i Balkan Investment banke, pri čemu je preko ISP vršeno plaćanje deviznih računa i najvećim dijelom osiguravana kupovina dolarskih sredstava za ino doznake.

Kako je tokom cijele godine (od februara 2012.) bio evidentan deficit tekuće likvidnosti, kao rezultat lošije stope naplate potraživanja, a što je pokrivano kratkoročnim revolving kreditima, time se na transakcijskim računima nisu kumulirala značajnija sredstva, obzirom da su ista korištena ili za plaćanje uvoza gasa i drugih obaveza ili za vraćanje kredita.

Tako je sa 31.12. na kontu Prihoda od kamata evidentirano svega 9.436 KM, što je značajno niže u poređenju sa prethodnim godinama (2011.: 80.009 KM; 2010.: 58.153 KM).

3. PRIHODI I RASHODI OD KURSNIH RAZLIKA U 2012. GODINI

Planom za 2012. godinu ocijenjeno je da će kurs USD iznositi 1,52 KM u I kvartalu, 1,50 u II i III, te 1,47 u IV kvartalu. Time bi prosječan kurs na nivou godine iznosio 1,497735 KM.

Sa ovim vrijednostima kursa planirani su svi troškovi vezani za kalkulaciju prodajne cijene i cijene koštanja. Na isti način planirane su i vrijednosti od prodaje gasa velikim industrijskim potrošačima, Mittalu i Biraču, kojima se obračun utrošenog gasa obračunava u USD.

Na kraju 2012. godine ostvaren je prosječan kurs USD u visini od 1,499947 KM, sa kojim je obračunata vrijednost nabavke i transporta gasa.

Za potrebe obračuna ulaznih deviznih faktura uzima se srednji kurs Centralne banke BiH zadnjeg dana tekućeg mjeseca. Prosjek na kraju godine izveden je ponderisanjem količina i vrijednosti vezanih za uvoz. Kurs dolara u 2012. godini kretao se tako da je ostvareni prosječni kurs na kraju godine bio za 0,15% viši od prosječno planiranog za 2012., te za 6,12% u odnosu na prethodnu 2011. godinu.

Kursne razlike po bilo kojem osnovu, u zavisnosti od toga koji predznak nose, da li su pozitivne ili negativne, čine prihode ili rashode perioda u kome su nastale i obračunate. Opet, u zavisnosti da li su obračunate po deviznim transakcijama na osnovu kojih je nešto isplaćeno ili naplaćeno, kao devizna protuvrijednost, ili su samo obračunate na knjigovodstveno evidentirane devizne pozicije (kreditni ili dugovanja i potraživanja u deviznim iznosima) na kojima nije bilo promjena u obračunskom periodu, razlikujemo „efektivne“, tj. stvarno prisutne kursne razlike, i „obračunske“ po kojima je samo izvršen obračun devizne pozicije po kursu koji je evidentiran posljednjeg dana u obračunskom periodu za koji se podnosi izvještaj. Međutim, bez obzira po kojem osnovu su nastale, odnosno da li imaju karakter efektivnih ili obračunskih, prema knjigovodstvenim standardima tretiraju se podjednako, kao prihod ili rashod.

▪ Pozitivne i negativne kursne razlike po ulaznim fakturama ino dobavljača

Računajući i decembarske fakture iz 2011. godine koje su plaćene u januaru 2012. godine, dakle fakture Gazproma, FGSZ-a i Srbijagasa, do kraja 2012. godine fakturisano je ukupno 163.914.319 USD. Po srednjem kursu Centralne Banke BiH na zadnji radni dan u mjesecu za koji je ispostavljena faktura, evidentirani su troškovi nabavke i transporta prirodnog gasa do kraja 2012. godine u ukupnom iznosu od 246.076.078 KM. Sve ove fakture, izuzev one za decembarske isporuke 2012. godine koja se plaća u januaru naredne godine, plaćene su prema svojim datumima dospelosti, po prodajnom kursu poslovne banke na dan svakog plaćanja, što ukupno iznosi 246.258.434 KM. Prema ovim podacima, zaduženje odnosno

trošak po kome je evidentirana nabavka i transport prirodnog gasa manji je od stvarnog, isplaćenog iznosa troškova za ukupno 182.356 KM, što predstavlja u „prebijenom“ stanju negativnu kursnu razliku koja se knjiži kao rashod.

Inače, kada se u analizu uzmu evidencije ovih kursnih razlika nastalih po mjesecima, i po pojedinačnim dobavljačima vidi se da su u zavisnosti od kretanja kursa USD-a zabilježene i pozitivne i negativne kursne razlike. Tako je na primjer faktura Gazproma iz decembra 2011. godine imala pozitivnu kursnu razliku od 389.007,92 KM, a nastala je jer je faktura za isporučeni gas u tom mjesecu evidentirana po kursu od 1,511577 KM za 1 USD, a plaćena je po kursu 1,487889. Isto tako, aprilska faktura zadužena je po kursu od 1,478441 KM za 1 USD, a plaćena je po kursu od 1,561790, što je dovelo do negativne kursne razlike od čak 982.235,89 KM. Na ovaj način prethodno navedene pozitivne ili negativne kursne razlike zabilježene su i ostalim mjesecima.

Uzimajući tako sve dobavljače za uvoz i transport gasa u toku cijele godine, dobijamo da su evidentirane ukupne pozitivne razlike u iznosu od 2.087.812,43 KM i negativne kursne razlike od 2.270.168,42 KM, što „prebijeno“ iznosi 182.355,99 KM negativnih kursnih razlika.

▪ **Pozitivne i negativne kursne razlike po izlaznim fakturama**

Za velike industrijske potrošače gasa mjesečna potrošnja se obračunava i fakturiše u USD, a naplata vrši u KM po prodajnom kursu poslovne banke na dan plaćanja. Kako se od uvođenja PDV-a za ove kupce pravi privremena faktura, koja se koristi za obračun poreza u tom mjesecu, to se odmah po izvršenoj uplati po privremenoj fakturi sačinjava konačna faktura po prodajnom kursu USD na dan plaćanja. Takva konačna faktura se evidentira u poslovnim knjigama, te tako po ovoj kategoriji deviznih transakcija nema obračunatih i iskazanih kursnih razlika.

Izuzetno, fakturisana realizacija za isporuke u decembru obračunava se po srednjem kursu Centralne banke BiH na dan 31.12., i tako knjiži kao prihod. Plaćanje takvih faktura vrši se tek u januaru, ili kod neblagovremenog plaćanja i kasnije u narednoj godini, što ima za posljedicu pojavu kursnih razlika po tom osnovu. Kod obračuna kursnih razlika u 2012. godini, pojavljuje se negativna kursna razlika kod Arcelor Mittala, kao razlika između predračunske fakture za decembar 2011. godine i plaćanja te fakture koje je izvršeno krajem januara 2012. godine. Ostale pozitivne i negativne kursne razlike odnose se na obračune u fakturisanju za Birač, jer u ovoj godini kod ovog potrošača evidentirano je zakašnjenje u plaćanju računa, što ima za posljedicu pojavu kursnih razlika.

Na kontu deviznih kupaca gasa u 2012. godini evidentirane su negativne kursne razlike u iznosu od 328.824,41 KM.

▪ **Pozitivne i negativne kursne razlike po deviznim računima**

Plaćanje obaveza za uvoz i transport prirodnog gasa vrši se u američkim dolarima (USD), koji se kupuju preko odabranih poslovnih banaka kod kojih su otvoreni devizni računi kompanije. Kupovina USD vrši se po tržišnom kursu poslovne banke na dan kupovine. Tako kupljena dolarska sredstva vode se na deviznom računu, ali po operativnom kursu poslovne banke, a to je srednji kurs sa kursne liste koju formira Centralna banka BiH. Po pravilu, ovaj kurs je uvijek niži od tržišnog kursa po kome su kupljene devize, tako da se u startu javlja negativna kursna razlika. USD sredstva koriste se za plaćanje ino obaveza u momentu njihovog dospjeća za plaćanje, tako da u situaciji porasta kursa dolara imamo negativne kursne razlike između kursa na dan evidentiranja na deviznom računu i kursa na dan plaćanja, i obratno.

U pravilu, kompletan obračun kursnih razlika na deviznim računima trebao bi imati neutralan karakter za kursne razlike, jer uplate na devizne račune i evidentiranje tih uplata u KM su po pravilu istovremene sa isplata sa tih računa. Naime, kupovina dolara i njihovo evidentiranje istovremeno se poklapa sa isplata sa tih računa, da li zbog plaćanja obaveza za uvoz i transport, ili zbog prenošenja na posebne račune kratkoročnog oročavanja, što je bio slučaj u prethodnim godinama.

Kao rezultat konkretnih deviznih transakcija i kursa USD u vrijeme tih transakcija, obračunate su ukupne pozitivne kursne razlike u iznosu od 664.794,14 KM i negativne u iznosu od 981.002,46 KM, što „prebijeno“ iznosi 316.208,32 KM negativnih kursnih razlika.

▪ **Kursne razlike po ino kreditima i deviznim obavezama**

Ove kursne razlike nastale su kao rezultat razlike početnog kursa USD, po kome je BH-Gas zadužen na ime preuzetih ino kredita sa preuzimanjem gasovoda od Sarajevogasa na dan 31.12.2011. godine, i kursa na 31.12.2012. godine, u pogledu stanja tih kredita i drugih obaveza iskazanih u USD.

BH-Gas je preuzimanjem gasovoda Kladanj – Sarajevo preuzeo i „alocirani“ dio kredita Svjetske banke (tzv. IBRD kreditna linija 1264-1).

Zakonom o vanjskom dugu FBiH iz 1998. godine, Federacija BiH vrši servisiranje i otplatu ovih kredita, ali zadržava pravo naplate od krajnjeg korisnika. Do sada nije zakonski ustanovljeno to pravo naplate od krajnjeg korisnika.

Odlukom Kantona Sarajevo od 18.02.2000. godine BH-Gasu je pripao ukupan iznos po kreditima „B“ i „C“ od 13.297.249 USD, te po kreditu IDA br. 30290 BOS iznos od 1.087.438 SDR, koji je do 31.12.2008. godine smanjen na 1.060.253 SDR. Do kraja 2010. još je ukupno otplaćeno 54.371,96 SDR ovog kredita, tako da je stanje 31.12.2010. godine iznosilo 1.005.881,00 SDR.

U 2011. godini otplaćene su dvije rate u ukupnom iznosu od 27.185,99 SDR, tako da je stanje ovog kredita na kraju 2011. godine iznosilo 978.695,01 SDR. Tokom 2012. otplaćeno je dodatnih 27.185,98 SDR, čime je stanje kredita sa 31.12.2012. godine 951.509,03 SDR.

BH-Gas je pripadajući dio svih ino kredita proveo u svojim poslovnim knjigama i evidentirao promjene u zavisnosti od kursa USD na kraju svake poslovne godine. Obzirom da je na dan 31.12.2011. godine srednji kurs USD iznosio 1,511577 KM i SDR/USD 1,5304, a 31.12.2012. godine kurs USD iznosi 1,4836, odnosno kurs SDR/USD 1,54148, ino krediti su vrijednovani u ukupnom iznosu od 22.363.847 KM, a na dan 31.12.2012. stanje ovih kredita iznosi 21.966.014 KM, što znači da je nastalo manje zaduženje za 397.833 KM prouzrokovano pozitivnim kursnim razlikama.

Od momenta preuzimanja gasovoda i pripadajućih ino kredita, BH-Gas kalkuliše na teret tekućeg prihoda i pripadajuće dospjele kamate po tim kreditima, koje kao i glavnica imaju status mirovanja na dugoročnim razgraničenjima. Pošto su i kamate zadužene u USD, to se i po tom osnovu, na isti način kao i glavnica, krajem 2012. godine pojavljuju pozitivne kursne razlike u iznosu od 145.768 KM.

U narednoj tabeli dat je pregled obračunatih kursnih razlika po svim osnovama i iznosima, kako su se pojavljivale u 2012. godini i po kojima se evidentiraju u poslovnim knjigama.

OBRAČUNATE KURSNE RAZLIKE U 2012. GODINI

Red. broj	Osnov nastanka kursnih razlika	Pozitivne kursne razlike	Negativne kursne razlike	Saldo kursnih razlika
I	EFEKTIVNE KURSNE RAZLIKE			
1.	Gazprom - ulazne fakture	1.938.270,66	1.945.983,05	-7.712,39
2.	FGSZ - ulazne fakture	82.333,54	158.854,68	-76.521,14
3.	Srbijagas - ulazne fakture	67.208,23	165.330,69	-98.122,46
4.	Birač - Arcelor Mittal - izlazne fakture	-	328.824,41	-328.824,41
6.	Devizni računi kod banaka	664.794,14	981.002,46	-316.208,32
7.	Ostale kursne razlike	-	-	-
	<i>Ukupne efektivne kursne razlike</i>	<i>2.752.606,57</i>	<i>3.579.995,29</i>	<i>-827.388,72</i>
II	OBRAČUNSKE KURSNE RAZLIKE			
9.	Ino krediti - glavnica	397.832,85	-	397.832,85
10.	Ino krediti - kamate	145.767,86	-	145.767,86
	<i>Ukupne obračunske kursne razlike</i>	<i>543.600,71</i>	<i>-</i>	<i>543.600,71</i>
	UKUPNO	3.296.207,28	3.579.995,29	-283.788,01

Iz gornjeg pregleda je vidljivo da su u toku 2012. godine u okviru efektivnih kursnih razlika postojale pozitivne i negativne kursne razlike po osnovu ulaznih i izlaznih deviznih faktura i deviznih sredstava vođenih na računima kod poslovnih banaka. Konačni saldo efektivnih kursnih razlika na kraju 2012. godine je negativan za 827.388,72 KM.

S druge strane, obračunske kursne razlike u 2012. godini imaju karakter pozitivnih, jer su nastale kao posljedica nižeg kursa dolara na kraju 2012. godine u odnosu na kurs sa kraja 2011. godine. Ove pozitivne kursne razlike iznose ukupno 543.600,71 KM.

Obzirom da knjigovodstveni standardi ne razlikuju efektivne i obračunske kursne razlike, to će prema konačnom obračunu poslovanja za 2012. godinu biti knjiženo u korist prihoda 3.296.207,28 KM ukupnih pozitivnih i na teret rashoda ukupno 3.579.995,29_KM negativnih kursnih razlika.

4. PRIHODI OD NAPLAĆENIH OTPISANIH POTRAŽIVANJA

Fabrika glinice Birač iz Zvornika tokom 2000. i 2001. godine ostala je u obavezi za utrošeni prirodni gas u iznosu od 8.225.585,63 USD. Kako ovaj dug nije naplaćen tokom 2001. godine, po njemu je izvršena ispravka vrijednosti ukupnog prihoda u iznosu od 8.225.585,63 USD, što je po tadašnjem kursu iznosilo 18.233.985 KM.

Privatizacijom fabrike, sa novim vlasnikom i Vladom RS zaključen je Ugovor o reprogramiranju ovih dugova, tako da Vlada RS uplati iznos od 750.000 USD, a da se ostatak duga plati u roku od 4 godine, od čega bi 2 godine bio grace period.

Vlada RS je obavezu od 750.000 USD uplatila u šestom mjesecu 2003. godine, a prva od 24 izdate mjenice na iznose od po 312.983,03 USD dospjela je za naplatu 30.06.2005. godine, a plaćena je početkom jula 2005. godine.

U 2005. godini, prema rokovima dospelja, trebalo je naplatiti 7 emitovanih mjenica u ukupnom iznosu od 2.190.881,21 USD. Međutim, naplaćena je samo prva mjenica od 312.983,03 USD, a preostale, do tada podnešene za naplatu nisu naplaćene, jer na transakcijskom računu dužnika nije bilo sredstava. Tako su kod nadležnog suda podnešene na protest dvije do tada dospjele mjenice.

U međuvremenu postignut je dogovor da se napravi novi reprogram preostalog duga, tako što bi Birač uz redovne fakture platio 5 rata starog duga, po 120.000 USD, zatim

jednokratnu ratu od 1.100.000 USD do 11.09.2006. godine, te preostali dug od 5.462.602,60 USD da plati u 24 jednake rate počevši od 2007. i u 2008. godini.

Na ovaj način, u 2005. godini je naplaćeno na ime ovih potraživanja ukupno 1.303.120,03 KM, a što se odnosilo na jednu mjenicu od 312.983,03 USD i četiri rate od po 120.000 USD. U toku 2006. godine, konkretno 11. januara, naplaćena je jedna rata po prethodnom sporazumu u visini od 120.000 USD i trebalo je naplatiti u septembru prema sporazumu još jednokratni iznos od 1,1 milion USD. Preostali dug od 5,46 miliona USD trebalo je platiti u 24 rate od po 227,6 hiljada USD, počevši od januara 2007. godine.

Zbog određenih problema finansijske prirode kod dužnika, u avgustu 2006. godine sačinjen je novi aneks sporazuma o odgodi plaćanja po kome ukupan dug od 6,563 miliona USD treba platiti tako da se u avgustu uplati jednokratno 1,3 miliona USD, a da se ostatak od 5,263 miliona USD isplati u 42 jednake rate od po 125,3 hiljade USD, počevši od januara 2007. godine. Odgođene rate po sporazumu moraju biti pokrivenne avaliranim sopstvenim mjenicama dužnika, što do kraja 2006. godine nije učinjeno.

Prema knjigovodstvenim podacima, u 2006. godini je oprihodovano otpisanih potraživanja ukupno 1,42 miliona USD ili 2.180.474,10 KM, tako da je saldo ovih obaveza na kraju 2006. godine iznosio 5.262.602,60 USD.

U prvom polugodištu 2007. godine naplaćeno je 1.000.600,12 USD, tako da je za naredni period ostalo za naplatu još 4.262.002,40 USD, o čemu je 27.12.2007. godine sačinjen novi ugovor o odlaganju plaćanja duga, tako što će se uz svaku tekuću fakturu o utrošenom gasu obračunati i kroz naplatu dodati po 6,00 USD za 1000 Sm³, počevši sa naplatom od januara 2008. godine. U periodu odgode ovog duga Fabrika Birač je obavezana kupovati gas od BH-Gasa.

Prema knjigovodstvenim evidencijama, do 31.12.2007. godine od Birača je naplaćeno ukupno 1.470.255,39 KM na ime starog duga i 164.481,19 KM otpisanog duga od IGM-a, tako da je oprihodovano ukupno 1.634.736,58 KM.

Tokom 2008. godine, pozivajući se na posljednji sporazum o visini i načinu izmirenja ovih obaveza kroz redovne fakture, fakturisano je 12 rata od ukupno 560.320,16 USD. Do kraja 2008. godine, naplaćeno je 10 fakturisanih rata od ukupno 468.719,28 USD odnosno 616.275,01 KM. Sa posljednjom naplaćenom ratom saldo neplaćenog starog duga iznosi 3.793.282,20 USD. U toku 2009. godine Birač je uspio uplatiti samo 491.600,88 USD ili ukupno 678.651,84 KM. Sa 31.12.2009. godine ostao je saldo neizmirenog duga od 3.301.682,32 USD.

U 2010. godini naplaćeno je od Birača još 750.000,00 USD starog „otpisanog“ duga ili 1.102.382,90 KM, koje je oprihodovano u toj godini. Tako je kod ovog kupca još nenaplaćeno starog duga 2.551.682,32 USD.

Tokom 2011. godine naplaćeno je 500.000,00 USD starog duga, odnosno 707.091,99 KM. Na kraju 2011. godine ostalo je saldo starog duga u visini od 2.051.682,32 USD.

U skladu sa knjigovodstvenim standardima, odredbama propisa o porezu na dohodak, te Pravilnika o Računovodstvu i računovodstvenim politikama kompanije, neuplaćeni dug stariji od godinu dana mora biti preko ispravke vrijednosti potraživanja isknjižen iz prihoda. Tvornica građevinskog materijala IGM iz Visokog od marta 2008. godine osporavala je dio fakture za isporučeni gas, a osporeni dio predstavlja razliku u novoj prodajnoj cijeni usvojenoj za sve male i srednje industrijske potrošače. U toku 2011. godine ovaj potrošač je uplatio 44.584,66 KM i time u potpunosti izmirio prethodno osporeni iznos dugovanja za utrošeni prirodni gas. Sumirajući sve iznose naplaćene u 2011. godini na ime otpisanih potraživanja od Fabrike gline Birač iz Zvornika, i Tvornice građevinskog materijala IGM iz Visokog, oprihodovano je ukupno 751.676,65 KM.

U toku 2012. godine, naplaćeno je 843.015,00 KM starog duga od TG Birač, čime saldo ovog neizmirenog duga sa 31.12.2012. iznosi 2.227.895,89 KM. Zajedno sa naplaćenim

otpisanim potraživanjima od Zvornikstana od 107.466,29 KM, prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja u 2012. godini iznose ukupno 950.481,29 KM.

5. OSTALI PRIHODI

U toku 2012. u kategoriji ostalih prihoda evidentirano je 2.282.708 KM, od čega se se 2.237.878 KM odnosi na prihode od ukinutih rezervisanja više ukalkulisane kamate za ino kredite. Na ovaj način povećani su ukupni prihodi na ime ukidanja viših rezervisanja koji su vršeni u prethodnim godinama za kredite 4039 i 4040.

Preostali iznos od 44.830 KM je evidentiran na grupi konta 65 Ostalih poslovnih prihoda.

Ukupan prihod u 2012. godini

Red. br.	Vrsta prihoda	2012.		2011.	Indeks	
		Ostvareno	Planirano	Ostvareno	3/4	3/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Vrijednost prodaje	221.788.891	223.757.952	200.988.254	99,12	110,35
2.	Prihod od kamata	9.436	-	75.305	-	12,53
3.	Pozitivne kursne razlike ino dobavljači	2.087.812	-	2.304.009	-	90,62
4.	Pozitivne kursne razlike devizni kupci	-	-	147.332	-	0,00
5.	Pozitivne kursne razlike deviznih računa	664.794	-	1.729.415	-	38,44
6.	Obračunate kursne razlike po dr. osnovama	543.601	-	26	-	
7.	Naplata otpisanih potraživanja	950.481	-	751.677	-	126,45
8.	Ostali prihodi	2.282.708	-	52.151	-	4.377,11
	UKUPNO	228.327.723	223.757.956	206.048.169	102,04	110,81

II OSTVARENI RASHODI POSLOVANJA U 2012. GODINI

1. RASHODI IZ NABAVKE PRIRODNOG GASA

1.1. Količina i vrijednost uvoza prirodnog gasa

U periodu januar – decembar 2012. godine u BiH je uvezeno 256.916.196 Nm³ prirodnog gasa, za što je ruskom isporučiocu Gazpromu plaćeno 128.432.737 USD, odnosno 192.617.258 KM. Nabavljena količina prirodnog gasa u 2012. godini veća je od planirane nabavke za 1,23%, a u odnosu na isti period prošle godine manja je za 7,98%.

Uvoz i transport prirodnog gasa obračunava se u normalnim kubnim metrima (Nm³), što predstavlja zapreminu prirodnog gasa na temperaturi od 20 °C (T=293,15 K) i pritisku od 1,013 bar. Donja kalorična vrijednost 1 Nm³ iznosi H_d = 33.494,4 kJ.

Prodaja prirodnog gasa obračunava se u standardnim kubnim metrima (Sm^3), što predstavlja zapreminu prirodnog gasa na temperaturi od $15\text{ }^\circ\text{C}$ ($T=288,15\text{ K}$) i pritisku od $1,013\text{ bar}$, sa donjom kaloričnom vrijednošću od $34.075,6\text{ kJ}$ za 1 Sm^3 .

Prosječna ruska nabavna cijena prirodnog gasa u 2012. godini je iznosila $499,90\text{ USD}/1000\text{ Nm}^3$, što je više za $16,44\%$ u odnosu na prosječnu nabavnu cijenu iz prošle godine koja je iznosila $429,33\text{ USD}$. Prosječna planska cijena za 2012. godinu iznosila je $517,67\text{ USD}/1000\text{ Nm}^3$, što znači da je ostvarena prosječna nabavna cijena manja od planirane za $3,43\%$.

Što se tiče stvarnog kretanja cijena ruskog gasa, one su u I kvartalu ove godine povećane u odnosu na IV kvartal prethodne godine za $16,34\text{ USD}/1000\text{ Nm}^3$ ili za $2,71\%$.

S početkom II kvartala ruska nabavna cijena raste za novih $11,94\text{ USD}/1000\text{ Nm}^3$ ili $2,29\%$, i time dostiže iznos od $533,86\text{ USD}$ (april). Nakon održanih pregovora, ruski isporučilac odobrava sniženje cijene od $12,5\%$ kroz izmjenu elementa u formuli za obračun cijene (element P_0), sa primjenom od mjeseca maja, te cijena u maju iznosi $476,59$, odnosno $478,47\text{ USD}$ u mjesecu junu.

Ovaj nivo cijene, uz određene korekcije za kalorijsku vrijednost, je zadržan i u nastavku godine, što je rezultiralo prosječnom nabavnom cijenom od $499,90\text{ USD}/1000\text{ Nm}^3$ na nivou godine. Trend blagog pada cijene gasa je nastavljen i s početkom 2013. godine.

U narednom pregledu prikazano je kretanje ruske nabavne cijene prirodnog gasa od 1998. do 2012. godine, iz kojeg se može vidjeti kvartalno kretanje cijene za period od osnivanja kompanije BH-Gas.

Tokom svih 15 godina registrovan je, sa malim izuzecima, stalni porast nabavne cijene gasa, koja je u odnosu na cijenu iz 1998. godine porasla za nekoliko puta. Ova statistika kretanja ruske cijene gasa pokazuje realnost u svjetskoj energetici, i upozorava da je prošlo vrijeme relativno niskih cijena energenata, obzirom da su trenutno važeće cijene refleksija povećane potražnje i ograničene ponude. U smislu uvoza gasa za BiH, nabavna cijena je i pod uticajem važećih uslova snabdjevanja, a to je jednog pravac i izvor snabdjevanja, kao i ukupne godišnje potrošnje gasa.

Pregled kretanja cijena ruskog gasa u periodu 1998. – 2012. godina ($\text{USD}/1000\text{ Nm}^3$)

Godine	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal
1998.	78,00	72,70	66,77	56,08
1999.	60,00	56,22	58,92	72,24
2000.	79,50	97,39	105,26	108,35
2001.	115,00	114,08	106,12	98,64
2002.	90,91	87,40	88,45	99,68
2003.	107,80	120,84	119,87	123,75
2004.	116,53	119,66	123,97	133,56
2005.	145,00	155,30	174,29	204,16
2006.	224,90	241,57	252,01	262,74
2007.	252,74	236,21	240,56	270,43
2008.	323,93	364,82	426,16	473,28
2009.	419,20	319,00	233,74	262,45
2010.	314,22	343,76	358,21	359,47
2011.	369,21	403,77	464,89	505,58
2012.	521,92	501,87	477,39	478,52

PREGLED NABAVKE PRIRODNOG GASA U PERIODU JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE											
Mj.	NABAVLJENA KOLIČINA			CIJENA USD		VRIJEDNOST		KURS KM/USD		VRIJEDNOST	
	000 Nm ³			ostvarene		000 USD				000 KM	
	2012.		2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.
	Ost.	Plan.	Ost.								
I	36.285,5	35.680,2	37.344,8	521,92	369,21	18.938,1	13.788,1	1,49186	1,42657	28.253,0	19.669,7
II	40.218,0	32.200,5	33.077,1	521,92	369,21	20.990,6	12.212,4	1,45372	1,42118	30.514,4	17.356,0
III	23.638,8	28.320,5	33.972,5	521,92	369,21	12.337,5	12.543,0	1,46438	1,38810	18.066,9	17.410,9
K1	100.142,3	96.201,2	104.394,4	521,92	369,21	52.266,3	38.543,5	1,47006	1,41234	76.834,3	54.436,7
IV	22.074,4	17.657,1	22.777,2	533,86	403,77	11.784,6	9.196,8	1,47844	1,31617	17.422,9	12.104,6
V	15.846,0	11.929,6	16.405,5	476,59	403,77	7.552,1	6.624,0	1,57246	1,37040	11.875,3	9.077,5
VI	13.051,7	10.699,6	14.310,7	478,47	403,77	6.244,8	5.778,2	1,55348	1,35586	9.701,2	7.834,4
K2	50.972,1	40.286,3	53.493,4	501,87	403,77	25.581,5	21.599,0	1,52452	1,34342	38.999,4	29.016,5
P1	151.114,4	136.487,5	157.887,8	515,16	380,92	77.847,8	60.142,5	1,48795	1,38769	115.833,7	83.453,2
VII	12.779,1	10.511,6	12.554,1	478,00	460,33	6.108,4	5.779,0	1,59712	1,37155	9.755,8	7.926,2
VIII	13.322,2	9.671,8	14.120,9	477,53	467,23	6.361,8	6.597,7	1,55918	1,35803	9.919,1	8.959,9
IX	12.294,2	12.296,7	12.834,2	477,53	466,77	5.870,9	5.990,6	1,51263	1,43653	8.880,4	8.605,7
K3	38.395,5	32.480,1	39.509,2	477,69	464,89	18.341,0	18.367,3	1,55691	1,38787	28.555,4	25.491,8
X	15.030,3	20.697,3	20.102,4	479,03	505,58	7.200,0	10.163,4	1,50890	1,38124	10.864,0	14.038,0
XI	20.284,2	27.741,2	29.227,4	478,09	505,58	9.697,7	14.776,8	1,50518	1,46658	14.596,7	21.671,3
XII	32.091,8	36.380,2	32.481,8	478,56	505,58	15.357,8	16.422,1	1,48360	1,51158	22.784,9	24.823,3
K4	67.406,3	84.818,7	81.811,6	478,52	505,58	32.255,5	41.362,3	1,49573	1,46343	48.245,6	60.532,6
P2	105.801,8	117.298,8	121.320,8	478,22	492,33	50.596,5	59.729,6	1,51791	1,44006	76.801,0	86.024,4
Ukupno	256.916,2	253.786,3	279.208,6	499,95	429,33	128.444,3	119.872,1	1,49975	1,41348	192.634,7	169.477,6

1.2. Troškovi transporta prirodnog gasa do Zvornika

Ovi troškovi obuhvataju izdatke za transport gasa kroz Mađarsku i Srbiju, transportnim sistemima u vlasništvu FGSZ-a i Srbijagasa.

1.2.1. Transport gasa kroz Mađarsku

Troškovi transporta gasa kroz Mađarsku fakturirani su na osnovu Dugoročnog ugovora o transportu gasa i Izmjene br. 17 Ugovora, kojom su detaljnije regulisani parametri obavljanja usluge transporta i obračuna za 2012. godinu. Ovom Izmjenom regulisano je da je zakupljeni transportni kapacitet u ovoj godini na nivou od 350 miliona Nm³ prirodnog gasa, uz količinski popust u obračunu TOP-a za period april – oktobar 2012. godine, i to: za april diskontovana nominalna količina do 20,0 miliona Nm³, za maj do 16,0 miliona Nm³, za juni i juli do 12,0 miliona Nm³, za avgust do 11,0 miliona, septembar do 12,0 miliona i oktobar do 23,0 miliona Nm³.

TRANSPORT PRIRODNOG GASA KROZ MAĐARSKU 2012. GODINE

Mjeseci	Količine	Osn. tran.	Kurs	Osn. tran.	Cijena	Fakture	Fakture	PCT USD/1000 Nm ³	
	trans. gasa Nm ³	taksa SDR	USD/SDR	taksa USD	mađ. gasa	FGSZ USD	FGSZ KM	2012.	2011.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Januar	36.285.483	13,21	1,5285	20,19	556,46	1.294.505	1.931.222	35,68	34,57
Februar	40.218.039	13,21	1,5443	20,40	556,46	1.442.655	2.097.211	35,87	27,11
Mart	23.638.752	13,21	1,5313	20,23	556,46	964.608	1.412.556	40,81	32,07
April	22.074.355	13,21	1,5430	20,38	567,34	814.812	1.204.651	36,91	33,02
Maj	15.846.031	13,21	1,5331	20,25	567,34	583.345	917.288	36,81	33,01
Juni	13.051.704	13,21	1,5198	20,08	567,34	478.566	743.442	36,67	33,03
Juli	12.779.104	13,21	1,5003	19,82	567,01	465.163	742.919	36,40	34,76
Avgust	13.322.229	13,21	1,5070	19,91	567,01	486.057	757.848	36,48	34,90
Septembar	12.294.203	13,21	1,5494	20,47	567,01	455.570	689.109	37,06	34,60
Oktober	15.030.331	13,21	1,5402	20,35	570,64	648.649	978.744	43,16	36,34
Novembar	20.284.180	13,21	1,5249	20,14	570,64	835.135	1.257.028	41,17	35,72
Decembar	32.091.785	13,21	1,5370	20,30	570,64	1.184.288	1.757.009	36,90	35,33
Ukupno	256.916.196	13,21	1,5299	20,21	565,36	9.653.353	14.489.027	37,57	33,45

Za period januar – decembar 2012. godine fakturisan je transport gasa kroz Mađarsku u vrijednosti od 9.653.353 USD, odnosno 14.489.027 KM.

Ukupni prosječni transportni troškovi kroz Mađarsku za 1000 Nm³ ostvareni su u visini od 37,57 USD, što je u odnosu na planirane od 37,10 USD više za 1,27%, a u odnosu na ostvarene iz prošle godine više za 12,32%.

Ukupni troškovi transporta i prosječna cijena zavise od niza elemenata od kojih se sastoji. Prilikom izrade plana za 2012. godinu pretpostavljalo se da će zakupljeni godišnji kapacitet biti na nivou od 350 miliona Nm³ gasa, sa diskontom u ljetnim mjesecima (april – oktobar), u ukupnom iznosu od 106,0 miliona kubika.

Osnovna transportna taksa iskazana preko SDR-a planirana je u visini od 13,09 SDR, a ostvarena je u visini od 13,21 SDR-a, što je više od planirane za 0,92%. I prosječna cijena gasa koji se koristi za pokretanje kompresora ostvarena u 2012. godini viša je od planirane za 1,41% ili za 7,86 USD/1000 Nm³. Bitan faktor koji je uticao na konačno ostvarenu prosječnu cijenu transporta kroz Mađarsku je ostvareni prosječni kurs SDR-a u odnosu na USD. Prosječan ostvareni kurs SDR-a niži za 2,94% od planiranog. Kumulativ gore navedenih elemenata je rezultirao višom prosječnom cijenom transporta u 2012. U odnosu na planiranu za 1,27%.

Kada se transportni troškovi kroz Mađarsku posmatraju u konvertibilnim markama, vidljivo je da je zbog nešto povećanog kursa USD-a u odnosu na prosječni planirani za 2012. godinu, ali i zbog drugih faktora, ostvarena cijena transporta u KM viša za 1,53% u odnosu na planiranu. (56,40/55,55 KM), odnosno KM rast cijene je viši u odnosu na dolarski (1,27%).

U poređenju sa ostvarenom prosječnom cijenom transporta kroz Mađarsku za prethodnu godinu, koja je iznosila 33,45 USD/1000 Nm³, ostvarena cijena u ovoj godini je veća za 12,32%.

U odnosu na 2011. godinu kada je ostvarena prosječna osnovna transportna taksa izražena u SDR od 12,75, u ovoj godini ista je iznosila 13,21 SDR, što je povećanje za 3,61%.

Prosječni kurs SDR-a u ovoj godini niži je od istog u prošloj godini za 2,55% (1,5299 : 1,5699).

Međutim, značajno povećanje je evidentirano kod prosječne cijene gasa za pogon kompresora i za namirenje transportnih gubitaka. U poređenju sa prethodnom godinom, ostvarena prosječna cijena u 2012. od 565,36 USD veća je od iste u 2011. godini za 105,98 USD ili 23,07% (565,36/459,38 USD).

1.2.2. Transport prirodnog gasa kroz Srbiju 2012. godine

Mjeseci	Količine	Osn. tran.	Kurs	Osn. tran.	Cijena	Fakture	Fakture	PCT USD/1000 Nm ³	
	trans. gasa Nm ³	taksa SDR	USD/SDR	taksa USD	srb. gasa	Srbijagasa USD	Srbijagasa KM	2012.	2011.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Januar	36.285.483	9,71	1,5285	14,84	553,77	1.022.790	1.525.861	28,19	23,71
Februar	40.218.039	9,71	1,5443	15,00	553,77	1.138.468	1.655.009	28,31	23,81
Mart	23.638.752	9,71	1,5313	14,87	553,77	667.361	977.272	28,23	23,96
April	22.074.355	9,71	1,5430	14,98	564,61	631.653	933.862	28,61	24,23
Maj	15.846.031	9,71	1,5331	14,89	564,61	452.420	711.414	28,55	24,22
Juni	13.051.704	10,19	1,5198	15,49	564,61	482.473	749.512	36,97	24,24
Juli	12.779.104	10,19	1,5003	15,29	564,28	370.172	591.208	28,97	24,21
Avgust	13.322.229	10,19	1,5070	15,36	564,28	386.760	603.027	29,03	24,33
Septembar	12.294.203	10,19	1,5494	15,79	564,28	362.299	548.024	29,47	24,14
Oktobar	15.030.331	10,19	1,5402	15,69	567,89	442.252	667.312	29,42	24,02
Novembar	20.284.180	10,19	1,5249	15,54	567,89	593.271	892.979	29,25	23,93
Decembar	32.091.785	10,19	1,5370	15,66	567,89	941.366	1.396.611	29,33	23,62
Ukupno	256.916.196	9,99	1,5299	15,28	562,64	7.491.286	11.252.091	29,16	23,96

Transportni troškovi kroz Srbiju fakturirani su za 2012. godinu u ukupnom iznosu od 7.491.286 USD, odnosno 11.252.091 KM, što preračunato na 1000 Nm³ iznosi 29,16 USD ili 43,80 KM/1000 Nm³.

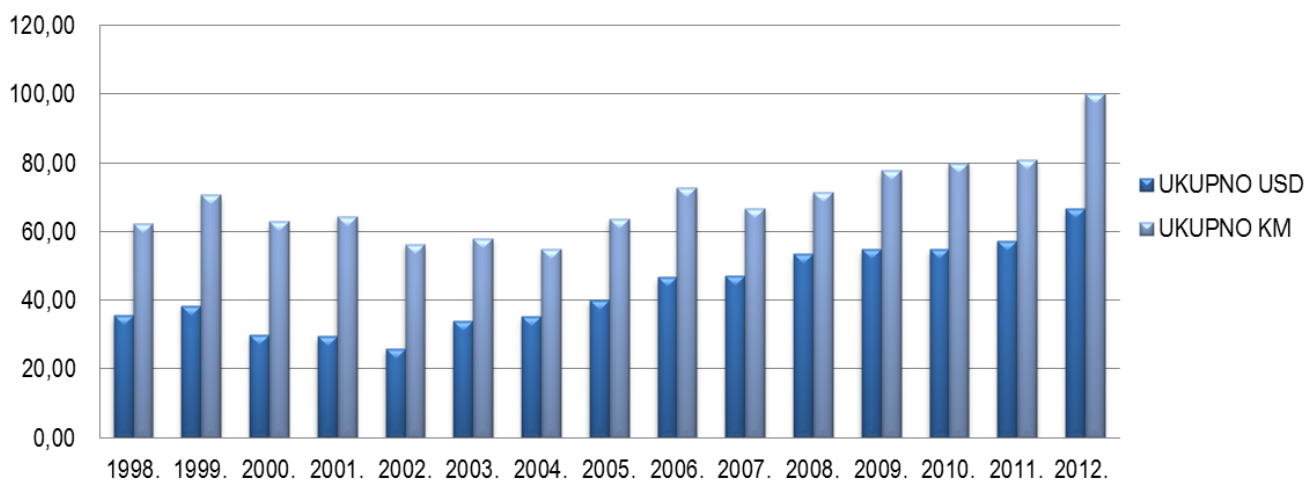
U odnosu na planirane troškove transporta kroz Srbiju za 2012. godinu (29,02 USD odnosno, 43,46 KM/1000 Nm³), ostvareni su viši za 0,48% iskazani u USD, odnosno za 0,78% iskazani u KM, uzrokovano povećanjem osnovne transportne takse iskazane u USD.

U poređenju sa cijenom transporta ostvarenoj u istom periodu 2011. godine, kada je ista iznosila 23,96 USD/1000 Nm³, odnosno 33,79 KM/1000 Nm³, cijena u ovoj godini (29,16 USD) viša je za 21,70% u iskazivanju kroz USD, odnosno za 29,62% u iskazivanju kroz KM.

PREGLED CIJENA TRANSPORTA PRIRODNOG GASA OD 1998. DO 2012. GODINE

Godine	Količine gasa Nm ³	FGSZ		SRBIJAGAS		UKUPNO	
		USD	KM	USD	KM	USD	KM
1998.	201.170.000	18,74	32,80	16,85	29,49	35,59	62,29
1999.	192.634.573	18,86	34,65	19,60	36,01	38,46	70,65
2000.	253.933.397	14,85	31,35	14,94	31,54	29,79	62,89
2001.	166.808.461	18,88	41,28	10,57	23,11	29,45	64,39
2002.	158.235.816	15,42	33,41	10,60	22,97	26,02	56,39
2003.	206.836.454	19,65	33,57	14,33	24,48	33,98	58,06
2004.	321.369.227	19,38	30,21	15,85	24,71	35,23	54,91
2005.	383.364.685	22,67	35,94	17,42	27,61	40,09	63,55
2006.	365.628.688	27,60	43,07	19,17	29,91	46,77	72,98
2007.	316.355.361	27,06	38,22	20,24	28,59	47,30	66,81
2008.	310.651.954	30,21	40,46	23,30	31,00	53,51	71,47
2009.	233.844.850	31,05	44,24	23,72	33,60	54,77	77,84
2010.	245.891.139	31,24	45,47	23,64	34,57	54,88	80,04
2011.	279.208.592	33,45	47,21	23,96	33,79	57,41	81,00
2012.	256.916.196	37,57	56,35	29,16	43,73	66,73	100,08

Grafički prikaz ukupnih troškova transporta



1.3. Ostali troškovi iz strukture nabavne cijene prirodnog gasa u 2012. godini

U strukturi troškova nabavne cijene prirodnog gasa nalaze se još:

1.3.1 Troškovi špeditera

Špediter organizuje poslove uvoza i carinjenja gasa svaki mjesec, te na ime svoje naknade zaračunava 0,029% od vrijednosti nabavke gasa, uvećane za porez.

Poslove špeditera obavlja špediterska firma DTS-ŠPED d.o.o. Sarajevo, koja je izabrana putem javne nabavke.

U 2012. godini na ime naknade za usluge špeditera obračunato je ukupno 57.505 KM, što iznosi 0,22 KM/1000 Nm³.

1.3.2 Transport gasa kroz RS

Podjelom gasovoda Zvornik – Sarajevo, Republici Srpskoj je pripao gasovod od granice sa Srbijom, na Drini kod Šepka (Opština Zvornik), do MRS u Karakaju kod Zvornika (cca 19 kilometara), te krak gasovoda od Karakaja do Kladnja. RS je pripala i MRS u Karakaju i Zvorniku.

Dio gasovoda od granice sa Srbijom do Karakaja i MRS u Karakaju i Zvorniku, prema Odluci Vlade RS, pripali su firmi Gaspromet sa sjedištem na Palama, a dio gasovoda od Karakaja do Kladnja pripao je, istom Odlukom, firmi Sarajevo-gas iz Lukavice.

Naknadu za korištenje gasovoda od granice sa Srbijom do Karakaja međusobno su regulisali Srbijagas i Gaspromet.

Za usluge kontrole mjerenja isporučenog gasa prema Tvornici glinice Birač i za usluge regulacije pritiska, BH-Gas plaća Gasprometu mjesečni paušalni iznos od 5.000,00 KM, uvećan za 17% PDV-a.

Sa firmom Sarajevo-gas iz Lukavice potpisan je ugovor o plaćanju naknade za transport gasa od Zvornika do Kladnja, u visini od 3,7817 KM/1000 Sm³, uvećano za 17% PDV-a. Prema mjesečnim obračunima za ove usluge korištenja gasovoda i druge opreme uz gasovod u RS, u 2012. godini obračunato je ukupno 805.469 KM, što iznosi 3,14 KM/1000 Nm³.

1.3.3. Provizije banaka po garancijama i za platni promet sa inostranstvom

I tokom 2012. godine, plaćanje isporuka prirodnog gasa i transporta gasa kroz Srbiju osigurano je na bazi izdatih bankarskih garancija. Ugovori o izdavanju platežnih garancija zaključeni su sa Intesa Sanpaolo i Novom bankom. Prema zaduženjima u toku 2012. godine, na ime naknade za izdavanje platežnih garancija ovim bankama je isplaćeno 234.278 KM, što iznosi 0,91 KM/1000 Nm³. U poređenju sa 2011. godinom, kada su ove naknade učestvovala sa 1,06 KM, nivo ovih naknada u ovoj godini je smanjen za 14,15%.

Bankama preko kojih je vršen platni promet prema inostranstvu isplaćeno je ukupno 10.038 KM naknade, što je značajno smanjenje u odnosu na prošlu godinu (2011.: 25.472 KM). Dakle, na ime bankarskih provizija u 2012. godini isplaćeno je ukupno 244.315 KM, što čini 0,95 KM/1000 Nm³.

1.3.4. Provizija uvoznika prirodnog gasa

Energoinvest je nosilac komercijalog ugovora o uvozu prirodnog gasa za BiH. Potpisan je poseban Sporazum između dvije kompanije, u kome sve poslove oko uvoza, carinjenja i plaćanja prirodnog gasa preuzima BH-Gas, a Energoinvest zajedno sa ovlaštenim predstavnicima BH-Gasa učestvuje u pregovorima sa ino-isporučiocem i ino-transporterima. Ukupna uvoznicka provizija koja je obračunata u 2012. godini iznosi 1.888.790 KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za 230.308 KM ili za 13,89%, a što je rezultat povećanih nabavnih cijena.

U 2012. godini uvoznicka provizija je učestvovala sa 7,35 KM/1000 Nm³.

Nabavna cijena gasa u Bosni i Hercegovini

Nabavna cijena prirodnog gasa podrazumjeva sve izdatke vezane za nabavku gasa, a koji prema propisima učestvuju u formiranju nabavne cijene. Na ovu strukturu nabavne cijene treba dodati još troškove prometa, kako bi se dobila puna cijena koštanja prirodnog gasa na osnovu koje se određuje i prosječna prodajna cijena.

U pravilu, cijena koštanja ne smije biti veća od prodajne cijene, jer bi se u suprotnom iskazao gubitak u poslovanju nastao iz prodaje prirodnog gasa. Prodajna cijena u svojoj strukturi trebala bi da sadrži i izvjestan procenat dobiti, kojim se djelimično finansira planirani razvoj, što u našim uslovima nije slučaj.

Na ovu strukturu nabavne cijene treba dodati još troškove amortizacije, održavanja i troškove administracije, kako bi se dobila puna cijena koštanja prirodnog gasa na osnovu koje se određuje i prosječna prodajna cijena.

Na osnovu podataka o uvozu i transportu prirodnog gasa do BiH, te o visini ostalih troškova iz strukture nabavne cijene, proizilazi da je u 2012. godini gas na destinaciji u Sarajevu koštao 574,41 USD/1000 Nm³, odnosno 861,58 KM/1000 Nm³.

U poređenju sa planskom nabavnom cijenom gasa u Sarajevu za isti period, koja je iznosila 590,93 USD/1000 Nm³, odnosno 885,05 KM/1000 Nm³, ostvarena je niža nabavna cijena za 2,80% u USD, odnosno 2,65% kroz KM vrijednost.

U odnosu na isti period prošle godine, kada je nabavna cijena gasa u Sarajevu iznosila 496,96 USD/1000 Nm³, registrovano je povećanje za 15,58%, a što je najvećim dijelom rezultat povećanih nabavnih cijena gasa od ruskog isporučioaca.

U poređenju ostvarene nabavne KM cijene gasa na destinaciji u Sarajevu u 2012. godini, (861,58 KM/1000 Nm³), sa istom ostvarenom nabavnom cijenom iz prethodne godine (702,44 KM/1000 Nm³), proizilazi da je u ovoj godini nabavna KM cijena viša za 22,65%.

U narednoj tabeli prikazana je kompletna struktura nabavne cijene prirodnog gasa. Interesantno je pogledati uporedne podatke sa prethodnom godinom i indekse rasta ove, u odnosu na prethodnu godinu, kao i učešće pojedinih troškova nabavke u ukupnoj nabavnoj cijeni. Tačnije, vidljivo je da samo ruska cijena iskazana u USD učestvuje sa 87,03% u ukupnoj nabavnoj cijeni, transport kroz Mađarsku sa 6,54%, transport kroz Srbiju sa 5,08%, te ostali troškovi nabavke sa 1,35%. Ovo je indikativan podatak, iz kojeg se može zaključiti da bilo kakvo povećanje troškova uvoza i transporta gasa, čak i minimalno, značajno utiče na nabavnu cijenu.

Podaci o strukturi nabavne cijene i učešću pojedinih troškova u ukupnoj nabavnoj cijeni su dragocjeni ukoliko se suštinski želi sagledati problematika nabavne, a time i prodajne cijene. Podaci demantiraju sve netačne informacije koji se pojavljuju u javnosti i medijima da je cijene opterećena „suvišnim brojem posrednika“, te da je time „napuhana“.

Samo podatak o nabavci i transportu gasa do Zvornika, a radi se o tri dobavljača; Gazprom Export, FGSZ i Srbijagas, učestvuju u ukupnoj cijeni koštanja sa čak 95,90%. Ostali troškovi nabavke, u što spadaju špediterski troškovi, provizija uvoznika, transport kroz RS i bankarske naknade, učestvuju sa 1,32% od pune cijene koštanja. Sve su ovo troškovi koji se moraju izmiriti u urednom roku, dakle u valuti plaćanja. Drugim riječima, troškovi nabavke, odnosno troškovi bez kojih nema uvoza gasa učestvuju sa 97,22% u ukupnoj cijeni koštanja. Svi ostali troškovi do pune cijene koštanja učestvuju sa svega 2,78%. U navedenih 2,78%, obavezna amortizacija učestvuje sa 1,61%, tako da troškovi održavanja opreme i objekata i troškovi uposlenika na održavanju i administraciji učestvuju sa 1,17%.

STRUKTURA NABAVNE CIJENE PRIRODNOG GASA

Red.br.	Struktura troškova nabavne cijene gasa	Jedinica mjere	2012.		2011.		Indeks 4/6
			Iznos	% učešća	Iznos	% učešća	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Nabavljena količina prirod.gasa	Nm ³	256.916,196		279.208,592		92,02
2.	Prodana količina prirod.gasa	Sm ³	256.913,428		279.177,345		92,03
3.	Prosječan kurs USD		1,499947		1,413484		106,12
4.	Ruska nabavna vrijednost gasa	USD	128.432.737	87,03	119.872.148	86,39	107,14
	Ruska cijena gasa za 1000 Nm ³	USD	499,90		429,33		116,44
	Ruska cijena gasa za 1000 Sm ³	USD	499,91		429,38		116,43
	Ruska nabavna vrijednost gasa	KM	192.617.258	87,02	169.477.618	86,41	113,65
	Nabavna cijena gasa 1000 Nm ³	KM	749,73		606,99		123,52
	Nabavna cijena gasa 1000 Sm ³	KM	749,74		607,06		123,50
5.	Transport kroz Mađarsku	USD	9.653.353	6,54	9.338.632	6,73	103,37
	Prosječna cijena trans.1000 Nm ³	USD	37,57		33,45		112,34
	Prosječna cijena trans.1000 Sm ³	USD	37,57		33,45		112,33
	Transport kroz Mađarsku	KM	14.489.027	6,55	13.181.441	6,72	109,92
	Prosječna cijena trans.1000 Nm ³	KM	56,40		47,21		119,46
	Prosječna cijena trans.1000 Sm ³	KM	56,40		47,22		119,45
6.	Transport kroz Srbiju	USD	7.491.285	5,08	6.690.047	4,82	111,98
	Prosječna cijena trans.1000 Nm ³	USD	29,16		23,96		121,69
	Prosječna cijena trans.1000 Sm ³	USD	29,16		23,96		121,68
	Transport kroz Srbiju	KM	11.252.090	5,08	9.434.597	4,81	119,26
	Prosječna cijena trans.1000 Nm ³	KM	43,80		33,79		129,61
	Prosječna cijena trans.1000 Sm ³	KM	43,80		33,79		129,60
7.	Nabavna vrijednost gasa u Zvorniku	USD	145.577.375	98,65	135.900.827	97,94	107,12
	Pros. nabavna cijena za 1000 Nm ³	USD	566,63		486,74		116,42
	Pros. nabavna cijena za 1000 Sm ³	USD	566,64		486,79		116,40
	Nabavna vrijednost gasa u Zvorniku	KM	218.358.375	98,65	192.093.656	97,94	113,67
	Pros. nabavna cijena za 1000 Nm ³	KM	849,92		687,99		123,54
	Pros. nabavna cijena za 1000 Sm ³	KM	849,93		688,07		123,52
	* Carinsko evidentiranje	KM	0		1.147.491		
	* Provizija uvoznika	KM	1.888.790		1.658.482		113,89
	* Troškovi špeditera	KM	57.505		49.460		116,27
	* Transport kroz RS	KM	805.469		857.978		93,88
	* Bankarske provizije	KM	244.315		321.350		76,03
8.	Ukupno ostali troškovi nabavke	KM	2.996.079	1,35	4.034.761	2,06	74,26
	Ukupno ostali troškovi nabavke	USD	1.997.456	1,35	2.854.479	2,06	69,98
9.	Ukupno nabavna vrijednost	USD	147.574.831	100,00	138.755.306	100,00	106,36
	Pros. nabavna cijena 1000 Nm ³	USD	574,41		496,96		115,58
	Pros. nabavna cijena 1000 Sm ³	USD	574,41		497,01		115,57
	Ukupna nabavna vrijednost	KM	221.354.454	100,00	196.128.417	100,00	112,86
	Pros. nabavna cijena za 1000 Nm ³	KM	861,58		702,44		122,65
	Pros. nabavna cijena za 1000 Sm ³	KM	861,59		702,52		122,64

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE

KALKULACIJA NABAVNE CIJENE PRIRODNOG GASA ZA PERIOD OD JANUARA DO DECEMBRA 2012. GODINE

Mjeseci	Količine Nm ³	Cijena gasa USD	Fakture GE USD	FGSZ USD	Srbijagas USD	Vrijednost u Zvorniku USD	Kurs KM/USD	Fakture GE KM	FGSZ KM	Srbijagas KM	Vrijednost u Zvorniku KM	Špediter KM	Trans. RS KM	Bank.troš. KM	Prov.uvoz. KM	UKUPNO KM	Cijena KM/ 1000 Nm ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	14	15	16	17	18	19
Jan.	36.285,483	521,92	18.938.119	1.294.505	1.022.790	21.255.414	1,491861	28.253.042	1.931.222	1.525.861	31.710.124	7.996	130.594	47.698	264.098	32.160.510	886,32
Feb.	40.218,039	521,92	20.990.599	1.442.655	1.138.468	23.571.722	1,453716	30.514.369	2.097.211	1.655.009	34.266.589	8.983	146.790	31.638	296.893	34.750.893	864,06
Mart	23.638,752	521,92	12.337.537	964.608	667.361	13.969.506	1,464383	18.066.880	1.412.556	977.272	20.456.708	5.302	83.608	35.136	176.522	20.757.276	878,10
I kvartal	100.142,274	521,92	52.266.256	3.701.768	2.828.619	58.796.643	1,470040	76.834.291	5.440.988	4.158.142	86.433.421	22.281	360.992	114.472	737.513	87.668.679	875,44
Apr.	22.074,355	533,86	11.784.615	814.812	631.653	13.231.080	1,478441	17.422.858	1.204.651	933.862	19.561.371	5.386	59.635	16.962	177.823	19.821.177	897,93
Maj	15.846,031	476,59	7.552.060	583.345	452.420	8.587.825	1,572463	11.875.335	917.288	711.414	13.504.037	3.461	37.382	17.193	115.605	13.677.678	863,16
Juni	13.051,704	478,47	6.244.849	478.566	482.473	7.205.888	1,553479	9.701.241	743.442	749.512	11.194.195	2.904	27.555	17.296	98.365	11.340.315	868,88
II kvartal	50.972,090	501,87	25.581.524	1.876.723	1.566.546	29.024.793	1,524890	38.999.435	2.865.382	2.394.787	44.259.604	11.751	124.572	51.451	391.793	44.839.171	879,68
P 1	151.114,364	515,16	77.847.780	5.578.491	4.395.165	87.821.436	1,488168	115.833.726	8.306.370	6.552.929	130.693.024	34.032	485.564	165.923	1.129.306	132.507.849	876,87
Juli	12.779,104	478,00	6.108.412	465.163	370.172	6.943.747	1,597117	9.755.848	742.920	591.208	11.089.976	2.774	25.946	12.328	92.535	11.223.559	878,27
Avg.	13.322,229	477,53	6.361.764	486.057	386.760	7.234.581	1,559176	9.919.110	757.848	603.027	11.279.985	2.815	28.777	11.855	93.939	11.417.371	857,02
Sep.	12.294,203	477,53	5.859.294	455.570	362.299	6.677.163	1,512630	8.862.944	689.109	548.024	10.100.077	2.576	27.633	11.673	86.113	10.228.072	831,94
III kvartal	38.395,536	477,39	18.329.470	1.406.790	1.119.231	20.855.491	1,556906	28.537.902	2.189.877	1.742.259	32.470.038	8.165	82.356	35.856	272.587	32.869.002	856,06
Okt.	15.030,331	479,03	7.199.979	648.649	442.252	8.290.880	1,508895	10.864.013	978.743	667.312	12.510.068	3.628	47.633	12.391	125.000	12.698.720	844,87
Nov.	20.284,180	478,09	9.697.664	835.135	593.271	11.126.070	1,505179	14.596.720	1.257.028	892.979	16.746.726	4.158	72.132	13.113	140.200	16.976.329	836,92
Dec.	32.091,785	478,56	15.357.845	1.184.288	941.366	17.483.499	1,483600	22.784.898	1.757.010	1.396.611	25.938.519	7.522	116.784	17.032	221.697	26.301.554	819,57
IV kvartal	67.406,296	478,52	32.255.488	2.668.072	1.976.889	36.900.449	1,495790	48.245.631	3.992.781	2.956.901	55.195.313	15.308	236.549	42.536	486.897	55.976.603	830,44
P 2	105.801,832	478,11	50.584.957	4.074.862	3.096.120	57.755.939	1,517859	76.783.533	6.182.658	4.699.161	87.665.351	23.473	318.905	78.392	759.484	88.845.605	839,74
UKUPNO	256.916,196	499,90	128.432.737	9.653.353	7.491.285	145.577.375	1,499947	192.617.258	14.489.027	11.252.090	218.358.375	57.505	804.469	244.315	1.888.790	221.353.454	861,58

2. TROŠKOVI PROMETA 2012. GODINE (administrativni troškovi, troškovi održavanja i amortizacija)

Red. br.	Vrsta Izdataka	Ostvareno 2010.	Ostvareno 2011.	Planirano 2012.	Ostvareno 2012.	I n d e k s		
						6/3	6/4	6/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Administrativni troškovi	2.377.679	2.552.283	3.259.850	<u>2.613.763</u>	109,93	102,41	80,18
2.	Troškovi održavanja	92.951	76.396	535.780	<u>65.218</u>	70,16	85,37	12,17
3.	Amortizacija	3.797.639	3.677.289	3.999.845	<u>3.663.389</u>	96,46	99,62	91,59
	<u>UKUPNO</u>	6.268.269	6.305.968	7.795.475	<u>6.342.370</u>	<u>101,18</u>	<u>100,58</u>	<u>81,36</u>

Ostvareni troškovi prometa BH-Gasa (administrativni troškovi, troškovi održavanja opreme i objekata i troškovi amortizacije) u 2012. godini manji su za 18,64% planiranih, a za 0,58% viši u odnosu na troškove u 2011. godini. U poređenju sa troškovima koji su ostvareni u 2010. godini, u ovoj godini troškovi su viši za 1,18%.

Iz prikazane struktura troškova prometa BH-Gasa uočava se da su:

- *Administrativni troškovi ostvareni u 2012. godini manji su od planiranih za 19,82%, a u odnosu na troškove ostvarene u 2011. viši su za 2,41%. U poređenju sa troškovima koji su ostvareni u 2010., u ovoj godini troškovi su viši za 9,93%.*
- *Troškovi održavanja su u 2012. godini ostvareni sa svega 12,17% u odnosu na plan. U poređenju sa prethodnim godinama, ostvareni troškovi u 2012. manji su za 29,84% u odnosu na troškove iz 2010., odnosno manji za 14,63% u odnosu na troškove iz 2011. godine. Posebno niska realizacija troškova održavanja tokom 2012. godine rezultat je ugrožene likvidnosti, te gubitka na supstanci u dijelu prodaje prema distributivnim kompanijama, uslijed kojeg su svi troškovi reducirani, kako ne bi povećavali gubitak na kraju godine. Ali općenito, u narednom periodu neophodno je kalkulisati sa datim troškovima na realnom nivou, kako ne bi nepotrebno opterećivali cijenu koštanja, odnosno prodajnu cijenu.*
- *Troškovi amortizacije u 2012. godini smanjeni su u odnosu na 2010. godinu za 3,54%, a u odnosu na 2011. za 0,38%. U poređenju sa planom, isti su ostvareni na nivou od 91,59%, što predstavlja smanjenje od 8,41%.*

Planom na nivou 2012. godine, predviđeno je da učešće administrativnih troškova u ukupnim troškovima prometa BH-Gasa bude u visini do 41,82%, troškovi održavanja opreme i objekata do 6,87% i troškovi amortizacije u visini do 51,31%.

Međutim, kada se posmatra ostvarena struktura ovih troškova u 2012. godini, ista je u izvjesnoj mjeri drugačija u odnosu na planiranu: troškovi administracije učestvuju sa 41,21% u ukupnim ostvarenim troškovima prometa, što je za 1,45% niže u odnosu na planirano, troškovi amortizacije su ostvareni sa učešćem od 57,76% u odnosu na ukupne troškove prometa, što je za 12,57% više u odnosu na planirano učešće ovih troškova, dok su troškovi održavanja ostvareni sa simboličnih 1,03%, što je za cca 85% niže u odnosu na planirano učešće ovih troškova u ukupnim troškovima prometa.

**VII: TROŠKOVI PROMETA BH-GASA ZA 2012. GODINU
(ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI, TROŠKOVI ODRŽAVANJA I AMORTIZACIJA)**

Anal. konto	Naziv analitičkog konta	Planirano za 2012.	Ostvareno do 31.12.2012.	Indeks 4/3
1	2	3	4	5
511	Utrošeni režijski materijal			
51121	Utrošeni materijal za tekuće održ.osnovnih sredstva	75.850,00	16.100,90	21,23
5112801	Utrošen kancelarijski materijal	17.000,00	9.576,97	56,34
5112802	Utrošeni matrijal za čišćenje i održavanje higijene	1.000,00	296,66	29,67
	Ukupno - konto grupe 511	93.850,00	25.974,53	27,68
512	Utrošena energija i gorivo			
5120	Utrošena električna energija	25.200,00	21.091,32	83,70
5124	Utrošeno dizel gorivo za putničke automobile	21.000,00	19.481,14	92,77
5125	Utrošeni motorni benzin, Reklasifikacija troškova, Odluka br. 01-6818/12 (7.000,00+1.500,00 KM)	8.500,00	8.109,11	95,40
5128	Ostali troškovi energije i goriva, Reklasifikacija troškova, Odluka br. 01-6818/12 (2.000,00 -1.500,00 KM)	500,00	367,18	73,44
	Ukupno - konto grupe 512	55.200,00	49.048,75	88,86
513	Utrošeni rezervni dijelovi			
513001	Utrošeni rezervni dijelovi za održavanje opreme	2.000,00	1.486,12	74,31
513002	Utrošeni rezervni dijelovi za uredsku opremu	2.000,00	656,00	32,80
5131	Utrošeni rezervni dijelovi za transportna sredstva	9.000,00	7.694,66	85,50
	Ukupno - konto grupe 513	13.000,00	9.836,78	75,67
514	Troškovi sitnog inventara, ambalaže itd.			
5140	Otpis sitnog alata i inventara	29.400,00	918,75	3,13
5144	Otpis zaštitne djeće i obuće	10.530,00	0,00	0,00
5145	Otpis auto guma	4.500,00	2.258,80	50,20
	Ukupno - konto grupe 514	44.430,00	3.177,55	7,15
520	Troškovi plata			
5200	Bruto plaće zaposlenih	1.583.000,00	1.489.962,27	94,12
	Ukupno - konto grupe 520	1.583.000,00	1.489.962,27	94,12
523	Troškovi službenih putovanja zaposlenika			
5230	Dnevnice za službena putovanja u zemlji	15.000,00	2.559,00	17,06
5231	Troškovi prevoza na služ. putovanjima u zemlji	200,00	79,50	39,75
5232	Troškovi smještaja na služ.putovanjima u zemlji	3.500,00	1.376,00	39,31
5233	Dnevnice za službena putovanja u inostranstvo	20.000,00	13.379,50	66,90
5234	Troškovi prevoza na služ. putovanja u inostranstvo,Reklasifikacija troškova, Odluka br. 01-6818/12 (18.000 -4.000 KM)	14.000,00	13.375,66	95,54
5235	Troškovi smještaja na služ. putovanjima u inostran.	30.000,00	20.674,86	68,92
5236	Naknade i prateći troškovi za upotrebu privatnog automobila, Reklasifikacija troškova, Odluka br. 01-6818/12 (5.000,00 +4.000,00 KM)	9.000,00	7.808,93	86,77

5237	Naknade i prateći troškovi (putarine i dr.) za službena putovanja u inostranstvu	3.000,00	3.097,50	103,25
5238	Ostali troškovi službenih putovanja	1.000,00	960,00	96,00
	Ukupno - konto grupe 523	95.700,00	63.310,95	66,16
524	Troškovi ostalih primanja naknada i prava zaposlenika			
5240	Naknade za ishranu u toku rada (topli obrok), Reklasifikacija troškova, Odluka br. 01-6818/12 (140.900,00+4.000,00 KM)	144.900,00	132.205,34	91,24
5241	Naknade za terenski dodatak	17.500,00	9.261,00	52,92
5242	Naknada troškova prevoza na posao i sa posla	26.200,00	23.970,00	91,49
5243	Regres za godišnji odmor, Reklasifikacija troškova, Odluka br. 01-6818/12 (71.700,00-4.000,00 KM)	67.700,00	55.650,22	82,20
52440	Otpremnine prilikom odlaska u penziju	26.400,00	687,84	2,61
5245	Jubilarne nagrade zaposlenima	0,00	0,00	0,00
52470	Pomoći za liječenje, nabavku lijekova i dr.	10.000,00	10.000,00	100,00
52471	Pomoć i naknada troškova sahrane	5.000,00	0,00	0,00
52472	Pomoći i naknade zaposl. u ostalim slučajevima	5.000,00	0,00	0,00
52480	Kotizacije za seminare, savjetovanja, simpozije	11.500,00	11.324,48	98,47
52481	Školarine za srednje, više i visoke škole, Reklasifikacija troškova, Odluka br. 01-6818/12 (7.000 -7.000 KM)	0,00	0,00	0,00
52482	Školarine za postdiplomske studije i doktor.- Reklasifikacija troškova, Odluka br. 01-6818/12 (3.000+10.000,00 KM)	13.000,00	12.525,72	96,35
52483	Naknade za stručno usavršavanje i osposobljavanje, Reklasifikacija troškova, Odluka br. 01-6818/12 (5.000,00-3.000,00 KM)	2.000,00	1.892,00	94,60
52488	Naknade ostalih troš. i dr. materijalna prava radnika, Odluka br. NO-0202-483 od 04.02.2013. (58.000,00-2.200,00 KM)	55.800,00	4.311,13	7,73
	Ukupno - konto grupe 524	385.000,00	261.827,73	68,01
527	Naknade članovima odbora i komisija			
5271	Naknade članovima Nadzornog odbora	77.000,00	77.696,14	100,90
5272	Naknade članovima Odbora za reviziju	24.000,00	15.959,51	66,50
5274	Naknade članovima Skupštine Društva	1.500,00	1.113,15	74,21
	Ukupno - konto grupe 527	102.500,00	94.768,80	92,46
529	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima			
5291	Troškovi naknada po osnovu ugovora o djelu	77.500,00	68.947,99	88,97
	Ukupno - konto grupe 529	77.500,00	68.947,99	88,97
531	Troškovi transportnih usluga			
5310	Transportne usluge u cestovnom saobraćaju	3.000,00	190,00	6,33
5317	Usluge taksi prevoza	3.500,00	584,53	16,70
5318	Troškovi ostalih transportnih usluga	1.000,00	0,00	0,00
	Ukupno - konto grupe 531	7.500,00	774,53	10,33
532	Troškovi usluga održavanja			
5320	Troškovi usluga tekućeg održavanja	418.000,00	46.712,49	11,18
5321	Troškovi usluga investicionog održavanja	0,00	0,00	0,00

5322	Troškovi usluga održavanja transportnih sredstava	3.000,00	2.620,23	87,34
5324	Usluge održavanja softvera	15.000,00	6.010,21	40,07
5328	Ostale usluge održavanja	1.000,00	124,93	12,49
	Ukupno - konto grupe 532	437.000,00	55.467,86	12,69
533	Troškovi zakupa			
5332	Troškovi zakupa uredskog prostora	65.000,00	63.911,31	98,33
	Ukupno - konto grupe 533	65.000,00	63.911,31	98,33
535	Troškovi reklame i sponzorstva			
5350	Troškovi reklame u novinama, časopisima i sl.	5.000,00	2.782,14	55,64
5351	Troškovi reklame putem elektronskih medija, Reklasifikacija troškova, Odluka br. 01-3625 (8.000,00 -5.000,00=3.000,00)	3.000,00	1.638,00	54,60
5355	Usluge sponzorstva u cilju reklame i prezentacije, Reklasifikacija 15.000,00+5.000,00=20.000,00	20.000,00	19.131,00	95,66
	Ukupno - konto grupe 535	28.000,00	23.551,14	84,11
537	Troškovi razvoja koji se ne kapitalizuju			
5370	Studije gasifikacije - širenje gasne mreže	150.000,00	0,00	0,00
5378	Usluge tehničke regulative	50.000,00	21.000,00	42,00
	Ukupno - konto grupe 537	200.000,00	21.000,00	10,50
539	Troškovi ostalih usluga			
5393	Zaštitarske usluge	43.500,00	38.522,27	88,56
	Ukupno - konto grupe 539	43.500,00	38.522,27	88,56
540	Amortizacija			
5400	Amortizacija nematerijalnih sredstava	8.346,00		
5401	Amortizacija građevinskih objekata	87.857,00		
5402	Amortizacija postrojenja i opreme	680.349,00		
5403	Amortizacija alata, pogonskog i kanc. namještaja	100.444,00	3.663.388,67	
540401	Amortizacija transportnih sredstava (cjevovoda)	3.086.498,00		
540402	Amortizacija transportnih sredstava (automobila)	36.351,00		
5408	Amortizacija ostalih sredstava	0,00		
	Ukupno - konto grupe 540	3.999.845,00	3.663.388,67	91,59
550	Troškovi neproizvodnih usluga			
550101	Troškovi usluga vodovoda i kanalizacije	3.000,00	2.488,00	82,93
550102	Usluge grijanja službenih prostorija	24.000,00	20.355,16	84,81
550103	Iznošenje i odvoz smeća	4.600,00	4.025,60	87,51
5503	Troškovi revizijskih usluga	11.500,00	11.500,00	100,00
5504	Troškovi advokatskih usluga	5.000,00	1.115,50	22,31
5507	Troškovi čišćenja prostorija	6.600,00	6.213,89	94,15
5508	Troškovi ostalih neproizvodnih usluga	1.000,00	469,55	46,96
	Ukupno - konto grupe 550	55.700,00	46.167,70	82,89
551	Troškovi reprezentacije			
5510	Troškovi reprezentacije u sopstvenim prostorijama	8.400,00	5.733,42	68,26
551201	Troškovi ugostiteljskih usluga u zemlji	13.800,00	12.861,25	93,20

551202	Troškovi ugostiteljskih usluga u inostranstvu	5.000,00	3.251,38	65,03
5513	Troškovi za poklone date za reprezentaciju	15.000,00	5.455,88	36,37
5519	Ostali troškovi reprezentacije	1.000,00	0,00	0,00
	Ukupno - konto grupe 551	43.200,00	27.301,93	63,20
552	Troškovi premija osiguranja			
5520	Premije osiguranja stalnih sredstava-imovine	20.000,00	19.049,62	95,25
5524	Premije osiguranja vozila	6.000,00	4.998,42	83,31
5525	Premije osiguranja radnika od nezgode na radu	3.500,00	3.514,00	100,40
552801	Premije dopunskog životnog osiguranja, Odluka br. NO-0202-483 od 04.02.2013.(11.500,00+2.100,00 KM)	13.600,00	13.512,88	99,36
552802	Premije - troškovi ostalih osiguranja (put. osig.), Odluka br. NO-0202-483 od 04.02.2013. (11.500 + 2.100 KM)	600,00	575,69	95,95
	Ukupno - konto grupe 552	43.700,00	41.650,61	95,31
553	Troškovi platnog prometa			
5530	Troškovi platnog prometa u zemlji	3.000,00	2.977,26	99,24
	Ukupno - konto grupe 553	3.000,00	2.977,26	99,24
554	Poštanske i telekomunikacijske usluge			
5540	Poštanske usluge - troškovi odpreme pošte.Reklasifikacija troškova, Odluka br. 01-6818/12 (3.000,00+1.000,00 KM)	4.000,00	3.422,92	85,57
554101	Troškovi za fiksnu telefoniju	36.000,00	33.099,32	91,94
554102	Troškovi za mobilnu telefoniju	12.450,00	12.579,48	101,04
5542	Troškovi brze pošte,Reklasifikacija troškova, Odluka br. 01-6818/12 (5.000,00-1.000,00 KM)	4.000,00	1.162,79	29,07
5543	Troškovi interneta	4.000,00	3.252,04	81,30
5548	Ostale poštanske i telekomunikacijske usluge	1.000,00	46,90	4,69
	Ukupno - konto grupe 554	61.450,00	53.563,45	87,17
555	Troškovi poreza, naknada, такси i dr. dažbina			
5550	Porez na imovinu (vozila i ostala imovina)	1.000,00	0,00	0,00
5551	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih nesreća	5.800,00	0,00	0,00
5552	Posebna naknada za zaštitu voda	5.800,00	1.194,48	20,59
5553	Naknada za zaštitu šuma	161.800,00		0,00
5554	Taksa na istaknutu firmu	1.200,00	1.200,00	100,00
55560	Naknada / porez za korišćenje javnih površina	3.000,00	1.945,03	64,83
55561	Naknade za izvršene obavezne preglede vozila	2.000,00	1.828,41	91,42
55562	Naknada za puteve	1.000,00	0,00	0,00
55568	Ostale posebne naknade i nak. invalidnih lica	5.300,00	4.972,65	93,82
55571	Administrativne takse	2.500,00	976,00	39,04
55578	Ostale takse	500,00	30.606,50	6.121,30
	Ukupno - konto grupe 555	189.900,00	42.723,07	22,50
556	Troškovi članskih doprinosa i sl. obaveza			
5560	Članarine turističkim zajednicama	104.000,00	99.805,00	95,97
5561	Članarine privrednim komorama	2.000,00	8.300,02	415,00
5562	Članarine strukovnim udruženjima i asocijacijama	14.500,00	8.500,00	58,62
	Ukupno - konto grupe 556	120.500,00	116.605,02	96,77

559	Ostali nematerijalni troškovi			
5592	Troškovi oglasa u štampi i drug.medijima,Odluka br. 01-6818/12 (12.000,00-5.000,00 KM)	7.000,00	3.423,33	48,90
5594	Troškovi pretplata na služ.glasila i stručnu lit.,Odluka br. 01-6818/12 (30.000,00+5.000,00 KM)	35.000,00	34.910,51	99,74
5598	Ostali razni nematerijalni troškovi	5.000,00	3.467,14	69,34
	Ukupno - konto grupe 559	47.000,00	41.800,98	88,94
5490001	Rezervisanja prema MRS 19		36.109,00	
	Sveukupni troškovi	7.795.475,00	6.342.370,15	81,36
	Amortizacija	3.999.845,00	3.663.388,67	
	Održavanje	535.780,00	65.218,26	
	Administrativni troškovi	3.259.850,00	2.613.763,22	

U troškovima administracije, od ukupno ostvarenih 2.613.763,22 KM izdaci za plate uposlenika učestvuju sa 1.489.962,27 KM odnosno sa 57,00%, troškovi ostalih primanja naknada i prava zaposlenika sa 261.827,73 KM ili 10,02%, naknade članovima odbora i komisija sa 94.768,80 KM ili 3,63% itd.

Posmatrajući generalno kompletnu analitičku strukturu ukupnih troškova prometa, koja obuhvata oko 100 raznih analitičkih konta svrstanih u 25 knjigovodstvenih grupa, može se uočiti da su u većini slučajeva troškovi smanjeni u odnosu na planske vrijednosti. U poređenju sa prethodnom godinom, troškovi su ostvareni na približno sličnom nivou, sa izvjesnim povećanjem na ukupnom nivou od 0,58%.

- **Utrošeni režijski materijal (k-to 511):** ostvareni su u ukupnom iznosu od 25.974,53 KM, koje uglavnom čine utrošeni materijal za tekuće održavanje osnovnih sredstava (16.100,90 KM), te utrošeni kancelarijski materijal (9.576,97 KM). Materijal za tekuće održavanje ostvaren je za 78,77% manje u odnosu na plansku vrijednost, kancelarijski materijal manje za 43,66%, te troškovi materijala za čišćenje manje za 70,33%. Posmatrano na nivou grupe konta, ostvareni troškovi utrošenog režijskog materijala manji su za 72,32% u odnosu na plan za 2012. godinu.
- **Troškovi energije i goriva (k-to 512):** ostvareni su u ukupnom iznosu od 49.048,75 KM, što je za 14,32% više od ostvarenih troškova u prošloj godini (42.904,36 KM), odnosno niže za 11,14% od planiranih troškova za ovu godinu. Oko polovine iznosa ove grupe troškova čini utrošena električna energija, koja je u odnosu na prošlu godinu ostvarena u povećanom iznosu za 2,50%, a u odnosu na plan za ovu godinu ostvarena je manje za oko 16,3%. Drugu polovinu ove grupe troškova čine izdaci za pogonsko gorivo putničkih i teretnih automobila, te ostali troškovi energije i goriva. Potrošnja dizel goriva je povećana u odnosu na prošlu godinu za 22,99% (19.481,14 : 15.840,16), dok je potrošnja motornog benzina povećana za 32,70%. U odnosu na planske vrijednosti, isti su ostvareni u manjem iznosu, ukoliko se uzme u obzir i izvršena reklasifikacija troškova za utrošeni motorni benzin.

- **Troškovi plaća (k-to 520):** ostvareni su u ukupnom iznosu od 1.489.962,27 KM bruto sa svim doprinosima, što je za 9,92% više od istih iz prošle godine, a za 5,88% niže od planiranih za ovu godinu. Inače, prosječna neto isplaćena plata u 2011. godini iznosila je 1.862,00 KM po uposleniku po odbitku poreza na plate koje isplaćuje uposlenik iz svog mjesečnog primanja. U odnosu na prosječnu platu iz 2011. godine, koja je iznosila 1.707,78 KM, bilježi se porast od 9,03%.
- **Troškovi ostalih primanja naknada i prava zaposlenicima (k-to 524):** obuhvataju naknade za topli obrok, za prevoz uposlenika na i sa posla, otpremnine, jubilarne nagrade i dr. U odnosu na planiranu masu ovih naknada, u 2012. godini isplaćeno je manje za 31,99%. U ukupnim troškovi grupe konta, naknade za topli obrokučestvuju sa 50,49%, naknade za prevoz sa 21,25%, regres za godišnji odmor sa 9,15%, i svi ostali troškovi sa cca 20%.

U 2012. godini isplaćeno je prosječno godišnje po uposleniku: 3.368,28 KM na ime toplog obroka ili 280,69 KM prosječno mjesečno, 610,68 KM na ime naknade za troškove prevoza na posao ili 50,89 KM prosječno mjesečno, 1.277,15 KM neto na ime prosječnog regresa za godišnji odmor.

Inače, sve vrste naknada koje su obuhvaćene ovom grupom konta su regulisani općim internim aktom.
- **Poštanske i telekomunikacione usluge (k-to 554):** obuhvataju sve vrste poštanskih usluga, te mobilne i fiksne telefonije. Ukupne poštanske i telekomunikacijske usluge ostvarene su u 2012. godini u iznosu od 53.563,45 KM, što je za 12,83% niže od planiranih sredstava. U poređenju sa troškovima iz prošle godine, u ovoj su ukupno umanjeni za 0,57%. Posmatrano po vrstama troškova unutar grupe, registrovano je povećanje troškova mobilne telefonije za 1,04% u odnosu na plan, te za 32,29% u odnosu na prethodnu 2011. godinu.

U 2011. godini otkazan je zakup frekvencije za mobilne radio stanice za koje se do tada plaćala godišnja taksa, kao i zakup mjesta gdje je bila instalisana radio antena, tako da je na kontu ostalih telekomunikacionih usluga ostvaren neznatni iznos u odnosu na prethodne godine, iako je planom za 2012. planiran simboličan iznos od 1.000,00 KM.
- **Troškovi službenih putovanja zaposlenika (k-to 523):** do kraja 2012. godine, ovi troškovi su ostvareni u ukupnom iznosu od 63.310,95 KM, što je za 33,84% niže od planiranih, odnosno niže za 16,92% u odnosu na troškove prethodne godine. Porast troškova u odnosu na plan je evidentiran kod upotrebe privatnog automobila u službene svrhe, pa je reklasifikacijom troškova ovaj konto povećan za 4.000 KM, sa 5.000 na 9.000 KM, dok je za isti iznos umanjeno k-to 5234 troškovi prevoza na službena putovanja u inostranstvo. S druge strane, evidentirano je smanjenje troškova dnevnica za službena putovanja u zemlji, i u odnosu na plan i u odnosu na troškove ostvarene u prošloj godini, kao rezultat smanjenja visine dnevnice sa 48,00 na 25,00 KM Odlukom Vlade FBiH, sa primjenom od 01.01.2012. godine.
- **Porezi, naknade i članarine (k-to 555 i 556):** u ovu vrstu troškova spadaju naknade za korištenje javnih površina, za zaštitu od prirodnih nesreća, porez za istaknutu firmu, članarine turističkim zajednicama, privrednim komorama, članarina Udruženju za gas BiH, BAKE-u i dr.

Ukupni troškovi iz grupe k-ta 555 i 556 u 2012. godini iznose 159.328,09 KM, i manji su od planiranih za 48,67%, te za 36,22% od istih iz 2011. godine. Smanjenje u odnosu na prethodnu godinu rezultat je smanjenja prihoda, kao osnovice za obračun.

- **Troškovi osiguranja (k-to 552):** obuhvataju izdatke na ime osiguranja imovine i uposlenika. U 2012. godini ostvareni su u ukupnom iznosu od 41.650,61 KM, što je za 4,69% manje od planiranih, odnosno 20,39% više od istih iz prošle godine. Analizirajući strukturu troškova osiguranja, osiguranje stalnih sredstava je u odnosu na prošlu godinu povećano za 16,29%, a u odnosu na plan realizovano sa 95,25%. Premija dopunskog životnog osiguranja, kao jedna od značajnijih stavki iz ove grupe, podrazumjeva plaćanje godišnje polise na ime dodatnog zdravstvenog osiguranja uposlenika, koje se već nekoliko zadnjih godina pokazalo kao veoma korisno. Ovaj vid osiguranja, po visini polise osiguranja, za ovu godinu povećan je za 28,99% u odnosu na istu iz prošle godine, te skoro u cjelosti realizovan u visini plana.
- **Troškovi platnog prometa (k-to 553):** ovi troškovi imaju tretman administrativnih troškova, jer se odnose na naknade bankama za obavljanje platnog prometa. U ovoj godini ostvareni su u ukupnom iznosu od 2.977,26 KM, što je za 0,76% niže od planiranih, a za 28,85% više od ostvarenih u prethodnoj godini. Povećanje ovih izdataka je rezultat povećanog broja transakcija preko banaka, a i nešto povećane tarife za ove usluge.
- **Troškovi reprezentacije (k-to 551):** ovi troškovi ostvareni su u ukupnom iznosu od 27.301,93 KM, što je za 12,01% niže od istih ostvarenih u prošloj godini, dok su u odnosu na planiranu visinu ovih izdataka niži za cca 37%.

3. RASHODI OD KAMATA PO INO KREDITIMA I DRUGIM OSNOVAMA

Na rashodovnoj strani, pored troškova nabavke prirodnog gasa, pojavljuju se i drugi rashodi koji se namiruju iz ukupnog prihoda u izvještajnoj godini.

Ukalkulisane kamate po ino kreditima su jedan od takvih rashoda. Prema knjigovodstvenim evidencijama, BH-Gas je sa stanjem na dan 01.01.2012. godine zadužen sa 13.297.248,18 USD po kreditima 4039 i 4040, što uvećano za kredit IDA-3029/BOS od 978.695,01 SDR iznosi 14.795.043,02 USD

Prema amortizacionim planovima otplata ovih kredita, u 2012. dospjevaju za plaćanje kamate u iznosu od 209.175,76 KM. Obzirom da ove kredite još uvijek servisira Bosna i Hercegovina, kao državni dug uz mogućnost naknadnog zaduživanja privrednih subjekata na koje su krediti alocirani, to se obračunati iznos kamata u 2012. godini kalkuliše kao obaveza i rezerviše preko konta rashoda (561000) u 2011. godini.

Po kreditu IDA-3029/BOS, koji je također preuzet od Sarajevogasa zajedno sa gasovodom, a koji se nalazi u ukupnom stanju ino kredita krajem 2012., u toku godine su dospjele dvije rate otplata i kamata, koje su kao i do sada plaćene Sarajevogasu kao nosiocu i glavnom dužniku ukupnog kredita. Prema zaduženjima od Sarajevogasa, dospjele kamate u 2012. godini iznose 16.670,05 KM.

Od početka 2012. godine, evidentirani su problemi u tekućoj likvidnosti, uslijed čega su od februara korištena kreditna sredstva po kratkoročnom revolving kreditu. Ova sredstva su, izuzev 2-3 mjeseca korištena u svim mjesecima. Po ovoj osnovi ukupne kamate su iznosile 154.807,63 KM.

Uvažavajući sve navedene rashode po ovom osnovu, sa 31.12.2012. godine ostvareni su ukupni rashodi iz kamata u iznosu od 380.945 KM.

4. OSTALI FINANSIJSKI RASHODI

Na kontu Ostalih finansijskih rashoda na kraju godine evidentiran je ukupan iznos od 173.625 KM, od čega se najveći dio odnosi na penale za nepovučena sredstva po EBRD kreditu za izgradnju gasovoda Zenica – Travnik (125.648,16 KM). Drugu po visini značajnu stavku čine ostali troškovi po kratkoročnom revolving kreditu (naknade i dr.) u iznosu od 31.360,00 KM. Ukoliko se na dato dodaju i penali na ime kašnjenja u plaćanju prema Gazprom Exportu, proizilaze ukupni ostali finansijski rashodi od 173.625 KM.

5. RASHODI IZ NEGATIVNIH KURSNIH RAZLIKA

U tabeli prikazanoj u poglavlju Prihodi i rashodi od kursnih razlika, prikazan je obračun i pozitivnih i negativnih kursnih razlika, onako kako su obračunate prema svom izvoru nastajanja. Ovdje se može uočiti da su se po istom osnovu pojavljivale i jedne i druge kursne razlike, pa su se tako po fakturama ino dobavljača pored pozitivnih kursnih razlika pojavljivale i negativne u iznosu od 2.270.168,42 KM.

Na deviznim računima kod banaka tokom godine su se evidentirale pored pozitivnih i negativne kursne razlike, koje su u 2012. godini iznosile 981.003,46 KM, te negativne kursne razlike po izlaznim fakturama od 328.824,41 KM.

Prema ovim vrstama nastajanja kursnih razlika na dan 31.12.2012. godine, evidentiraju se ukupne negativne kursne razlike u iznosu od 3.579.995,29 KM, a koje su knjigovodstveno evidentirane na teret rashoda u 2012. godini. Ukoliko se uzmu u obzir i pozitivne kursne razlike od 3.296.207,28 KM proizilazi saldo negativnih kursnih razlika u iznosu od 283.788,01 KM.

6. GUBICI OD PRODAJE I RASHODOVANJA STALNIH SREDSTAVA

Sa krajem 2012. godine, na ovom kontu evidentiran je simboličan rashod od 164,00 KM.

7. RASHODI PO OSNOVU ISPRAVKE VRIJEDNOSTI I OTPISA POTRAŽIVANJA

Tokom godine izvršeno je utuživanje nenaplaćenih potraživanja od K.F.K. Plina, Tvornice vapna Kreševo, te AD Žitoprometa u ukupnom iznosu od 2.633.319,68 KM. Nadalje, kod dva potrošača izvršeno je preknjižavanje neplaćenih računa preko 365 dana na otpisana potraživanja, i za Zvornikstana (fak. br. 217/11), te IGM-a (fak. br. 193/11).

Na kontu 578 Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja na kraju godine evidentirani su ukupni rashodi od 2.811.652 KM.

8. OSTALI RASHODI

Na ovoj poziciji evidentirani su rashodi u ukupnom iznosu od 200,00 KM.

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE

PREGLED EKONOMSKIH POKAZATELJA POSLOVANJA U PERIODU OD 1998. DO 2012. GODINE

R.br.	Ekonomski pokazatelji	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	PRODAJA GASA															
1.	Prodana količina Sm³	196.897.481	188.901.415	252.205.695	163.282.470	155.534.713	203.335.354	320.380.531	380.465.952	363.505.417	314.458.616	310.243.559	233.711.382	245.206.379	279.177.345	256.913.428
2.	Ostvareni prihod KM	47.041.107	42.955.487	78.085.613	64.084.436	55.412.545	68.058.457	98.443.011	133.551.586	179.209.293	153.327.074	198.597.994	144.810.305	148.944.816	200.988.254	221.480.250
3.	Prosječna prodajna cijena	238,91	227,40	309,61	392,48	356,27	334,71	307,27	351,02	493,00	487,59	640,14	619,61	607,43	719,93	862,08
	NABAVKA GASA															
1.	Nabavljena količina Nm³	201.170.000	192.634.573	253.933.397	166.808.461	158.235.816	206.836.451	321.369.177	383.364.685	365.628.688	316.355.361	310.651.954	233.844.850	245.891.139	279.208.592	256.916.196
2.	Plaćena nabavka USD	13.682.980	13.256.707	25.504.277	19.352.236	16.035.095	24.176.921	39.669.383	65.601.345	88.573.989	80.482.515	120.729.991	76.315.493	83.278.568	119.872.148	128.432.737
3.	Prosječna cijena USD	68,02	68,82	100,44	116,01	101,34	116,89	123,44	171,12	242,25	254,41	388,63	326,35	338,68	429,33	499,90
4.	Plaćena nabavka KM	24.054.968	24.354.711	53.838.611	42.285.603	33.564.063	41.307.816	61.833.540	104.015.771	138.263.740	113.648.790	162.372.438	109.779.034	121.936.215	169.477.618	192.617.258
5.	Prosječna cijena KM	119,58	126,43	212,02	253,50	212,11	199,71	192,41	271,32	378,15	359,24	522,68	469,45	495,90	606,99	749,73
6.	Transport kroz Mađarsku USD	3.794.488	3.581.373	3.879.864	2.799.939	2.440.041	4.063.674	6.227.615	8.730.680	10.090.092	8.560.594	9.386.207	7.380.142	7.680.571	9.338.632	9.653.353
7.	Prosječna cijena transporta USD	18,86	18,59	15,28	16,79	15,42	19,65	19,38	22,77	27,60	27,06	30,21	31,56	31,24	33,45	37,57
8.	Transport kroz Mađarsku KM	6.668.817	6.579.560	8.190.253	6.118.006	5.095.494	6.943.045	9.707.121	13.868.956	15.721.437	12.105.286	12.568.583	10.506.076	11.179.520	13.181.441	14.489.027
9.	Cijena transporta KM/1000	33,15	34,16	32,25	36,68	32,20	33,57	30,21	36,18	43,00	38,26	40,46	44,93	45,47	47,21	56,40
10.	Transport kroz Srbiju USD	3.581.929	3.780.300	3.793.172	1.568.285	1.677.491	2.963.755	5.096.190	6.678.014	7.684.562	6.402.736	7.239.539	5.547.542	5.812.544	6.690.047	7.491.285
11.	Prosječna cijena transporta USD	17,81	19,62	14,94	9,40	10,60	14,33	15,86	17,42	21,02	20,24	23,30	23,72	23,64	23,96	29,16
12.	Transport kroz Srbiju KM	6.290.920	6.945.021	8.007.250	3.426.782	3.514.470	5.063.764	7.943.298	10.534.579	11.963.961	9.054.449	9.628.945	7.858.294	8.500.591	9.434.597	11.252.090
13.	Cijena transporta KM/1000	31,27	36,05	31,53	20,54	22,21	24,48	24,72	27,48	32,72	28,62	31,00	33,60	34,57	33,79	43,80
	Nabavna vrijednost gasa USD	21.059.397	20.618.380	33.177.313	23.720.460	20.152.627	31.204.350	50.993.188	81.010.039	106.348.643	95.445.845	137.355.737	89.243.177	96.771.683	135.900.827	145.577.375
	Nabavna vrijednost gasa KM	37.014.705	37.879.293	70.036.113	51.830.391	42.174.027	53.314.625	79.483.959	128.419.306	165.949.138	134.808.525	184.569.966	128.143.408	141.616.326	192.093.656	218.358.375
	Prosječna cijena nabavke USD	104,68	107,03	130,65	142,20	127,36	150,86	158,67	211,31	290,87	301,70	442,15	381,63	393,55	486,74	566,63
	Prosječna cijena nabavke KM	184,00	196,64	275,81	310,72	266,53	257,76	247,33	334,98	453,87	426,13	594,14	547,98	575,93	687,99	849,92
	Prosječan kurs USD	1,757634	1,837161	2,110964	2,185050	2,092731	1,708564	1,558717	1,585227	1,560426	1,412409	1,343737	1,435890	1,463407	1,413484	1,499947
14.	Ostali troškovi nabavke KM	6.499.961	4.558.906	2.101.064	1.595.965	1.560.634	1.966.293	2.517.038	3.716.919	4.035.107	2.973.542	4.299.127	3.198.029	3.832.229	4.034.761	2.996.079
	Nabavna vrijednost KM	43.514.666	42.438.199	72.137.177	53.426.356	43.734.661	55.280.918	82.000.997	132.136.225	169.984.245	137.782.067	188.869.093	131.341.437	145.448.555	196.128.417	221.354.454
15.	Nabavna cijena KM/1000	216,31	220,30	284,08	320,29	276,39	267,27	255,16	344,68	464,91	435,53	607,98	561,66	591,52	702,44	861,58
16.	Troškovi prometa KM	715.098	1.820.767	4.440.177	6.639.897	11.128.214	5.451.304	5.654.649	5.453.762	5.900.695	5.794.863	6.014.619	6.078.275	6.268.269	6.305.968	6.342.370
	Ukupni troškovi KM	44.229.764	44.258.966	76.577.354	60.066.253	54.862.875	60.732.222	87.655.646	137.589.987	175.884.940	143.576.930	194.883.712	137.419.712	151.716.824	202.434.385	227.696.825
	Ukupna cijena koštanja KM/1000	219,86	229,76	301,56	360,09	346,72	293,62	272,76	358,90	481,05	453,85	627,34	587,65	617,01	725,03	886,27
17.	Finansijski rezultat iz prodaje	2.811.343	-1.303.479	1.508.259	4.018.183	549.670	7.326.235	10.787.365	-4.038.401	3.324.353	9.750.144	3.714.282	7.390.596	-2.772.008	-1.446.131	-6.216.574
18.	Krajnji finansijski rezultat (KM)	2.811.343	133.792	228.016	-18.142.080	368.817	10.868.523	11.973.787	-8.424.344	8.419.048	12.500.968	3.564.126	6.503.411	-3.667.683	-1.666.914	-6.287.849

III OSTVARENI FINANSIJSKI REZULTAT ZA PERIOD 1.I. – 31.XII. 2012. GODINE**1. Bilans uspjeha**

Ostvareni finansijski rezultat obračunava se i iskazuje kroz jedinstveni obrazac, Bilans uspjeha. Ovaj obrazac je dosta izmijenjen u odnosu na prethodne godine, jer je sistematizovao odgovarajuće prihode, te na uporednoj osnovi prikazuje rashode koji odgovaraju prikazanim prihodima.

U ovom obrazcu prikazani su svi prihodi i rashodi iz obračunskog perioda, kategorisani po grupama knjigovodstvenih konta na osnovu kojih se jednostavno bilansira i iskazuje poslovni rezultat.

Obzirom da se radi o grupama knjigovodstvenih konta u kojima se analitički nalaze razni, i za analizu dosta interesantni podaci, to ćemo ukratko radi pojašnjenja dati sadržinu svake od pozicija iz ovog obrasca.

POSLOVNI PRIHODI I RASHODI

• **Poslovni prihodi** **221.833.721 KM**

1. *Prihodi od prodaje robe*

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvaćen je prihod od prodaje prirodnog gasa na domaćem tržištu. U 2012. godini ovaj prihod ostvaren je sa 221.788.891 KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za cca 20,8 miliona KM ili za 10,35%.

2. *Ostali poslovni prihodi*

Na ovoj poziciji u okviru poslovnih prihoda evidentirani su prihodi od 44.830 KM za amortizovani dio u 2012. godini doniranih cijevi za gasovod Visoko – Brnjaci. U prethodnoj 2011. godini, na ovom kontu evidentiran je prihod od 42.878 KM.

• **Poslovni rashodi** **227.668.992 KM**

1. *Nabavna vrijednost nabavljene robe*

Ovdje je zbirno prikazana nabavna vrijednost prirodnog gasa koja je sadržana od fakturane vrijednosti ruskog isporučioaca gasa, transporta kroz Mađarsku i Srbiju, te ostalih troškova nabavke (špediterskih troškova, transporta gasa kroz RS, provizije uvoznika i bankarskih provizija). U 2012. godini ukupna nabavna vrijednost iznosi 221.326.621 KM, što je u poređenju sa prošlom godinom više za 25,2 miliona KM ili za 12,85%. Povećanje je uzrokovano povećanjem nabavne cijene, kao i troškova transporta.

2. *Materijalni troškovi*

U 2012. godini materijalni troškovi su evidentirani u iznosu od 88.038 KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za 4,79%. Isti se sastoje od troškova pomoćnog materijala, troškova za energiju, troškova za rezervne dijelove i troškove sitnog inventara.

3. *Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja*

Na ovoj bilansnoj poziciji evidentira se iznos od 1.979.671 KM, a sastoji se od troškova plaća koji čine 75,31% ove pozicije, zatim troškova ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih koji čine 16,42%, te troškova naknada ostalim fizičkim licima koje čine 8,27%. U odnosu na prošlu godinu ovi troškovi su povećani za 8,17%.

4. Troškovi proizvodnih usluga

U grupi ovih troškova obuhvaćeno je više pojedinačnih troškova poput troškova tekućeg održavanja, troškova zakupa poslovnog prostora, troškova za zaštitarske usluge, zatim usluge za čišćenje poslovnog prostora, usluge objavljivanja i oglašavanja i dr. U 2012. godini evidentirano je ukupno 210.163 KM ovih troškova, što je u poređenju sa prethodnom godinom povećanje od 4,83%.

5. Amortizacija

U 2012. godini obračunata je amortizacija stalnih sredstava u iznosu od 3.663.389 KM, što je manje za cca 14 hiljada KM u poređenju sa 2011. godinom. Smanjenje amortizacije u ovoj godini može se tražiti u smanjenju osnovice za obračun amortizacije, uslijed otpisa određene opreme, za koju se potom ne vrši daljni obračun amortizacije.

6. Troškovi rezervisanja

Na ovoj poziciji registrovani su troškovi koji se rezervišu za neki naredni period, a odnose se na rezervacije po osnovu otpremnina za penzije, jubilarne nagrade i neiskorištene godišnje odmore iz prethodne godine. U 2012. godini rezervisano je po svim ovim osnovama ukupno 36.109 KM.

7. Nematerijalni troškovi

Na poziciji nematerijalnih troškova evidentirano je 2012. godine ukupno 365.001 KM, što predstavlja smanjenje u odnosu na prošlu godinu za 18,77%. U okviru ovih troškova razvrstane su sve komunalne usluge, troškovi reprezentacije, troškovi osiguranja imovine i lica, sve poštanske i telefonske usluge, naknade za šume, članarine turističkim zajednicama, privrednim komorama i raznim strukovnim udruženjima, pretplate na službene i stručne glasnike i dr.

Gubitak od poslovnih aktivnosti 5.835.271 KM

Na ovoj bilansnoj poziciji prikazana je razlika između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda, koja je u 2012. godini negativna za 5.835.271 KM, te se prikazuje kao gubitak iz poslovnih aktivnosti. Drugim riječima, gubitak od poslovne aktivnosti znači da prodajna cijena prirodnog gasa nije mogla obezbjediti sve troškove iz strukture cijene koštanja. Ovaj disparitet je posebno evidentan u periodičnim izvještajima, gdje je primjera radi sa 30.06. ostvaren ukupan gubitak od 10,2 miliona KM, gdje je učešće gubitka od poslovnih aktivnosti preko 5 miliona KM.

FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

• Finansijski prihodi 3.305.644 KM

1. Prihodi od kamata

Ostvareni prihodi od kamata u iznosu od 9.436 KM sastoje se od kamata na sredstva po viđenju u iznosu od 8.715 KM, te kamata na oročeni depozit u iznosu od 721 KM. U poređenju sa 2011., kada su ovi prihodi ostvareni u iznosu od 80.009 KM, u ovoj godini evidentiran je značajan pad.

2. Pozitivne kursne razlike

Pozitivne kursne razlike u ukupnom iznosu od 3.296.208 KM nastale su kao rezultat pozitivnih efektivnih kursnih razlika od 2.752.606,57 KM, koje su ostvarene na ulaznim fakturama, te deviznim računima kod banaka, te pozitivnih obračunskih kursnih razlika od 543.600,71 KM, koje su ostvarene kod glavnice i kamata ino kredita. U poređenju sa 2011., pozitivne kursne razlike u ovoj godini manje su za cca 800.000 KM ili 21,16%.

• **Finansijski rashodi** **4.134.565 KM**

1. *Rashodi kamata*

Rashodi kamata od 380.945 KM sastoje se od ukalkulisanih i rezervisanih kamata na ino kredite u iznosu od 225.845,81 KM, kao i kamata na kratkoročni revolving kredit u iznosu od 154.807,63 KM. Usporedbe radi, u prošloj godini na ovom kontu evidentiran je iznos od 182.806 KM, obzirom da u 2011. nije bilo kamata za kredit za tekuću likvidnost.

2. *Negativne kursne razlike*

Negativne kursne razlike u ukupnom iznosu od 3.579.995 KM nastale su po istim osnovama kao i pozitivne, s tim da je razlika u kursu USD imala negativni predznak. Obzirom da su negativne kursne razlike u apsolutnom iznosu veće od pozitivnih ukazuje na činjenicu da je kurs USD imao uzlazni trend.

3. *Ostali finansijski rashodi*

Na ovoj poziciji bilansa uspjeha evidentirani su finansijski rashodi u ukupnom iznosu od 173.625 KM, od čega se najveći dio odnosi na penale za nepovučena sredstva po EBRD kreditu za izgradnju gasovoda Zenica – Travnik (125.648,16 KM). Drugu po visini značajnu stavku čine ostali troškovi po kratkoročnom revolving kreditu (naknade i dr.) u iznosu od 31.360,00 KM.

Gubitak od finansijske aktivnosti **828.921 KM**

Gubitak od finansijskih aktivnosti u iznosu od 828.921 KM nastao je kao rezultat većih finansijskih rashoda od finansijskih prihoda. Gubitak se sastoji od 283.788 KM većih negativnih kursnih razlika, 371.509 KM većih rashoda od kamata u odnosu na prihode, te preostali iznos od 173.625 KM ostalih finansijskih rashoda.

Gubitak redovne aktivnosti **6.664.192 KM**

Na ovoj bilansnoj poziciji prikazan je zbir gubitaka iz poslovne i finansijske aktivnosti, koji na kraju 2012. godine iznosi 6.664.192 KM.

OSTALI PRIHODI I RASHODI

• **Ostali prihodi i dobici** **3.188.359 KM**

1. *Naplaćena otpisana potraživanja*

U 2012. godini naplaćeno je od Tvornice glinice Birač (843.015 KM „starog“ dug) i Zvornikstana (107.466 KM) ranije otpisanih potraživanja po osnovu isporuke prirodnog gasa u ukupnoj vrijednosti od 950.481 KM.

2. *Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi*

Evidentirani prihodi u iznosu od 2.237.878 KM odnose na prihode od ukinutih rezervisanja više ukalkulisane kamate za ino kredite. Na ovaj način povećani su ukupni prihodi na ime ukidanja viših rezervisanja koji su vršeni u prethodnim godinama za kredite 4039 i 4040.

• **Ostali rashodi i gubici** **2.812.016 KM**

1. *Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava*

Na ovoj poziciji u 2012. evidentirani su gubici od 164 KM.

2. *Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpis potraživanja*

Na kontu 578 Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja na kraju godine evidentirani su ukupni rashodi od 2.811.652 KM. Isti se sastoje od utuženih nenaplaćenih potraživanja od K.F.K. Plina, Tvornice vapna Kreševo, te AD Žitoprometa u ukupnom iznosu od 2.633.319,68 KM. Nadalje, kod dva potrošača izvršeno je preknjižavanje neplaćenih računa preko 365 dana na otpisana potraživanja, i za Zvornikstana (fak. br. 217/11), te IGM-a (fak. br. 193/11).

3. *Ostali rashodi*

U kategoriji ostalih rashoda knjigovodstveno je evidentirano 200 KM.

Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda **376.343 KM**

Ovdje je evidentirana razlika između Ostalih prihoda i Ostalih rashoda, koja iznosi 376.343 KM.

Neto gubitak neprekinutog poslovanja **6.287.849 KM**

Na ovoj poziciji bilansa prikazan je iznos ukupnog gubitka od 6.287.849 KM, a što je jednako gubitku perioda.

BILANS USPJEHA

Red. br.	OPIS	2012.	2011.	Index 3/4
1	2	3	4	5
I	Poslovni prihodi	221.833.721	201.038.259	110,34
1.	Prihodi od prodaje robe	221.788.891	200.988.254	110,35
2.	Prihodi od prodaje učinaka	-	7.127	-
3.	Ostali poslovni prihodi	44.830	42.878	104,55
II	Poslovni rashodi	227.668.992	202.434.136	112,47
1.	Nabavna vrijednost prodate robe	221.326.621	196.128.318	112,85
2.	Materijalni troškovi	88.038	84.015	104,79
3.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	1.979.671	1.830.164	108,17
4.	Troškovi proizvodnih usluga	210.163	200.487	104,83
5.	Amortizacija	3.663.389	3.677.289	99,62
6.	Troškovi rezervisanja	36.109	64.509	55,98
7.	Nematerijalni troškovi	365.001	449.354	81,23
III	Gubitak od poslovnih aktivnosti	5.835.271	1.395.877	418,04
IV	Finansijski prihodi	3.305.644	4.260.791	77,58
1.	Prihodi od kamata	9.436	80.009	11,79
2.	Pozitivne kursne razlike	3.296.208	4.180.782	78,84
V	Finansijski rashodi	4.134.565	5.164.346	80,06
1.	Rashodi kamata	380.945	182.806	208,39
2.	Negativne kursne razlike	3.579.995	4.686.082	76,40
3.	Ostali finansijski rashodi	173.625	295.458	58,76
VI	Gubitak od finansijske aktivnosti	828.921	903.555	91,74
VII	Gubitak redovne aktivnosti (III+VI)	6.664.192	2.299.432	289,82
VIII	Ostali prihodi i dobici	3.188.359	753.832	422,95
1.	Dobici od prodaje stalnih sredstava		1.946	0,00
2.	Naplaćena otpisana potraživanja	950.481	751.677	126,45
3.	Otpis obaveza, ukinuta rez. i ostali prihodi	2.237.878	200	-
IX	Ostali rashodi i dobici	2.812.016	121.305	2.318,14
1.	Gubici od prodaje i rash. stalnih sredstava	164	11.582	1,42
2.	Rashodi od ispravke vrij. i otpisa potraživanja	2.811.652	107.466	2.616,32
3.	Ostali rashodi	200	2.257	8,86
X	Dobit po osnovu ostalih prihoda	376.343	632.518	59,50
XI	Ukupan gubitak perioda (VII) – (X)	6.287.849	1.666.914	377,21

2. Bilans stanja

Kao što je očito iz samog naziva, bilans stanja prikazuje stanje imovine i izvore za tu imovinu na kraju poslovne godine. Iz bilansa stanja se crpe značajni podaci o strukturi i kvalitetu imovine kompanije, i strukturi i kvalitetu izvora te imovine. Imovina kompanije sadržana je u raznim oblicima, kao imovina u obliku stalnih sredstava i imovina u obliku obrtnih, kratkotrajnih sredstava. Svi ovi oblici imovine imaju svoju strukturu, iz koje se njihovom analizom daju ocjene o bonitetu kompanije, o funkcionalnosti tehnologije i procesa obavljanja registrovane djelatnosti i dr.

BILANS STANJA

Red. br.	Elementi bilansa stanja	31.12.2012.	31.12.2011.	31.12.2010.
1	2	3	4	5
A K T I V A (sredstva)				
I STALNA SREDSTVA				
1.	Nematerijalna sredstva	44.103	30.985	25.409
2.	Materijalna sredstva	39.339.713	22.780.475	20.537.517
3.	Ostala stalna materijalna sredstva	51.004	51.004	51.004
4.	Dugoročni finansijski plasmani	78.566	-	-
UKUPNO Stalna sredstva		39.513.386	22.862.464	20.613.930
II TEKUĆA SREDSTVA				
1.	Novac i novčani ekvivalenti	733.630	13.891.772	31.851.844
2.	Kratkoročni finansijski plasmani	-	-	-
3.	Potraživanja od prodaje	81.204.480	71.708.138	47.396.046
4.	Druga kratkoročna potraživanja	689.795	1.590.285	1.150.925
5.	Aktivna vremenska razgraničenja	102.315	28.105	356.258
6.	Potraživanja za PDV	294.506	121.948	87.033
7.	Zalihe rezer.dijelova i materijala	156.473	171.464	170.814
UKUPNO Tekuća sredstva		83.181.199	87.511.712	81.012.919
UKUPNA AKTIVA (sredstva)		122.694.585	110.374.176	101.626.849
Vanbilansna evidencija		8.753.240	8.918.304	8.933.052
P A S I V A (kapital i obaveze)				
I DUGOROČNE OBAVEZE				
1.	Obaveze po kreditima	26.165.408	15.508.531	13.674.918
2.	Dugoročna razgraničenja i rez.	1.298.072	1.255.804	786.098
UKUPNO Dugoročne obaveze		27.463.480	16.764.335	14.461.016
II KRATKOROČNE OBAVEZE				
1.	Obaveze prema dobavljačima	30.664.612	30.807.087	22.940.178
2.	Tekući dio dug. fin. obaveza	12.651.773	9.199.552	8.180.097
3.	Kratkoročni krediti u zemlji	5.400.000	-	-
4.	Obaveze za poreze i naknade	2.215	121.428	1.383.989
5.	Obaveze za PDV	1.406.738	-	-
6.	Pasivna vremenska razgraničenja	8.122.788	10.210.946	9.723.827
UKUPNO Kratkoročne obaveze		58.248.126	50.339.013	42.228.091
III K A P I T A L				
1.	Upisani i akumulirani kapital	36.982.979	43.270.828	44.937.742
UKUPNO Kapital		36.982.979	43.270.828	44.937.742
UKUPNO PASIVA		122.694.585	110.374.176	101.626.849
Vanbilansna evidencija		8.753.240	8.918.304	8.933.052

Analizom pozicija bilansa stanja sa 31.12.2012. godine, u kome su dati uporedni podaci od 2010. godine, uočavaju se određena kretanja u imovini kompanije i izvorima imovine, a iz kojih se zaključuje da li je kvalitet poslovanja ove u odnosu na prethodne godine bolji, ili se narušava kroz pojedine pokazatelje.

1. Stalna sredstva

Ovu bilansnu poziciju čine stalna nematerijalna i materijalna sredstva, ili osnovna sredstva kako je bio prethodni naziv. Ova sredstva se u knjigovodstvu evidentiraju po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti za cijeli period eksploatacije (amortizaciju).

Ukoliko se posmatra kretanje ove kategorije u prethodne 3 godine, uočava se da su u 2011. godini ukupna stalna sredstva porasla u odnosu na prethodnu 2010. godinu, kao rezultat aktiviranja investicionih ulaganja u stalna sredstva u toj godini. U izvještajnom periodu 2012. dolazi do značajnog povećanja stalnih sredstava u odnosu na 2011. godinu (cca 73%), kao rezultat započetih investicionih ulaganja, odnosno izgradnje gasovoda Zenica – Travnik. Tako je na kontu Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi evidentirano 26.986.178 KM ili cca 69% od ukupne vrijednosti materijalnih stalnih sredstava.

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata sa 31.12.2012. godine iznosi 8.746.188 KM, što u poređenju sa nabavnom vrijednosti građevinskih objekata od 64.666.596 KM ukazuje da je ovaj segment imovine amortizovan sa cca 86%.

Nabavna vrijednost postrojenja i opreme je 6.760.447 KM, dok sadašnja vrijednost sa 31.12.2012. godine iznosi 1.834.832 KM, što ukazuje da je oprema otpisana preko 72%.

Pored gore navedenih oblika stalnih sredstava, još su u upotrebi stalna sredstva u obliku zemljišta sa sadašnjom vrijednošću od 1.772.515 KM, te ostala specifična stalna materijalna sredstva u iznosu od 51.004 KM, uglavnom umjetničke slike čija je nabavna vrijednost evidentirana u iznosu od 50.719 KM. Bitno je napomenuti da je kod zemljišta i umjetnina nabavna vrijednost identična sadašnjoj, jer kod ovih kategorija stalnih sredstava nema godišnje amortizacije.

Inače, privredno društvo BH-Gas raspolaže ukupnim stalnim sredstvima nabavne vrijednosti od 100.540.182 KM, a sadašnja vrijednost, odnosno vrijednost poslije dosadašnje upotrebe ovih sredstava iznosi 22.862.464 KM.

I pored visoke stope otpisanosti stalnih sredstava, konstatacija je da su oprema i objekti u dobrom stanju, sa dobrim tretmanom u redovnom i investicionom održavanju, što je rezultat maksimalne funkcionalnosti. Sa završetkom izgradnje novog gasovoda, sa popratnim objektima i opremom, biće unaprijeđena tehnička funkcionalnost kompletnog sistema, te uvećana vrijednost stalnih sredstava kompanije.

2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva predstavljaju one oblike imovine koji se u relativno kratkom roku transformišu iz jednog oblika u drugi, iz robnih u novčana sredstva, kao svoj najracionalniji oblik, a iz kojeg ponovo u narednom ciklusu nastavljaju svoj kružni tok.

U poređenju sa prošlom godinom, na kraju 2012. godine tekuća sredstva su smanjena za 4,95%. Smanjenje tekućih sredstava u ovoj u odnosu na prethodnu godinu uzrokovano je značajnim smanjenjem gotovine i gotovinskih ekvivalenata (733.630 KM / 13.891.772 KM), što je s druge strane amortizovano povećanjem potraživanja od kupaca. Naime, novčana sredstva su sa 31.12.2012. za čak 94,72% manja u odnosu na 2011. godinu. Ovaj podatak ukazuje na činjenicu da je likvidnost kompanije značajno ugrožena, te su pored smanjenja novčanih sredstava na kontu kratkoročnih kredita evidentirane i obaveze od 5,4 miliona KM. Naime, kompanije je od februara 2012. godine za pokrivanje tekuće likvidnosti koristila kratkoročne revolving kredite.

Najveću stavku u okviru pozicija tekućih sredstava imaju potraživanja od kupaca, koja na dan 31.12.2012. godine iznose 81.204.480 KM, što čini čak 97,62% od ukupnih tekućih sredstava. U poređenju sa prošlom godinom potraživanja od kupaca su povećana za 13,24%, kao rezultat povećane vrijednosti fakturisane realizacije, te lošije stope naplate. Od ukupnih potraživanja od kupaca na kraju 2012. godine, 31,2 miliona KM ili 38,43% čine potraživanja fakturisana za decembarske isporuke, a iznos od 25,5 miliona KM čine potraživanja stara do 60 dana. Od 60 do 120 dana su potraživanja od 17,6 miliona KM itd. Utužena potraživanja u toku 2012. godine koja nisu starija od 365 dana iznose 627.552 KM. Sarajevogas je najveći dužnik sa neplaćenim iznosom od 50,2 miliona KM na kraju 2012. godine ili 61,81% od ukupnih potraživanja, a dug se odnosi na fakture za isporučeni gas u periodu maj – decembar 2012. godine. Pogoršanje naplate od Sarajevogasa je evidentno iz činjenice da je u istom periodu prošle godine izmirivao obaveze za oktobar.

3. Vanbilansna evidencija

U vanbilansnoj evidenciji se vodi dug Republike Srpske za utrošeni gas u 1996. godini u vrijednosti od 5.900.000 USD, te konsultantske usluge po EBRD kreditu finansirane iz granta.

Obzirom da se radi o dugovanjima za utrošeni gas prije formiranja BH-Gasa, da je uplaćeni iznos naplaćen kroz prodajnu cijenu gasa, te da se radi o potraživanjima koja se trebaju regulisati međuentitetskim odnosima kroz definisanje titulara ovih potraživanja, zaključeno je da se ova potraživanja vode vanbilansno u knjigama BH-Gasa dok se ne izvrši namirenje od Republike Srpske.

Prema kursu dolara na dan 31.12.2012. godine ovaj dug RS iznosi 8.753.240 KM.

Pasivna strana bilansa stanja predstavlja izvore, odnosno porijeklo imovine prikazane na aktivnoj strani, pri čemu je osnovno pravilo da pasiva bilansa stanja mora biti u istom iznosu koji je bilansiran na aktivnoj strani. Inače, iz analitičkih podataka izvora sredstava vidi se koliko su sredstva ukupne imovine iz aktive bilansa pokrivena vlastitim kapitalom, odnosno tuđim sredstvima evidentiranim u raznim obavezama.

4. Dugoročne obaveze

Na drugoj bilansnoj strani, pasivi, na kojoj su prikazani izvori sredstava, odnosno kapital i obaveze, u dijelu dugoročnih obaveza evidentirane su obaveze po preuzetim dugoročnim kreditima s kojima je finansirana izgradnja gasovoda od Zvornika do Sarajeva, te adekvatni dio kredita za dionicu gasovoda od Kladnja do Sarajeva. U odnosu na prethodne godine u ovom dijelu su prikazane i obaveze na ime izgradnje gasovoda Zenica – Travnik, obzirom da je u toku godine registrovano povlačenje sredstava u iznosu od 14.080.408 KM.

Pojašnjenje za otplatu preuzetih kredita IBRD/4039, IBRD/4040, te IDA/3029 dato je u dijelu izvještaja koji se odnosi na obračunske kursne razlike. Naime, kako ne postoje saznanja da li i koji nivo vlasti otplaćuje kredite, isti se vode samo knjigovodstveno, te se vrši preknjižavanje dospjelih rata za otplatu u tekućoj godini sa dugoročnih na kratkoročne obaveze. Krajem svake godine vrši se i preračun stanja ovih obaveza u zavisnosti od kursa

USD na kraju godine. Ukoliko se i kada steknu uslovi da se ovi krediti isknjiže iz poslovnih knjiga BH-Gasa, za isknjiženi iznos bi se povećala vrijednost kapitala kompanije.

Na dan 31.12.2012. godine na knjigovodstvenoj poziciji Dugoročne finansijske obaveze po kreditima, evidentiran je iznos od 26.165.408 KM.

U okviru ove pozicije bilansa stanja evidentiran je i iznos od 1.298.072 KM, kao dugoročno razgraničenje i rezervisanje sredstava, a odnosi se na donaciju cijevi u izgradnji gasovoda prema Kreševu, kao i donirana sredstva za plaćanje konsultantskih usluga u realizaciji investicione izgradnje gasovoda prema Travniku. Time ukupne dugoročne obaveze sa 31.12.2012. iznose 27.463.480 KM.

5. Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze, kao izvori sredstava iz aktive bilansa stanja, sastoje se od obaveza prema dobavljačima koje čine 52,64% ukupnih kratkoročnih obaveza, tekućeg dijela dugoročnih finansijskih obaveza 21,72%, kratkoročnih kredita 9,27%, pasivnih vremenskih razgraničenja 13,95% i dr.

Vremenska razgraničenja obuhvataju rezervisana sredstva u smislu potencijalno nastalih obaveza koje nisu operativne, ali za koje postoji mogućnost da to postanu. Tu se evidentiraju obračunate kamate po dugoročnim kreditima, troškovi za XII mjesec, te obaveze prema MRS 19.

Obaveze prema dobavljačima sa stanjem 31.12.2012. godine iznose 30.664.612 KM, a čine ih uglavnom ino fakture za nabavku i transport gasa u decembru 2012. godine. Upoređujući visinu ovih obaveza sa istim iz 2011. godine, vidljivo je izvjesno smanjenje za cca 0,5%. Tako na primjer obaveze za uvoz gasa sa 31.12.2011. godine iznose 18,3 miliona USD ili 27,7 miliona KM po kursu KM/USD 1,5116, dok 31.12.2012. godine iznose 17,4 miliona USD ili 25,9 miliona KM po kursu 1,4957.

* * *

Posmatrajući globalnu strukturu imovine i obaveza iz bilansa stanja, može se uočiti da je imovina u sve tri uporedne godine veća od ukupnih obaveza.

Međutim, ono što predstavlja izvjesnu zabrinutost jeste promjena strukture kratkoročne imovine, gdje neprimjereno raste imovina po osnovu potraživanja od kupaca, dok se paralelno smanjuju raspoloživa novčana sredstva, zatim promjena struktura obaveza, u smislu da se po prvi put evidentiraju kratkoročni krediti za tekuću likvidnost. U narednom periodu neophodno je preduzeti određene aktivnosti na poboljšanju navedenih elemenata bilansa stanja.

IV ZAPOSLENOST

Sa početkom godine, u BH-Gasu je bilo zaposleno 39 uposlenika. U toku godine, uposlena su 3 nova uposlenika (mart/septembar/novembar), dok je 1 uposlenik dobio stalni angažman na neodređeno vrijeme (avgust). U toku godine, radni odnos je okončan sa 2 uposlenika, koji su penzionisani obzirom na ispunjene uslove, dok je sa jednim zaposlenikom zaključen sporazumni raskid radnog odnosa.

Međutim, kada se posmatra prosjek na nivou godine (pri izračunu korišten period angažovanja pojedinih uposlenika), u BH-Gasu je tokom 2012. godine bilo uposleno 42 zaposlenika, od kojih su 27 muškarci, a 15 žene. Što se tiče kvalifikacione strukture, ista je data u nastavku:

Visoka stručna sprema	27
Viša stručna sprema	1
Srednja stručna sprema	6
Niža stručna sprema	-
Visokokvalifikovan	2
Kvalifikovan	6

Prosječna starost kolektiva krajem 2012. godine je 46 godina.

V INVESTICIONA ULAGANJA U 2012. GODINI

Planom investicionih ulaganja u 2012. godini predviđena su značajna ulaganja u iznosu od 32,8 miliona KM.

Tehnički sektor, u sklopu svojih aktivnosti održavanja i zamjene dotrajale opreme, planirao je potrebna ulaganja u iznosu od cca 5,3 miliona KM, kroz 63 planske pozicije iz strukture po vrstama ulaganja. Za stavke uvođenja TI sistema, nabavke opreme i rekonstrukcija by-passa na gasovodu Semizovac – Zenica, unutrašnje snimanje gasovoda, uvođenje GIS sistema, te učešće u formiranju laboratorije za kontrolu kvalitete gasa planirano je ukupno 2.980.000 KM. Na ostalih 58 planskih pozicija, predviđena su ulaganja od 2,32 miliona KM za razne zamjene dotrajale opreme, za nabavku razne neophodne opreme i vozila za potrebe ovog sektora. Određena ulaganja u okviru ovog sektora planirana su i za razne usluge koje imaju karakter investicionih ulaganja.

Sektor za razvoj planirao je u 2012. godini ulaganja od 27,3 miliona KM, od čega se 24,2 miliona KM odnosi na izgradnju gasovoda Zenica – Travnik (kreditna sredstva), 2,2 miliona KM na ime troškova eksproprijacije i ostalih troškova na pomenutom gasovodu, 0,2 miliona KM za konsultantske usluge za pripremu EPC tendera za izradnju kompresorske stanice, te 0,7 miliona KM za Idejni/glavni projekat za gasifikaciju USK-a.

Ostala ulaganja na nivou kompanije planirana su u iznosu od 115.000 KM, a odnose se na nabavku licenciranih softvera i dr.

Vrijednost ostvarenih investicija u stalna sredstva u 2012. godini iznosi 20.084.111 KM. Ukoliko u realizovani iznos, radi usporedbe, uključimo i date avanse na ime izgradnje gasovoda Zenica – Travnik dobijamo iznos od 22.622.297 KM ili cca 69% od planiranih ulaganja.

Struktura ulaganja u 2012. godini sastoji se od:

- **Građevinski objekti 19.928.000 KM**
- **Strojevi i oprema 100.574 KM**
- **Transportna sredstva 32.574 KM**
- **Softveri i ostalo 22.963 KM**

Najznačajniju stavku u investicionim ulaganjima predstavlja izgradnja gasovoda Zenica – Travnik. Radovi na izgradnji su započeti 04.04.2012. godine, sa rokom završetka od 1 godine, kako je definisano ugovorom sa Izvođačem radova. U toku 2012. godine, na ime ovog projekta angažovano je cca 14,5 miliona KM kreditnih sredstava, te 4,0 miliona KM vlastitih sredstava na ime finansiranja troškova koji se ne mogu pokriti iz EBRD kredita. Naime, shodno kreditnom ugovoru nabavka roba i usluga se finansira iz kreditnih sredstava, dok se svi ostali troškovi, uključujući poreze, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i dr. finansiraju iz vlastitih sredstava. Po pitanju rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, evidentirani su značajno veći troškovi u odnosu na planirane, što je zahtjevalo i realokaciju sredstava u toku godine u odnosu na Plan za 2012. – 2014. Sa 31.12.2012. godine na eksproprijaciju je utrošeno 3.865.919 KM, što uvećano za troškove u 2011. od 744.213 KM iznosi 4.610.132 KM. Kako se okončanje projekta očekuje u 2013., i u ovoj godini finansijski, tehnički i ostali kapaciteti kompanije biće usmjereni u pravcu realizacije istog.

Međutim, realizacija investicija skoro po pravilu značajno odstupa od planskih vrijednosti (u 2012. ovaj procenat i nije tako nepovoljan zbog izgradnje gasovoda), tako da je u narednom periodu neophodno da se planiraju samo oni projekti za koje postoji izvjestan stepen implementacije u datoj godini. Ovo je uostalom i primjedba koja je data u izvještaju ureda za reviziju.

VI LIKVIDNOST I STOPA NAPLATE

Tokom cijele 2012. godine evidentirani su značajni problemi u osiguranju dovoljnih novčanih sredstava na ime blagovremenog izmirenja obaveza za uvoz gasa, ali i ostalih obaveza prema povjeriocima. Tako su od mjeseca februara angažovana kreditna sredstva na bazi kratkoročnog revolving kredita, kojima je pokrivan deficit likvidnih sredstava, a što je, uz izuzetak 2-3 mjeseca, korišteno tokom cijele godine. Smanjena stopa naplate je rezultirala pražnjenjem računa kod banaka, pa je usporedbe radi stanje novčanih sredstava sa 31.12.2012. smanjeno u odnosu na prethodnu godinu za 13,1 milion KM ili 94,72%, te za 31,1 milion KM ili 97,30% u odnosu na 2010. godinu. Uz smanjenje novčanih sredstava, koja sa 31.12.2012. godine iznose 733.630 KM, na pasivnoj strani bilansa stanja evidentirane su obaveze za kratkoročne kredite.

Istovremeno, potraživanja od prodaje u ovoj godini porasla su na 81,2 miliona KM, što je u odnosu na 2011. godinu više za 9,4 miliona KM ili 13,24%.

Zbog nedostatka likvidnih sredstava, evidentirano je kašnjenje u izmirenju obaveza za Gazprom Exportu, te je na bazi datog kašnjenja fakturisano i plaćeno 16.590,28 KM penala.

Ostvarena stopa naplate u 2012. godini iznosi 82,76%, što je za 1,18% niže od stope u 2011. (83,75%), te za 6,24% niže od stope naplate koja je realizovana u 2010. godini.

Kada se govori o plaćanju obaveza za PDV, treba naglasiti da se u nenaplaćenim potraživanjima, koja sa 31.12.2012. godine iznose 81,2 milion KM, nalazi i plaćeni PDV od 11,8 miliona KM sa kojim finansiramo naše potrošače prirodnog gasa.

Ovaj trend ugrožava nastavak poslovanja BH-Gasa, te je neophodno u narednom periodu pokrenuti dodatne mehanizme na smanjenju kreditnog rizika kojem je društvo izloženo, posebno sa aspekta sa dva kupca KJKP Sarajevogas i TG Birač čine 89% ukupnih potraživanja od kupaca.

U tabeli „Pregled stanja i naplate potraživanja od kupaca u 2012. godini“ prikazano je, po mjesečnoj dinamici, stanje neplaćenog duga prenešeno iz prethodnog mjeseca, zatim visina mjesečnih faktura, te posebno iznos mjesečne naplate po ukupnom zaduženju. Na kraju je prikazan saldo ostatka neplaćenog zaduženja iz tog perioda. Na osnovu ovih podataka izračunata je mjesečna stopa naplate ukupnih potraživanja po svakom od potrošača, te ukupna mjesečna stopa naplate. Ujedno, dati su i podaci iz prethodne godine, radi analiziranja i preduzimanja korektivnih mjera.

Zasebno su prikazana četiri najznačajnija kupca preko kojih se obavlja promet iznad 95%. U grupi „ostali kupci“ obuhvaćeno je 12 kupaca koji su tokom 2012. trošili prirodni gas, iako neki od njih samo u određenim mjesecima, a koji čine cca 5% ukupne realizacije. U FBiH to su Visokogas Visoko, IGM Visoko, Tvornica cementa Kakanj, Željezara Ilijaš, Cimos Zenica, K.F.K. Plin Kreševo, Tvornica vapna Kreševo, EPS Laštro i ŽGP Zenica, a u RS: Aleksandrija, Fagum i Novak. Za K.F.K. Plin i Tvornicu vapna Kreševo izvršena je obustava isporuka gasa zbog neizmirenih dugovanja od mjeseca aprila, iako su u IV kvartalu K.F.K. Plinu isporučene određene probne količina, nakon čega je gas opet obustavljen. Isporuka gasa prema potrošačima u industrijskoj zoni u Zvorniku od avgusta je prebačena na Zvornikstan, koji za ove kupce preuzima i isporučuje količine gasa. Visokogas, IGM, Cementara Kakanj i ŽGP čine preko 80% realizacije ove skupine (KM).

Iz tabele je vidljivo da ukupna fakturisana realizacija, koja je obuhvaćena ovim pregledom (realizacija od decembra 2011. zaključno sa novembrom 2012. godine), iznosi 260.062.462 KM, i veća je od iste iz prošle godine za 13%. Također možemo uočiti da je u 2012. godini naplaćeno ukupno 249.086.603 KM, što je za cca 18% više nego za isti period prošle godine. Istovremeno, prenešeni saldo na 01.01.2012. godine viši je za 98,72% u odnosu na početni saldo prošle godine. Saldo nenaplaćene realizacije na kraju godine iznosi 51.888.910 KM, što je za 27,38% više u poređenju sa 2011. godinom, a što je osnovni indikator narušene likvidnosti i smanjene stope naplate.

Na osnovu podatka čiste fakturisane realizacije, dakle realizacije bez prenešenog salda iz prethodne godine (219.149.410 KM), i podatka o naplaćenju realizaciji u 2012. godini (249.086.603 KM), izračunata je ukupna stopa naplate na kraju godine koja iznosi 113,66%, što je više nego u prethodnoj godini, kada je ista iznosila 100,21%. Međutim, kako nije realno posmatrati izračun stope naplate na ovakav način, kada se fakturiranoj realizaciji doda i prenešeni saldo nenaplaćene realizacije iz prethodne godine, onda ukupna stopa naplate na kraju godine iznosi 83,75%. Opšta stopa naplate u 2012. godini manja je od iste iz prethodne godine, jer je ukupan iznos naplaćene realizacije manji od ukupnog iznosa fakturisane realizacije, uz veći iznos prenešenog početnog salda dugovanja sa 01.01.

Iz pregleda je vidljivo da je saldo nenaplaćenih potraživanja koja se prenose u narednu godinu u iznosu od 51,8 miliona KM veći za 11 miliona KM ili cca 27% u poređenju sa prethodnom godinom.

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE

PREGLED STANJA I NAPLATE POTRAŽIVANJA OD KUPACA ZA PERIOD I - IX 2012. GODINE

Mj.	Informacije	Sarajevogas		Arcelor Mittal		Birač		Zvornikstan		Ostali kupci		UKUPNO	
		2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.
I	S ^o iz prethodnog mjeseca	23.200.000	10.240.180	0	0	12.093.328	5.810.944	2.607.858	2.454.779	3.011.867	2.082.080	40.913.052	20.587.983
	Faktura za decembar	23.465.847	20.087.385	4.252.107	3.506.135	2.289.155	1.786.562	491.367	474.474	1.220.705	990.960	31.719.181	26.845.516
	Naplaćeno u januaru	-19.260.338	-13.183.680	-4.252.107	-3.506.135	-1.150.000	-2.200.000	-284.000	-278.750	-821.567	-821.289	-25.768.012	-19.989.854
	Stanje duga 31.01.2011.	27.405.508	17.143.885	0	0	13.232.483	5.397.506	2.815.225	2.650.503	3.411.005	2.251.751	46.864.221	27.443.645
Stopa naplate u januaru		41,27	43,47	100,00	100,00	8,00	28,96	9,16	9,52	19,41	26,73	35,48	42,14
II	S ^o iz prethodnog mjeseca	27.405.508	17.143.885	0	0	13.232.483	5.397.506	2.815.225	2.650.503	3.411.005	2.251.751	46.864.221	27.443.645
	Faktura za januar	27.166.214	21.299.380	4.821.847	4.022.369	2.300.927	1.906.572	536.373	465.764	1.032.783	840.549	35.858.143	28.534.634
	Naplaćeno u februaru	-21.269.269	-14.047.492	-4.821.847	-4.022.369	-1.500.000	-2.306.398	-348.000	-320.260	-964.105	-1.169.242	-28.903.221	-21.865.761
	Stanje duga 28.02.2011.	33.302.453	24.395.773	0	0	14.033.410	4.997.680	3.003.598	2.796.007	3.479.683	1.923.058	53.819.143	34.112.518
Stopa naplate u februaru		38,97	36,54	100,00	100,00	9,66	31,58	10,38	10,28	21,70	37,81	34,94	39,06
III	S ^o iz prethodnog mjeseca	33.302.453	24.395.773	0	0	14.033.410	4.997.680	3.003.598	2.796.007	3.479.683	1.923.058	53.819.143	34.112.518
	Fakture za februar	29.688.763	18.357.377	6.552.948	2.795.793	1.694.972	2.222.598	630.536	399.947	1.036.444	940.139	39.603.663	24.715.854
	Naplaćeno u martu	-19.198.842	-16.541.882	-6.552.948	-2.795.793	-2.700.000	-6.771.724	-264.110	-285.603	-923.567	-896.913	-29.639.467	-27.291.915
	Stanje duga 31.03.2011.	43.792.374	26.211.268	0	0	13.028.382	448.554	3.370.024	2.910.351	3.592.560	1.966.284	63.783.339	31.536.457
Stopa naplate u martu		30,48	38,69	100,00	100,00	17,17	93,79	7,27	8,94	20,45	31,33	31,73	46,39
Σ	Početni S ^o iz preth. godine	23.200.000	10.240.180	0	0	12.093.328	5.810.944	2.607.858	2.454.779	3.011.867	2.082.080	40.913.053	20.587.983
	Fakturisano dec. 10.- feb. 11.	80.320.823	59.744.142	15.626.903	10.324.297	6.285.054	5.915.732	1.658.276	1.340.185	3.289.932	2.771.648	107.180.988	80.096.004
	Naplaćeno januar - mart	-59.728.449	-43.773.054	-15.626.903	-10.324.297	-5.350.000	-11.278.122	-896.110	-884.613	-2.709.239	-2.887.444	-84.310.701	-69.147.530
	Stanje duga	43.792.374	26.211.268	0	0	13.028.382	448.554	3.370.024	2.910.351	3.592.560	1.966.284	63.783.340	31.536.457
Stopa naplate I kvartal		57,70	62,55	100,00	100,00	29,11	96,17	21,01	23,31	42,99	59,49	56,93	68,68
IV	S ^o iz prethodnog mjeseca	43.792.374	26.211.268	0	0	13.028.382	448.554	3.370.024	2.910.351	3.592.560	1.966.284	63.783.339	31.536.457
	Faktura za mart	13.995.120	14.860.241	6.399.013	3.388.265	2.408.755	6.024.623	211.631	321.958	904.171	929.554	23.918.690	25.524.641
	Naplaćeno u aprilu	-14.561.985	-13.877.614	-6.399.013	-3.388.265	-6.556.755	-4.876.280	-142.000	-34.000	-776.146	-898.064	-28.435.899	-23.074.223
	Stanje duga 30.04.2011.	43.225.509	27.193.895	0	0	8.880.382	1.596.897	3.439.654	3.198.309	3.720.585	1.997.774	59.266.130	33.986.875
Stopa naplate u aprilu		25,20	33,79	100,00	100,00	42,47	75,33	3,96	1,05	17,26	31,01	32,42	40,44
V	S ^o iz prethodnog mjeseca	43.225.509	27.193.895	0	0	8.880.382	1.596.897	3.439.654	3.198.309	3.720.585	1.997.774	59.266.130	33.986.875
	Faktura za april	9.313.808	6.518.725	4.984.754	3.612.642	7.986.513	6.045.791	142.778	84.648	536.758	997.413	22.964.611	17.259.219
	Naplaćeno u maju	-10.733.808	-7.792.621	-4.984.754	-3.612.642	-5.193.860	-4.831.558	-68.000	-8.000	-667.335	-567.035	-21.647.757	-16.811.856
	Stanje duga 31.05.2011.	41.805.509	25.919.999	0	0	11.673.035	2.811.130	3.514.432	3.274.957	3.590.008	2.428.152	60.582.984	34.434.238
Stopa naplate u maju		20,43	23,11	100,00	100,00	30,79	63,22	1,90	0,24	15,67	18,93	26,33	32,81
VI	S ^o iz prethodnog mjeseca	41.805.509	25.919.999	0	0	11.673.035	2.811.130	3.514.432	3.274.957	3.590.008	2.428.152	60.582.984	34.434.238
	Faktura za maj	3.613.119	4.106.749	4.632.179	2.491.996	7.678.725	5.786.603	43.386	18.091	531.993	1.142.922	16.499.401	13.546.361
	Naplaćeno u junu	-5.413.119	-5.426.749	-4.632.179	-2.491.996	-5.342.745	-5.080.540	-10.000	-2.000	-519.690	-1.163.927	-15.917.733	-14.165.212
	Stanje duga 30.06.2011.	40.005.509	24.599.999	0	0	14.009.015	3.517.193	3.547.818	3.291.048	3.602.310	2.407.147	61.164.652	33.815.387
Stopa naplate u junu		11,92	18,07	100,00	100,00	27,61	59,09	0,28	0,06	12,61	32,59	20,65	29,52
Σ	Početni saldo iz preth. god.	23.200.000	10.240.180	0	0	12.093.328	5.810.944	2.607.858	2.454.779	3.011.867	2.082.080	40.913.052	20.587.983
	Fakturisano dec.2011.-maj 2012.	107.242.870	85.229.857	31.642.849	19.817.200	24.359.047	23.772.749	2.056.071	1.764.882	5.262.854	5.841.537	170.563.690	136.426.225
	Naplaćeno januar - juni 2012.	-90.437.361	-70.870.038	-31.642.849	-19.817.200	-22.443.360	-26.066.500	-1.116.110	-928.613	-4.672.410	-5.516.470	-150.312.090	-123.198.821
	Stanje duga	40.005.509	24.599.999	0	0	14.009.015	3.517.193	3.547.818	3.291.048	3.602.310	2.407.147	61.164.652	33.815.387
Stopa naplate I polugodište		69,33	74,23	100,00	100,00	61,57	88,11	23,93	22,01	56,47	69,62	71,08	78,46

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE

VII	S ^o iz prethodnog mjeseca	40.005.509	24.599.999	0	0	14.009.015	3.517.193	3.547.818	3.291.048	3.602.310	2.407.147	61.164.652	33.815.387
	Faktura za juni	1.873.714	2.038.391	3.562.750	2.930.992	7.345.072	5.490.063	41.142	39.269	735.340	927.963	13.558.018	11.426.678
	Naplaćeno u julu	-4.523.714	-4.562.918	-3.562.750	-2.930.992	-7.600.000	-4.427.147	-20.000	-15.000	-1.056.396	-831.658	-16.762.860	-12.767.715
	Stanje duga 31.07.2012.	37.355.509	22.075.472	0	0	13.754.087	4.580.109	3.568.960	3.315.317	3.281.254	2.503.452	57.959.810	32.474.350
	Stopa naplate u julu	10,80	17,13	100,00	100,00	35,59	49,15	0,56	0,45	24,35	24,94	22,43	28,22
VIII	S ^o iz prethodnog mjeseca	37.355.509	22.075.472	0	0	13.754.087	4.580.109	3.568.960	3.315.317	3.281.254	2.503.452	57.959.810	32.474.350
	Faktura za juli	1.672.414	1.936.688	3.819.122	3.311.243	7.921.658	5.019.090	30.645	9.005	649.601	762.378	14.093.440	11.038.404
	Naplaćeno u avgustu	-5.027.922	-3.579.979	-3.819.122	-3.311.243	-10.190.000	-5.902.005	-100.000	-10.000	-351.295	-690.497	-19.488.339	-13.493.724
	Stanje duga 30.08.2012.	34.000.001	20.432.181	0	0	11.485.745	3.697.194	3.499.605	3.314.322	3.579.560	2.575.333	52.564.911	30.019.030
	Stopa naplate u avgustu	12,88	14,91	100,00	100,00	47,01	61,48	2,78	0,30	8,94	21,14	27,05	31,01
IX	S ^o iz prethodnog mjeseca	34.000.001	20.432.181	0	0	11.485.745	3.697.194	3.499.605	3.314.322	3.579.560	2.575.333	52.564.911	30.019.030
	Faktura za avgust	1.519.402	1.876.240	4.253.317	3.842.138	7.511.645	6.164.942	38.157	31.268	626.020	589.374	13.948.541	12.503.962
	Naplaćeno u septembru	-5.000.000	-4.808.421	-4.253.317	-3.842.138	-3.590.000	-4.928.035	0	0	-738.225	-634.737	-13.581.542	-14.213.331
	Stanje duga 30.09.2012.	30.519.403	17.500.000	0	0	15.407.390	4.934.101	3.537.762	3.345.590	3.467.355	2.529.970	52.931.910	28.309.661
	Stopa naplate u septembru	14,08	21,55	100,00	100,00	18,90	49,97	0,00	0,00	17,55	20,06	20,42	33,43
X	S ^o iz prethodnog mjeseca	30.519.403	17.500.000	0	0	15.407.390	4.934.101	3.537.762	3.345.590	3.467.355	2.529.970	52.931.910	28.309.661
	Faktura za septembar	1.855.342	1.859.238	3.883.590	2.905.006	6.580.230	6.062.074	24.116	24.083	708.930	837.353	13.052.208	11.687.754
	Naplaćeno u oktobru	-10.000.000	-5.759.238	-3.883.590	-2.905.006	-3.851.103	-2.050.000	-145.000	-800.000	-737.039	-802.019	-18.616.733	-12.316.263
	Stanje duga 31.10.2012.	22.374.745	13.600.000	0	0	18.136.517	8.946.175	3.416.879	2.569.673	3.439.246	2.565.304	47.367.386	27.681.152
	Stopa naplate u oktobru	30,89	29,75	100,00	100,00	17,51	18,64	4,07	23,74	17,65	23,82	28,21	30,79
XI	S ^o iz prethodnog mjeseca	22.374.745	13.600.000	0	0	18.136.517	8.946.175	3.416.879	2.569.673	3.439.246	2.565.304	47.367.387	27.681.152
	Faktura za oktobar	6.396.932	10.457.056	4.288.992	4.001.304	3.637.937	2.412.679	156.646	173.397	781.991	1.090.299	15.262.499	18.134.735
	Naplaćeno u novembru	-6.678.806	-7.557.056	-4.288.992	-4.001.304	-2.684.863	-950.000	-563.000	-179.950	-754.818	-824.876	-14.970.479	-13.513.186
	Stanje duga 30.11.2012.	22.092.870	16.500.000	0	0	19.089.591	10.408.854	3.010.525	2.563.120	3.466.420	2.830.727	47.659.406	32.302.701
	Stopa naplate u novembru	23,21	31,41	100,00	100,00	12,33	8,36	15,75	6,56	17,88	22,56	23,90	29,49
XII	S ^o iz prethodnog mjeseca	22.092.870	16.500.000	0	0	19.089.591	10.408.854	3.010.525	2.563.120	3.466.420	2.830.727	47.659.406	32.302.701
	Faktura za novembar	12.559.726	19.906.587	4.062.565	4.481.367	1.902.674	2.918.125	311.061	458.487	748.039	1.109.917	19.584.065	28.874.483
	Naplaćeno u decembru	-8.266.881	-13.206.587	-4.062.565	-4.481.367	-1.860.000	-1.424.067	-406.000	-413.750	-759.114	-914.654	-15.354.560	-20.440.425
	Stanje duga 31.12.2012.	26.385.715	23.200.000	0	0	19.132.265	11.902.912	2.915.586	2.607.857	3.455.344	3.025.990	51.888.910	40.736.759
	Stopa naplate u decembru	23,86	36,28	100,00	100,00	8,86	10,69	12,22	13,69	18,01	23,21	22,83	33,41
UK.	Početni saldo 01.01.	23.200.000	10.240.180	0	0	12.093.328	5.810.944	2.607.858	2.454.779	3.011.867	2.082.080	40.913.052	20.587.983
	Fakture juni - novembar 2012.	25.877.530	38.074.200	23.870.335	21.472.050	34.899.216	28.066.973	601.768	735.509	4.249.921	5.317.284	89.498.771	93.666.016
	Naplaćeno juli - decembar 2012.	-39.497.323	-39.474.199	-23.870.336	-21.472.050	-29.775.966	-19.681.254	-1.234.000	-1.418.700	-4.396.887	-4.698.441	-98.774.513	-86.744.644
	Stanje duga 31.12.2012. godine	9.580.206	8.840.181	-1	0	17.216.578	14.196.663	1.975.626	1.771.588	2.864.901	2.700.923	31.637.310	27.509.355
	Stopa naplate II polugodište	80,48	81,70	100,00	100,00	63,36	58,09	38,45	44,47	60,55	63,50	75,74	75,92
UK.	Početni saldo 01.01.	23.200.000	10.240.180	0	0	12.093.328	5.810.944	2.607.858	2.454.779	3.011.867	2.082.080	40.913.052	20.587.983
	Fakture dec. 2011. - nov. 2012.	133.120.400	123.304.057	55.513.185	41.289.250	59.258.263	51.839.722	2.657.839	2.500.391	9.512.775	11.158.821	260.062.462	230.092.241
	Naplaćeno jan. - dec. 2012.	-129.934.684	-110.344.237	-55.513.185	-41.289.250	-52.219.326	-45.747.754	-2.350.110	-2.347.313	-9.069.298	-10.214.911	-249.086.603	-209.943.465
	Stanje duga 31.12.2012. godine	26.385.715	23.200.000	-1	0	19.132.265	11.902.912	2.915.586	2.607.857	3.455.344	3.025.990	51.888.910	40.736.759
	UKUPNA STOPA NAPLATE	83,12	82,63	100,00	100,00	73,19	79,35	44,63	47,37	72,41	77,15	82,76	83,75

U gornjoj tabeli data je mjesečna analitika kretanja fakturisane i naplaćene realizacije, uporedno za 2012. i 2011. godinu. Podaci su prezentirani analitički za četiri najveća potrošača prirodnog gasa, čija ukupna realizacija prelazi 95%. Preostalih 5% od ukupne prodaje sumirani su u kategoriju Ostalih kupaca, koju je tokom godine činilo 12 pojedinačnih potrošača, i u kojoj Visokogas, IGM, Cementara Kakanj i ŽGP zbirno čine cca 80% njihove realizacije.

Iz tabele se može vidjeti početni saldo nenaplaćenih potraživanja svakog od prikazanih potrošača sa kojim je ušao u 2012. godinu, te visina mjesečne i ukupne fakturisane realizacije, kao i mjesečni iznos uplata na osnovu kojih je izračunata mjesečna i godišnja stopa naplate.

Tabela je rađena po principu realnog vremena, odnosno uzeti su podaci koji su se stvarno dešavali u posmatranom mjesecu. To znači, 01. januara je preuzet saldo potraživanja iz prethodne godine, zatim u tom mjesecu je uzeta fakturisana realizacija iz decembra prethodne godine koja je fakturisana u prvoj dekadi januara, i koja dospjeva za plaćanje u tom mjesecu. Na taj način na nivou godine se posmatra visina fakturisane prodaje gasa za period decembar prethodne godine – novembar tekuće godine, jer se novembar fakturiše i dospjeva za plaćanje u decembru tekuće godine.

Ukupna stopa naplate potraživanja u 2012. godini iznosi 82,76%, što je nepovoljnije u odnosu na prethodnu godinu za 1,18%.

Sarajevogas

Sarajevogas je u 2012. godinu ušao sa prenešenim saldonom neplaćenih obaveza iz prethodne godine u iznosu od 23.200.000 KM, što je za čak 126,56% više nego u prethodnoj godini. Saldo nenaplaćenih potraživanja kod ovog potrošača na kraju 2012. godine iznosi 26.385.715 KM, što je povećanje za 13,73%. Saldo nenaplaćene realizacije kod ovog potrošača čini 50,85% ukupnih nenaplaćenih potraživanja od svih potrošača u 2012. godini, koja se prenose u narednu godinu.

Ukupna fakturisana realizacija gasa za period koji se prikazuje u ovom pregledu iznosi 133.120.400 KM, što je 7,96% više nego u istom periodu 2011. godine. Naplaćeno je ukupno 129.934.684 KM, što je za 17,75% ili 19,5 miliona KM više nego u istom periodu 2011. godine. Međutim, i pored povećane naplate kroz apsolutni iznos na kraju godine, dinamika naplate prikazana u apsolutnim iznosima po mjesecima rasla je ili opadala u odnosu na isti mjesec prethodne godine, ali je posmatrano kroz relativne odnose i pokazatelje preko stope naplate, gotovo svaki mjesec u drugom polugodištu bila manja u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Sarajevogas prenosi u 2013. godinu saldo neplaćenih dospjelih obaveza u iznosu od 26.385.715 KM, što je za 13,73% više od prenešenog salda nenaplaćene realizacije u prethodnoj godini (23.200.000 KM). Inače, iznos nenaplaćene realizacije koji se prenosi u 2013. godinu sastoji se od dijela fakture za utrošeni gas u mjesecu maju, zaključno sa novembrom 2012. godine.

Na osnovu podataka o prenešenom saldonom neplaćene realizacije iz 2011. godine, visini fakturisane realizacije u 2012. godini, visini naplate, te iznosu nenaplaćenog salda koji se prenosi u sljedeću godinu, proizilazi da je u 2012. godini Sarajevogas imao ukupnu stopu plaćanja od 83,12%, što je u odnosu na prethodnu godinu poboljšanje za 0,59%.

Potraživanja i naplata od Sarajevogasa predstavljaće ključni faktor opšte likvidnosti BH-Gasa i u 2013. godini, s obzirom da će u ovoj godini biti neophodno poboljšati narušenu sliku likvidnosti tokom 2012. godine prije početka nove sezone grijanja. Kreditiranje potrošača BH-Gasa, prevashodno Sarajevogasa, na teret vlastitih troškova je neodrživ koncept, koji može dovesti do upitnosti nastavka poslovanja kompanije.

Arcelor Mittal Zenica

Arcelor Mittal je ušao u 2012. godinu sa svim plaćenim obavezama iz prethodne godine, i mjesečno je uredno i na vrijeme izmirivao fakturisane obaveze za preuzeti prirodni gas. Tokom 2012. godine fakturisano je ukupno za period decembar 2011. – novembar 2012. 55.513.185 KM isporučenog gasa, što je za 34,45% više nego u istom periodu prethodne godine. Naplaćeno je sve što je fakturisano, što je za 14,2 miliona KM više nego u prethodnoj godini. Stopa naplate ukupnih potraživanja, kao što je naprijed navedeno je 100%, i ovaj potrošač je u vrhu po urednosti plaćanja svojih obaveza.

Tvornica glinice Birač Zvornik

U 2012. godinu Birač je ušao sa 12.093.328 KM dospjelih, a neplaćenih obaveza, što je za 2,08 puta više nego prethodnoj godini, kada je početni saldo iznosio 5.810.944 KM. Fakturisano je 59.258.263 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 14,31%. Do kraja 2012. godine naplaćeno je 52.219.326 KM, što je za 6,4 miliona više od ukupnog naplaćenog iznosa u 2011. godini, koji je iznosio 45.747.754 KM.

U prvom polugodištu 2012. godine dug Birač je iznosio 14,0 miliona KM, što je za čak 298% više u odnosu na dug sa 30.06.2011. godine, koji je iznosio 3,5 miliona KM. Stopa naplate na kraju I polugodišta 2012. od 61,57% predstavlja pogoršanje u odnosu na istu iz 2011. godine za 30,12%.

Trend rasta potraživanja od ovog potrošača je posebno izražen u IV kvartalu godine, kada stopa naplate sa 17,51%, koliko je iznosila u oktobru, pada na minimalnih 8.86% u decembru 2012. godine.

Posmatrano na nivou godine, period decembar 2011. – novembar 2012., ostvarena stopa naplate iznosi 73,19%, što je manje za 7,77% u odnosu na stopu naplate iz 2011. godine (79,35%).

U toku godine izvršena je naplata i 11 rata starog duga u iznosu od 843.015,00 KM, koji se fakturiše uz mjesečne fakture po 50.000,00 USD.

Posebno kumuliranje dugovanja TG Birača u toku godine je nastalo u periodu april – septembar, kada je došlo do značajnog porasta potrošnje. Tako je primjera radi u aprilu utrošeno 7,9 miliona KM, što je povećanje u odnosu na prethodni mjesec za 232%. Istovremeno, sa povećanjem potrošnje nije osigurano povećanje uplata, odnosno plaćanje tekuće potrošnje sa izmirenjem dijela prethodno nastalih potraživanja. Ovaj odnos je donekle poboljšan u mjesecu avgustu, kada je sa dospjelim tekućim potraživanjima od 7,9 miliona KM uplaćeno 10,1 milion KM. Međutim, u nastavku godine stopa naplate potraživanja nastavlja svoj pad.

Krajem IV kvartala Birač je izvršio ugradnju kotlova na ugalj, kojim je najvećim dijelom zamijenio potrošnju prirodnog gasa, koji je i dalje neophodan kao proizvodni energent na određenom nivou. Ovo je stvorilo dodatne probleme u naplati od TG Birača, obzirom da je mogao ostvarivati proizvodnju, istina na umanjenom nivou, i pored prekida isporuka prirodnog gasa. U ovakvoj konstalaciji odnosa, ogromnih dugovanja, koja su kumulirana tokom godine, niske stope naplate, te prelaska na alternativni proizvodni energent, bilo je znatno otežano ad hoc poboljšati naplatu od ovog potrošača sa 31.12.

U 2013. godinu Birač ulazi sa neizmirenim dugovanjima od 19.132.265 KM, što je za preko 60% više u odnosu na nivo potraživanja koja su prenešena u 2012. godinu.

Uvažavajući nivo potraživanja od ovog potrošača sa 31.12.2012. godine, sa sigurnošću možemo reći da će uspjeh u naplati ovih dugovanja odrediti nastavak i pravac poslovanja BH-Gasa u narednom periodu, te je u tom kontekstu neminovno konsultirati i našeg vlasnika, Vladu Federacije BiH.

Zvornikstan

Zvornikstan nije među najvećim potrošačima gasa, ali je po problematici plaćanja utrošenog gasa posebno izdvojen, kako bi se i na taj način ukazalo na problematiku likvidnosti ovog potrošača. Analizom podataka ukazuje se na određene činjenice, iz kojih je moguće donijeti odgovarajuće mjere i zaključke kada je riječ o ovom potrošaču prirodnog gasa.

Zvornikstan se kao potrošač prirodnog gasa pojavio 2001. godine, i od tada je za proteklih 12 godina utrošio ukupno 32.218.032 Sm³ gasa ili 2,7 miliona Sm³ prosječno godišnje, manje ili više u ovisnosti od jačine zime i količina isporuke. Zaključno sa 2012. godinom, fakturisano je ukupno 17.215.875 KM ili 0,94% fakturisanje realizacije od osnivanja BH-Gasa. Posmatrajući fakturisanje i naplatu utrošenog gasa po godinama, primjetno je da je iz godine u godinu saldo neplaćenog duga rastao, da bi na kraju 2012. godine dostigao najveću visinu od 2.915.586 KM, bez fakture za decembar 2012. koja se smatra nedospjelim. Činjenica je da je gotovo svake godine ovom potrošaču obustavljano snabdjevanje gasom zbog problema plaćanja, a da se pred početak sezone grijanja prave razni reprogrami o prevazilaženju nastalih problema. Tako se iz raznih izvora pronadu određena sredstva koja se uplate da bi se ponovo vršila isporuka gasa, a onda se nastavi po ustaljenoj šemi sa potrošnjom gasa i plaćanjima, po pravilu uvijek nedovoljnim da izmire tekuću potrošnju. Ova praksa traje tokom sezone grijanja, a po isteku sezone obustave se i sva plaćanja. Analizirajući mjesečnu dinamiku potrošnje i plaćanja gasa tokom godine, izuzev IV kvartala, uočava se da skoro niti u jednom mjesecu nije u cjelosti plaćena ukupna faktura iz prethodnog mjeseca. Ovaj odnos je nešto poboljšan u IV kvartalu, ali u zanemarivom iznosu u odnosu na ukupna dugovanja. Jednostavno, dug se iz mjeseca u mjesec povećava i danas je na takvom nivou da se postavlja pitanje da li uopšte postoji mogućnost njegovog izmirivanja.

Na kraju godine, saldo neizmirenog dugovanja iznosi 2.915.586 KM, i veći je u odnosu na prošlu godinu za 11,80%.

U 2012. godini ukupna naplata ovog potrošača lošija je za 5,75% od naplate iz prethodne godine. U prvom polugodištu ukupna stopa naplate je bila neznatno bolja u odnosu na 2011., ali kako je u nastavku godine naplata imala trend pada, sa 31.12.2012. evidentirana je stopa naplate od svega 44,63%.

Kako ne bi došli u situaciju trajnog otpisivanja nenaplaćenih potraživanja od ovog potrošača, mora se nastaviti sa pritiskom na iznalaženju sredstava za ubrzanije plaćanje obaveza, na način da se uz značajnu jednokratnu uplatu vrši redovno servisiranje tekuće potrošnje i dijela prethodno nastalih dugovanja. Iako je ovo koncept koji se zagovara svake godine, trenutni iznos dugovanja ukazuje da je isto prioritet od kojeg se ne smije odstupiti u narednom periodu.

Ostali kupci

Kao što smo već naveli, ovdje se radi o 12 potrošača prirodnog gasa koji su u 2012. godini utrošili ukupno 9.089.056 Sm³, od čega su četiri potrošača iz grupe, Visokogas, IGM, Tvornica cementa Kakanj i ŽGP Zenica utrošili 7.656.416 Sm³ ili cca 85% ukupne potrošnje grupe „ostali kupci“.

U 2012. godinu svi kupci iz grupe „ostali“ ušli su sa 3.011.867 KM neplaćenih obaveza iz prethodne godine, što je u odnosu na početni saldo prošle godine više za cca 929 hiljada KM, ili 44,66%.

Tokom izvještajne godine svim Ostalim potrošačima fakturisano je ukupno 9.512.775 KM, što je za 1,6 milion KM manje nego u prethodnoj godini. U isto vrijeme naplaćeno je

9.069.298 KM, što je za oko 1,1 milion KM manje nego u prethodnoj godini. Uz povećanje početnog salda, stopa naplate koja je ostvarena sa 31.12.2012. godine od 72,41% manja je od iste iz 2011. za 6,14% (2011.: 77,15%).

Iz pregleda se može uočiti da su potrošači iz grupe „Ostali kupci“ prešli u 2013. godinu sa saldonom neizmirenih obaveza u iznosu od 3.455.344 KM, što je za 14,19% više nego u prethodnoj godini.

U ovoj grupi kupaca, neredovno plaćanje imaju uglavnom svi potrošači gasa, izuzev IGM-a iz Visokog, koji svoje fakture za tekuće isporuke plaća na vrijeme.

U toku godine izvršeno je utuženje neizmirenih dugovanja Tvornice vapna Kreševo, K.F.K. Plina i Žitoprometa u ukupnom iznosu od 2.633.319,68 KM. Od navedenog iznosa 2.252.563 KM (kompletan iznos dugovanja) ili 85,5% se odnosi na Tvornicu vapna. Neizmirena, a neutužena potraživanja K.F.K. Plina (potrošnja u IV kvartalu, uključujući i decembarsku fakturu) iznose 22.899,10 KM.

Kako je prethodno napomenuto, od mjeseca avgusta isporuka gasa prema potrošačima u industrijskoj zoni u Zvorniku se vrši od strane Zvornikstana, koji za ove potrošače preuzima i isporučuje potrebne količine gasa. Iako nije riječ o značajnim količinama potrošnje (u toku 2012. zaključno sa julom zbirna potrošnja cca 100.000 Sm³ gasa), upitna je opravdanost prelaska ovih potrošača na Zvornikstan, koji i više nego inače bilježi probleme u izmirenju svojih obaveza prema BH-Gasu.

U Izvještaju su prikazani i analizirani svi segmenti poslovanja na osnovu kojih je bilansiran krajnji poslovni rezultat, te je prikazana struktura sredstava (imovine) i izvora sredstava. U nastavku je dat par općih zaključaka, koji se mogu izvesti iz prezentiranih podataka o poslovanju kompanije u 2012. godini:

- ✓ **Gubitak od operativnih aktivnosti iznosi 5.835.271 KM, i viši je od istog na kraju prošle godine kada je iznosio 1.395.877 KM. Ukupan gubitak u visini od 6.287.849 KM biće pokriven iz akumulirane dobiti koja je ostvarena u prethodnim godinama.**
- ✓ **BH-Gas je tokom 2012. godine subvencionirao distributivne potrošače prirodnog gasa, što je direktno uticalo na ostvarivanje gubitka na kraju godine. Posmatrano prosječno na nivou godine, distributivna cijena koja je važila tokom cijele 2012. u iznosu od 820,00 KM/1000 Sm³ manja je od ostvarene cijene koštanja koja je iznosila 886,26 KM. Time je BH-Gas na teret „topljenja“ vlastitog kapitala finansirao distributivnu potrošnju prirodnog gasa u BiH.**
- ✓ **Zahtjev za korekciju veleprodajne distributivne cijene gasa je podnešen u dva navrata, krajem februara i pred početak sezone grijanja 2012./2013. Cijena nije odobrena. Uticaj neaktivne distributivne cijene na finansijski rezultat kompanije je naglašen i u izvještaju nezavisnog eksternog revizora, u kojem je podcrtano da je nastavak ovakve prakse neodrživ koncept u pogledu preostalog iznosa kapitala.**
- ✓ **U 2012. kupcima u BiH je isporučeno cca 256 miliona Sm³ prirodnog gasa, od čega za kupce u FBiH 199 miliona Sm³ ili 77,59%, te potrošačima u RS cca 57 miliona Sm³ ili 22,41% od ukupnih količina gasa. Fizički obim prodaje je za 1,81% veći u odnosu na planirani, a manji za 7,97% u odnosu na 2011. godinu.**
- ✓ **Ostvarena je prosječna prodajna cijena od 862,08 KM/1000 Sm³, dok cijena koštanja iznosi 886,26 KM prosječno na nivou godine. Razlika između ove dvije cijene predstavlja gubitak iz poslovnih aktivnosti.**
- ✓ **Fakture Gazprom Export-a, FGSZ-a i Srbijagas učestvuju u ukupnoj cijeni koštanja sa 95,90%. Ostali zavisni troškovi nabavke (provizija uvoznika, bankarske provizije i dr.), učestvuju sa 1,32%, dok troškovi BH-Gasa iznose 2,78% (od čega se na amortizaciju odnosi 1,61%, a 1,17% na troškove održavanja opreme i administracije).**
- ✓ **Smanjena stopa naplate tokom godine je rezultirala deficitom tekuće likvidnosti BH-Gasa, koja je pokrivena kroz kratkoročne kreditne aranžmane.**
- ✓ **U toku godine započeta izgradnja gasovoda Zenica – Travnik.**

- ✓ ***Osiguravana je tehnička funkcionalnost gasovoda, te su svim potrošačima u toku godine isporučivane dovoljne količine prirodnog gasa.***
 - ✓ ***Svi poslovi po pitanju finansijske operative su vođeni na način i u obimu kako je definisano važećom praksom i zahtjevima revizorskih/inspekcijskih tijela, što se može vidjeti i iz izvještaja dostupnih javnosti.***
-

Adnan Kreso

Direktor

Ismet Šepo

Izvršni direktor

Emira Gradišić

Finansijski direktor

TEHNIČKI SEKTOR
IZVJEŠTAJ O RADNOM ANGAŽMANU
ZAPOSLENIKA

Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa
 BH-Gas d.o.o. Sarajevo
Tehnički sektor

Polazeći od planiranih aktivnosti Tehničkog sektora za 2012. godinu, dostavljamo slijedeći tabelarni

IZVJEŠTAJ

o radnom angažmanu zaposlenika Tehničkog sektora u 2012. godini koji se ogledao u slijedećem:

SLUŽBA ODRŽAVANJA

PLANIRANO	SADRŽAJ IZVRŠENIH POSLOVA	OSTALO ZA IZVRŠENJE
1. Unutrašnje snimanje gasovoda	Nije raspisan tender zbog nedostatka novčanih sredstava. Izvršioci: Služba održavanja, Hadžiabdić	Aktivnost se odlaže za 2013. godinu.
2. Rekonstrukcija by-pass-a na gasovodu Semizovac-Zenica	Završena je izrada tenderske dokumentacije i specifikacije opreme. Izvršioci: Služba održavanja	Nabavka opreme i izbor izvođača radova.
3. Sanacija odvojaka i nastrešnica	Izvršena sanacija nastrešnica u Porječanima, Podlugovima i Misoči nakon elementarnih nepogoda.	

<p>4. Deminiranje</p>	<p>Ažurirani su podaci i podloge te urađeno ucrtavanje u karte i odabrana prioriteta područja za deminiranje.</p> <p>Izvršioци:Služba održavanja, Alikadić</p>	<p>Aktivnost se odlaže za 2013.</p>
<p>5. Katodna zaštita i elektrosistemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Najmanje jednom mjesečno provjeravan ispravan rad svake od 10 stanica katodne zaštite na gasovodima Kladanj-Sarajevo, Semizovac-Zenica i Visoko-Brnjaci. - Vršeno kontinualno mjerenje zaštitnog potencijala na kompletnim dionicama po mjernim mjestima (stubićima katodne zaštite) svaka tri mjeseca. - Mjesečna provjera napajanja svih objekata BH-GAS-a električnom energijom. - Provjera rada stacionarnih detektora u MS Semizovac. - Podnošenje zahjeva i dobivanje elektroenergetskih saglasnosti na novom gasovodu Zenica-Travnik - U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama izvršene su sve potrebne aktivnosti, pribavljanje ponuda, izbor izvođača radova i usluga izvršeno je: <ul style="list-style-type: none"> ▪ mjerenje statičkog elektriciteta na svakom objektu svih gasovoda svakih 6 mjeseci; ▪ mjerenje uzemljenja na svakom objektu oba gasovoda jednom godišnje; ▪ pregled uređaja u protueksplozionoj izvedbi svakih 6 mjeseci u MS Starić, MS Semizovac, MRS Kakanj, MRS Visoko, MS Brnjaci i RS Brnjaci. ▪ pregled trafoa 10kV/0,4kV u Mjernoј stanici Kladanj; ▪ pregled polarizacionih ćelija po objektima gasovoda jednom godišnje; ▪ pregled aparata za početno gašenje požara svakih 6 mjeseci; ▪ izvršena obuka iz zaštite od požara za sve uposlenike BH-Gas-a jednom godišnje; <p>Izvršioци:Klinac, Gagula</p>	

<p>6. Održavanje MRS na magistralnim gasovodima</p>	<p>Redovno održavanje i kontrola svih MRS u sklopu kojih su izvršene i slijedeće aktivnosti: Zamjena filterskih uložaka u MRS Semizovac. Servis i sanacija odorizacijskih stanica i sistema dogrijavanja u MRS Visoko, MRS Kakanj i MRS Brnjaci. Zamjenjen aksijalni regulator u MRS Kakanj.</p> <p>Izvršioци: Sužba održavanja</p>	
<p>7. Održavanje trase gasovoda</p>	<p>Nije raspisan tender jer nije završen postupak deminiranja na svim lokacijama gasovoda.</p> <p>Izvršioци: Alikadić, služba održavanja</p>	<p>Aktivnost sječe raslinja na trasi gasovoda se odlaže za 2013. godinu.</p>
<p>8. Kontrola bezbjednosti gasovoda</p>	<p>U cilju kontrole bezbjednosti gasovoda izvršene su slijedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - detekcija curenja gasa (jednom mjesečno) na svim objektima na gasovodu - sanacija curenja prirodnog gasa na objektima gasovoda, a na osnovu izvršene detekcije o kontroli curenja. - unutrašnje čišćenje gasovoda mehaničkim čistačem sa četkama i magnetima na svim dionicama magistralnog gasovoda - redovni obilasci blok-stanica i kontrola rada blok ventila - redovna interna kontrola ispunjenja svih potrebnih uslova iz oblasti sigurnosti, zaštite na radu i zaštite od požara i eksplozija - obilazak trase gasovoda pješice - vanredni pregledi objekata gasovoda nakon topljenja snijega i obilnih padavina - utvrđivanje ugroženosti zaštitnog pojasa gasovoda i nadzor na građevinskim radovima (postavljanje PTT kablova, vodovodne mreže, proširenje puteva...) - obilazak lokacija po zahtjevima za izgradnju objekata u 	

	<p>zoni pojasa gasovoda radi za izdavanje saglasnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - lociranje gasovoda Pearson-ovim detektorom i kontrola izolacije - pregled aparata za početno gašenje požara i obuka iz oblasti zaštite od požara za sve uposlenike BH-Gas-a. - pregled sredstava za rad <p>Izvršioci: Služba održavanja, Alikadić, Klinac</p>	
9. Utvrđivanje bespravne u zoni gasovoda	<p>Izvršeni su redovni i vanredni (po pozivu) obilasci radi utvrđivanja ugroženosti gasovoda prilikom izgradnje objekata ili građevinskih radova.</p> <p>Izvršioci: Služba održavanja, Alikadić, Klinac</p>	
10. Tekuće aktivnosti	<p>Izvršene su sve ostale aktivnosti shodno Pravilniku o kontroli i održavanju magistralnih gasovoda Kladanj - Sarajevo i Semizovac – Zenica i Uputstvom za nadzor, kontrolu i održavanje transportnih gasovoda i objekata na gasovodu.</p> <p>Izvršioci: Alikadić, Služba održavanja, Klinac</p>	
11. Ostale aktivnosti	<p>Vođenje dokumentacije za potrebe skladišta i alatnice. Izdavanje radnih naloga. Izrada specifikacije i realizacija javnih nabavki. Redovna 24 – satna dežura u MS Starić. Redovna kontrola i zamjena filtera na mjernim linijama. Redovano podmazivanje turbinskih mjerača i kontrola istih. Dežure u dispečerskom centru BH-Gas-a Učešće u pripremnim aktivnostima za izgradnju novog gasovoda Zenica-Travnik.</p>	

	<p>Učešće u pripremnim aktivnostima oko izgradnje CNG postrojenja u Reljevu. Održavanje kromatografa i sistema za odorizaciju prirodnog gasa.</p> <p>Izvršioci: Služba održavanja i služba transporta, Kupusović</p>	
--	---	--

SLUŽBA TRANSPORTA

PLANIRANO	SADRŽAJ IZVRŠENIH POSLOVA	OSTALO ZA IZVRŠENJE
<p>1. Primopredaja i transport prirodnog gasa</p>	<p>Svakodnevno su uzimani i evidentirani podaci o izmjerenim količinama sa primopredajnih mjesta kod potrošača, 2 primopredajna mjesta ino-transportera (FGSZ i SRBIJAGAS), 1 primopredajnog mjesto transportera Sarajevogas, Lukavica i sa kontrolnog mjerenja iz MS Starić, Kladanj. Na osnovu dobivenih podataka izvršeno je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planiranje i nominacija dnevnih i sedmičnih količina na Bregovu (GAZPROM) i Kiškumdorožmi (FGSZ) - praćenje tehničko-tehnoloških parametara prirodnog gasa na gasnom sistemu Zvornik-Semizovac-Zenica. Vršiti se kontrola hemijskog sastava, odnosno kalorične vrijednosti – kvaliteta prirodnog gasa na kromatografima u MS Starić i Reljevu, te upoređivanje sa izvještajima SRBIJAGAS-a, FGSZ-a i GAZPROM-a - izrada i analiza dnevnih i mjesečnih bilansa preuzetih i utrošenih količina prirodnog gasa (PPS Zvornik, PPS Sarajevo, Industrijska zona, MS Starić, Semizovac) - izrada mjesečnih zapisnika o utrošenim količinama prirodnog gasa sa potrošačima kao osnov za fakturisanje - kontrola isporučenih količina i troškova transporta na fakturama isporučioaca i transportera 	

	<p>- izrada godišnjeg obračuna i bilansa primljenih i predatih količina prirodnog gasa (Prilog 1)</p> <p>Obezbeđeno vanredno sniženje cijene prirodnog gasa za 12 % od maja 2012 godine od strane Gasprom-a</p> <p>Dogovoreni su uslovi produženja ugovora o isporuci prirodnog gasa sa ruskim isporučiocem GASPROM-om do 31.12.2013. godine</p> <p>Izvršioc: Hadžiabdić, Rahman, Kupusović</p> <p>U toku sezone grijanja organizovana su svakodnevna dežurstva (od 7 do 22 sata) u dispečerskom centru u cilju praćenja režima transporta i sigurnog snabdijevanja svih potrošača prirodnim gasom.</p> <p>Zbog novih uslova u operativnim poslovima sa ino-transporterima i van sezone grijanja obavljala su se dežurstva (od 7 do 10 sati) vikendom i praznikom u cilju prikupljanja podataka o potrošnji i nominaciji dnevnih količina prirodnog gasa.</p> <p>Izvršioc: Hadžiabdić, Rahman, Vidović, Klinac, Baković, Omanović</p> <p>Na MS Starić, Kladanj organizovano je svakodnevno dežurstvo (od 0 do 24 sata) u cilju praćenja tehničko-tehnoloških parametara i transporta prirodnog gasa prema Federaciji Bosne i Hercegovine.</p> <p>Izvršioc: Puriš, Smailagić, Hodžić, Gagula, Alađuz</p>	
<p>2. Izrada izvještaja</p>	<p>Svakodnevno je vršena izrada internog izvještaja o preuzetim i isporučenim količinama prirodnog gasa koji je dostavljan Generalnom direktoru, Tehničkom direktoru i Direktoru ekonomsko-finansijskog sektora.</p> <p>Urađeni su mjesečni, kvartalni, polugodišnji i godišnji izvještaji o preuzetim i isporučenim količinama prirodnog gasa i dostavljeni Federalnom ministarstvu energetike, rudarstva i industrije.</p> <p>Na zahtjev Federalnog meteorološkog zavoda izrađen je i dostavljen izvještaj o hemijskoj analizi i potrošnji prirodnog gasa u Federaciji Bosne i Hercegovine, a u skladu sa Zakonom o zaštiti zraka.</p> <p>Izvršioc: Hadžiabdić, Rahman</p>	

<p>3. Transportni troškovi</p>	<p>Na osnovu zahtjeva potrošača, planirane i ostvarene potrošnje iz ranijih perioda i zakupljenog kapaciteta kod ino-transportera (FGSZ i SRBIJAGAS) izrađena je analiza o visini transportnih troškova. Kontinuirano je vršeno praćenje i kontrola mjesečnih troškova transporta u odnosu na ostvarenu potrošnju prirodnog gasa. Izvršena je kontrola i usaglašavanje polugodišnjih i godišnjih obračuna transportnih troškova sa ino-transporterima, a na osnovu potpisanih aneksa Dugoročnih ugovora o transportu.</p> <p>Izrađene su razne varijante obračuna transportnih troškova sa FGSZ-om i SRBIJAGAS-om za 2013 u cilju iznalaženja najpovoljnije varijante za BH-GAS, i to je bio osnov za pregovore i potpisivanje anexa za 2013. godinu.</p> <p>Dogovoreni uslovi transporta za je anex 18 Ugovora o transportu sa FGSZ o transport u 2013 godini. Izmjenjeni (povoljniji) uslovi transporta su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - godišnji zakup smanjen sa 600 mil Nm³ na 350 mil Nm³ - ljetni disoknt od 120 mil Nm³. <p>Navedenim Anexom će se značajno smanjeni transportni troškovi kroz Mađarsku. Dogovoreni uslovi transporta za je anex 13 Ugovora o transportu sa SRBIJAGAS-om o transport u 2013 godini. Izmjenjeni (povoljniji) uslovi transporta su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimalna godišnja količina 200 miliona Nm³ - smanjenje cijene prirodnog gasa za obračun rada kompresora i transportnih gubitaka za 12 %. <p>Navedenim Anexom će se značajno smanjeni transportni troškovi kroz Srbiju.</p> <p>Izrađeni su godišnji obračuni transportnih troškova sa ino-transporterima FGSZ (Prilog 2) i SRBIJAGAS (Prilog 3).</p> <p>Izvršio: Hadžiabdić</p>	
<p>4. Kontrola rada mjernih uređaja</p>	<p>Kontinuirano se vršilo praćenje i kontrola rada svih mjernih uređaja na primopredajnim mjestima.</p> <p>Dva puta je izvršena redovna sezonska zamjena blende na mjernom mjestu PPS Zvornik.</p>	

	<p>Vršena redovna i vanredna kontrola mjernih mjesta sa opremom za kontrolu na terenu, tj. tačnost rada transmitera pritiska i temperature, mjerača i elektronskih korektora.</p> <p>Svakodnevno vršena analiza podataka sa primopredajnih i kontrolnih mjernih mjesta u cilju jkontrole tačnosti rada mjernih uređaja.</p> <p>Poduzimane su aktivnosti u cilju otklanjanja uočenih bilansnih razlika.</p> <p>Sa potrošačima su utvrđivani režimi rada u skladu sa tehničkim karakteristikama mjernih uređaja.</p> <p>Sve gore navedeno je rezultiralo pozitivnim bilansnim razlikama u dozvoljenim granicama rada mjernih uređaja (Prilog 4).</p> <p>Izvršio: Vidović, Kupusović, Klinac, Gagula, Hadžiabdić</p>	
<p>5. Plan potrošnje za 2013. godinu</p>	<p>Na zahtjev BH-GAS-a potrošači su dostavili planove potrošnje prirodnog gasa za 2013. Na osnovu toga izvršene su analize ostvarenih potrošnji u prethodnim godinama i napravljene procjene o ukupnoj potrošnji prirodnog gasa po mjesečnoj dinamici u BiH (Prilog 5) i dostavljene ino-transporterima.</p> <p>Izrađen je i plan potrošnje prirodnog gasa u Federaciji Bosne i Hercegovine zajedno sa uslovima i mjerama za realizaciju plana i dostavljen Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije.</p> <p>Izvršio: Hadžiabdić</p>	
<p>6. Prognoza planske cijene prirodnog gasa</p>	<p>Vršeno je kontinuirano praćenje cijene naftnih derivata na svjetskom tržištu koje se objavljuju u listu „Platts Oilgram Price Report“, a u cilju kontrole i procjene ruske cijene prirodnog gasa za naredni period.</p> <p>Rezultati analiza za sva četiri kvartala 2012 godine su se podudarali sa cijenama GAZPROM-a.</p> <p>Prema dosadašnjim podacima za očekivati je minimalno povećanje cijene prirodnog gasa u 2013. godini.</p> <p>Izvršio: Hadžiabdić</p>	

<p>7. Telemetrija</p>	<p>Održavanje i servisiranje TI sistema, pripremanje dokumentacije za obezbjeđenje sredstava za izgradnju novog TI sistema, uključujući novi dispečerski centar. Novi TI sistem će osim postojećih podataka prenositi i nove podatke (status i upravljanje blok ventilima, podatke sa katodne zaštite, podatke sa gasnog kromatografa), kao i podatke sa gasovoda Perin-Han-Travnik.</p> <p>Izvršioци: Vidović, Gagula</p>	
<p>8. Baždarenje mjerne opreme</p>	<p>Raspisan tender i u toku je potpisivanje Ugovora sa ovlaštenim laboratorijama za baždarenje mjerne opreme.</p> <p>Izvršioци: Vidović, Kupusović, Gagula, služba održavanja</p>	
<p>9. Ostale aktivnosti</p>	<p>Učešće u izradi tenderskih dokumentacija u komisijama za javne nabavke i radove. Učešće u pripremi podataka za studije TE Zenica. Učešće u izradi plana zaštite čovjekove okoline za gasovode Starić-Butila i Semizivac-Zenica. Učešće u tehničkoj pripremi i izradi podloga za izgradnju CNG postrojenja.</p> <p>Izvršioци: Vidović, Klinac, Alikadić, Baković, Hadžiabdić</p>	

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE

PREGLED POTROŠNJE PRIRODNOG GASA U BIH ZA 2012 GODINU (PRILOG 1)

2012 mj.	Zvornik korigovano BH-GAS Sm3	Zvornik svedeno 34075,6 Sm3	M.Zvornik izmjereno Sm3	KKD protokol Nm3	SA-gas fakturisano Sm3	Mittal-steel fakturisano Sm3	IGM fakturisano Sm3	Visokogas fakturisano Sm3	TC Kakanj fakturisano Sm3	Želj-Iljaš fakturisano Sm3	Cimos fakturisano Sm3	KFK fakturisano Sm3	Tvornica vapna Kreševo fakturisano Sm3	ŽGP Zenica fakturisano Sm3	EPS Laštro Kreševo fakturisano Sm3	Ukupno FBiH Sm3
I	36.128.535	35.985.193	487.717	36.296.561	28.315.837	4.465.521	21.196	731.927	85.696	12.937	55.226	117.676	12.159	0	0	33.818.175
II	39.689.423	39.886.368	215.527	40.180.227	30.945.135	6.013.136	13.694	809.951	92.326	10.248	37.111	87.590	0	0	0	38.009.191
III	23.364.551	23.452.308	69.130	23.636.358	14.587.367	5.851.868	16.914	546.061	76.041	17.692	30.008	52.005	64.006	0	0	21.241.962
I kv	99.182.509	99.323.869	772.374	100.113.146	73.848.339	16.330.525	51.804	2.087.939	254.063	40.877	122.345	257.271	76.165	0	0	93.069.328
IV	21.888.240	21.954.098	31.937	22.078.142	9.707.951	4.262.044	16.476	418.917	50.337	13.217	17.352	0	0	0	0	14.486.294
V	15.681.451	15.798.043	0	15.846.007	3.766.019	4.342.087	61.629	349.448	24.795	15.286	16.552	0	0	15.443	23.700	8.614.959
VI	12.932.643	13.054.104	0	13.049.671	1.953.006	3.365.033	155.979	404.915	13.240	15.740	9.298	0	0	33.663	66.516	6.017.390
II kv	50.502.334	50.806.245	31.937	50.973.820	15.426.976	11.969.164	234.084	1.173.280	88.372	44.243	43.202	0	0	49.106	90.216	29.118.643
I pol.	149.684.843	150.130.114	804.311	151.086.966	89.275.315	28.299.689	285.888	3.261.219	342.435	85.120	165.547	257.271	76.165	49.106	90.216	122.187.971
VII	12.725.075	12.778.728	0	12.777.895	1.743.187	3.452.835	12.429	422.206	9.604	20.401	11.639	0	0	80.878	69.144	5.822.323
VIII	13.204.784	13.301.202	0	13.320.899	1.583.700	3.947.652	7.405	435.903	23.880	17.899	8.657	0	0	52.335	77.480	6.154.911
IX	12.126.593	12.259.148	0	12.291.697	1.933.857	3.706.487	103.975	383.445	11.614	12.933	30.929	0	0	68.388	82.070	6.333.698
III kv	38.056.452	38.339.078	0	38.390.491	5.260.744	11.106.974	123.809	1.241.554	45.098	51.233	51.225	0	0	201.601	228.694	18.310.932
X	14.842.146	14.999.425	25.728	15.024.258	6.667.638	4.092.077	52.967	479.702	15.497	13.212	24.704	2.956	0	108.463	84.162	11.541.378
XI	20.055.629	20.205.237	65.579	20.278.843	13.091.230	3.891.030	43.458	519.499	30.403	18.032	34.351	16.461	0	34.943	57.591	17.736.998
XII	31.718.153	31.972.858	106.873	32.080.470	24.814.282	3.853.429	37.975	703.875	70.284	16.117	47.997	3.341	0	8.641	3.298	29.559.239
IV kv	66.615.928	67.177.520	198.180	67.383.571	44.573.150	11.836.536	134.400	1.703.076	116.184	47.361	107.052	22.758	0	152.047	145.051	58.837.615
II pol	104.672.380	105.516.598	198.180	105.774.062	49.833.894	22.943.510	258.209	2.944.630	161.282	98.594	158.277	22.758	0	353.648	373.745	77.148.547
God.	254.357.223	255.646.712	1.002.491	256.861.028	139.109.209	51.243.199	544.097	6.205.849	503.717	183.714	323.824	280.029	76.165	402.754	463.961	199.336.518

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE

2012 mj.	Žad fakturisano Daž Sm3	Zvornikstan fakturisano Sm3	Asfaltna baza fakturisano Sm3	Fagum fakturisano Sm3	Žitoprom. fakturisano Sm3	Novak fakturisano Sm3	Invest fakturisano ciglana Sm3	Birač fakturisano Sm3	Ukupno RS Fakturisano Sm3	Ukupno BIH Fakturisano Sm3	Beregovo Nm3	Planirano BiH Sm3	Planirano BiH Nm3
I	0	559.071	0	3.470	0	3.782	0	2.037.972	2.604.295	36.422.470	36.285.483	35.500.000	36.115.999
II	0	657.218	0	1.914	0	2.086	0	1.471.662	2.132.880	40.142.071	40.218.039	32.100.000	32.657.002
III	2.898	318.869	0	4.949	0	2.264	0	2.105.642	2.434.622	23.676.584	23.638.752	28.400.000	28.892.799
I kv	2.898	1.535.158	0	10.333	0	8.132	0	5.615.276	7.171.797	100.241.125	100.142.274	96.000.000	97.665.799
IV	15.602	148.820	0	4.262	0	2.188	0	7.175.452	7.346.324	21.832.618	22.074.355	17.800.000	18.108.867
V	15.923	45.222	0	4.823	0	1.633	0	7.067.262	7.134.863	15.749.822	15.846.031	12.100.000	12.309.960
VI	16.913	42.883	0	3.038	0	1.532	0	6.937.452	7.001.818	13.019.208	13.051.704	10.900.000	11.089.138
II kv	48.438	236.925	0	12.123	0	5.353	0	21.180.166	21.483.005	50.601.648	50.972.090	40.800.000	41.507.965
I pol.	51.336	1.772.083	0	22.456	0	13.485	0	26.795.442	28.654.802	150.842.773	151.114.364	136.800.000	139.173.764
VII	13.373	31.942	0	2.977	0	1.318	0	7.161.903	7.211.513	13.033.836	12.779.104	10.700.000	10.885.667
VIII	0	39.772	0	0	0	0	0	6.971.820	7.011.592	13.166.503	13.322.229	9.800.000	9.970.050
IX	0	25.137	0	0	0	0	0	6.280.153	6.305.290	12.638.988	12.294.203	12.400.000	12.615.166
III kv	13.373	96.851	0	2.977	0	1.318	0	20.413.876	20.528.395	38.839.327	38.395.536	32.900.000	33.470.883
X	0	163.275	0	0	0	0	0	3.470.913	3.634.188	15.175.566	15.030.331	20.800.000	21.160.923
XI	0	324.225	0	0	0	0	0	1.822.337	2.146.562	19.883.560	20.284.180	27.800.000	28.282.388
XII	0	561.635	0	0	0	0	0	2.051.326	2.612.961	32.172.200	32.091.785	36.300.000	36.929.880
IV kv	0	1.049.135	0	0	0	0	0	7.344.576	8.393.711	67.231.326	67.406.296	84.900.000	86.373.191
II pol.	13.373	1.145.986	0	2.977	0	1.318	0	27.758.452	28.922.106	106.070.653	105.801.832	117.800.000	119.844.074
God.	64.709	2.918.069	0	25.433	0	14.803	0	54.553.894	57.576.908	256.913.426	256.916.196	254.600.000	259.017.838

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE

OBRACUN TRANSPORTNE TAKSE KROZ RM ZA 2012.GODINU(Potrošnja po planu 259 miliona Nm3 na bazi 350 miliona zakupa) (PRILOG2)

Sa diskontom 20/16/2*12/11/12/23

Po=12,79

Pn=13,21 g+k = 2,9%

Mj.	fco Ber.(Nm3)	k	m	a1 stv	USD/SDR	Pn (SDR/1000Nm3)	Tm (USD/1000Nm3)	a	Tm(USD)	Gn	G+k(USD)	Usl.	TT(USD)
I	32.609.290	31	29.644.809	1,10000	1,5285	13,21	20,19	1,1000	658.381,56	556,46	526.227,19		
I dod	3.676.193				1,5285	13,21	20,19		74.222,34	556,46	59.323,98		
I uk	36.285.483						20,19		732.603,90		585.551,18	1750	1.319.905,08
II	30.505.464	29	27.732.240	1,10000	1,5443	13,21	20,40	1,1000	622.311,48	556,46	492.277,05		
II dod	8.067.096				1,5443	13,21	20,40		164.568,75	556,46	130.181,46		
II (preko 1,5)	1.645.479						20,40		33.567,77	556,46	26.553,65		
II uk	40.218.039						20,40		820.448,00		649.012,17	1750	1.471.210,17
III	23.638.752	31	29.644.809	0,79740	1,5313	13,21	20,23	0,9000	527.436,82	556,46	381.466,58	1750	910.653,40
IV	22.000.000	30	20.000.000	1,10000	1,5430	13,21	20,38	1,1000	448.360,00	567,34	361.962,92		
IV dod	74.355						20,38		1.515,35	567,34	1.223,35		
IV uk	22.074.355						20,38		449.875,35		363.186,27	1750	814.811,63
V	15.846.031	31	16.000.000	0,99038	1,5331	13,21	20,25	0,9904	320.882,92	567,34	260.712,53	1750	583.345,45
VI	13.051.704	30	12.000.000	1,08764	1,5198	13,21	20,08	1,0876	262.077,83	567,34	214.737,86	1750	478.565,69
VII	12.779.104	31	12.000.000	1,06493	1,5003	13,21	19,82	1,0649	253.282,73	567,01	210.130,51	1750	465.163,24
VIII	12.100.000	31	11.000.000	1,10000	1,5070	13,21	19,91	1,1000	240.911,00	567,01	198.963,81		
VIII dod	1.222.229				1,5070	13,21	19,91		24.334,58	567,01	20.097,47		
VIII uk	13.322.229						19,91		265.245,58		219.061,27	1750	486.056,85
IX	12.294.203	30	12.000.000	1,02452	1,5494	13,21	20,47	1,02452	251.662,34	567,01	202.157,15	1750	455.569,48
X	15.030.331	31	23.000.000	0,65349	1,5402	13,21	20,35	0,9000	398.169,45	570,64	248.730,33	1750	648.649,78
XI	20.284.180	30	28.688.525	0,70705	1,5249	13,21	20,14	0,9000	497.711,23	570,64	335.673,97	1750	835.135,20
XII	32.041.785	31	29.644.809	1,08086	1,5370	13,21	20,30	1,08086	650.449,91	570,64	530.245,40		
XII dod	50.000				1,5370	13,21	20,30		1.015,00	570,64	827,43		
XII uk	32.091.785						20,30		651.464,91		531.072,83	1750	1.184.287,74
	256.916.196	366	251.355.191						5.430.861,05		4.201.492,65	21000	9.653.353,71

98.644.809 disk. Kol

37,57

USD/1000Nm3

TRANSPORTNI TROŠKOVI SRBIJAGAS ZA 2012.GODINU (PRILOG 3)

Mj.	fco KKD.(Nm3)	USD/SDR	Pn/1000 m3	Tm	Pn(USD)	Gn	G+k(USD)	Usl.	TT(USD)
I	36.296.561	1,5285	10,19	15,58	565.500	553,77	482.399	1750	1.049.649,14
II	40.180.227	1,5443	10,19	15,74	632.437	553,77	534.015	1750	1.168.201,28
III	23.636.358	1,5313	10,19	15,60	368.727	553,77	314.139	1750	684.615,73
IV	22.078.142	1,5430	10,19	15,72	347.068	564,61	299.173	1750	647.991,35
V	15.846.007	1,5331	10,19	15,62	247.515	564,61	214.724	1750	463.988,17
VI	13.049.671	1,5198	10,19	15,49	202.139	564,61	176.831	1750	380.720,80
VII	12.777.895	1,5003	10,19	15,29	195.374	564,28	173.047	1750	370.171,47
VIII	13.320.899	1,5070	10,19	15,36	204.609	564,28	180.401	1750	386.760,21
IX	12.291.697	1,5494	10,19	15,79	194.086	564,28	166.463	1750	362.298,91
X	15.024.258	1,5402	10,19	15,69	235.731	567,89	204.771	1750	442.251,63
XI	20.278.843	1,5249	10,19	15,54	315.133	567,89	276.388	1750	593.270,87
XII	32.080.470	1,5370	10,19	15,66	502.380	567,89	437.236	1750	941.366,43
	256.861.028				4.010.700		3.459.586	21.000	7.491.285,98

Pros tr.tr. USD/1000 Nm3

29,16

Bilans BiH (prodato)-Beregovo (nabavljeno) za 2012 (PRILOG 4)

Mjesec 2012	Beregovo		Prodato u BiH	Akumulacija	Razlika	Razlika
	Nm3	Sm3	Sm3	Sm3	Sm3	%
Januar	36.285.483	35.985.061	36.422.467	-111.538	325.868	0,91
Februar	40.218.039	39.887.609	40.142.071	112.116	366.578	0,92
Mart	23.638.752	23.452.503	23.676.584	-235.260	-11.179	-0,05
April	22.074.355	21.953.642	21.832.618	96.780	-24.244	-0,11
Maj	15.846.031	15.797.971	15.749.822	67.499	19.350	0,12
Juni	13.051.704	13.054.053	13.019.208	56.249	21.404	0,16
Januar-Juni	151.114.364	150.130.839	150.842.770	-14.154	697.777	0,46
Juli	12.779.104	12.778.762	13.033.836	-9.912	245.162	1,92
August	13.322.229	13.301.231	13.166.503	-9.941	-144.669	-1,09
Septembar	12.294.203	12.259.106	12.638.988	-218.149	161.733	1,32
Oktobar	15.030.331	14.999.376	15.175.566	-50.191	125.999	0,84
Novembar	20.284.180	20.205.269	19.883.560	289.744	-31.965	-0,16
Decembar	32.091.785	31.972.776	32.172.200	-27.724	171.700	0,54
Juli-Decembar	105.801.832	105.516.520	106.070.653	-26.173	527.960	0,50
Ukupno	256.916.196	255.647.359	256.913.423	-40.327	1.225.737	0,48

PLAN POTROŠNJE PRIRODNOG GASA U BIH ZA 2013. GODINU (PRILOG 5)

MJESEC	SA GAS	MITTAL	IGM	VIS.GAS	ILIJAŠ	CIMOS	ŽGP	TC KAK.	KFK	CNG	Uk FBiH	Birač	ZV.STAN	Uk. BIH	Uk. BIH
2013	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Nm3
I	27,900	4,797	0,03	0,720	0,025	0,05	0,05	0,090	0,200	1,500	35,362	2,79	0,670	38,822	39,495
II	24,200	4,482	0,03	0,650	0,025	0,05	0,05	0,090	0,200	1,500	31,277	2,52	0,600	34,397	34,994
III	19,600	4,618	0,03	0,580	0,025	0,05	0,05	0,085	0,200	1,500	26,738	2,79	0,470	29,998	30,519
I kv	71,700	13,897	0,09	1,950	0,075	0,150	0,150	0,3	0,6	4,5	93,4	8,10	1,740	103,217	105,008
IV	9,800	4,508	0,10	0,400	0,025	0,05	0,05	0,067	0,200	1,500	16,700	2,70	0,160	19,560	19,899
V	4,800	4,193	0,10	0,290	0,025	0,05	0,05	0,035	0,200	1,500	11,243	2,79	0,100	14,133	14,378
VI	2,700	4,031	0,10	0,250	0,020	0,05	0,05	0,025	0,200	1,500	8,926	2,70	0,100	11,726	11,930
II kv	17,300	12,732	0,30	0,940	0,070	0,150	0,150	0,1	0,6	4,5	36,9	8,19	0,360	45,419	46,207
I pol	89,000	26,63	0,39	2,890	0,145	0,300	0,300	0,4	1,2	9,0	130,2	16,29	2,100	148,636	151
VII	2,350	4,304	0,10	0,250	0,020	0,05	0,05	0,020	0,200	1,500	8,844	2,79	0,100	11,734	11,937
VIII	2,350	3,428	0,10	0,300	0,020	0,05	0,05	0,025	0,200	1,500	8,023	2,79	0,100	10,913	11,102
IX	3,600	4,576	0,10	0,350	0,025	0,05	0,05	0,040	0,200	1,500	10,491	2,70	0,100	13,291	13,521
III kv	8,300	12,307	0,30	0,900	0,065	0,150	0,150	0,1	0,6	4,5	27,4	8,28	0,300	35,937	36,560
X	12,600	4,559	0,10	0,550	0,030	0,05	0,05	0,060	0,200	1,500	19,699	2,79	0,280	22,769	23,164
XI	19,700	4,593	0,10	0,650	0,025	0,05	0,05	0,085	0,200	1,500	26,953	2,70	0,400	30,053	30,574
XII	27,400	4,899	0,10	0,720	0,025	0,05	0,05	0,090	0,200	1,500	35,034	2,79	0,600	38,424	39,091
IV kv	59,700	14,050	0,30	1,920	0,080	0,150	0,150	0,2	0,6	4,5	81,7	8,28	1,280	91,245	92,829
II pol	68,000	26,357	0,60	2,820	0,145	0,300	0,300	0,3	1,2	9,0	109,0	16,56	1,580	127,182	129,389
Ukupno	157,000	52,986	0,99	5,710	0,290	0,600	0,600	0,7120	2,40	18,00	239,3	32,85	3,680	275,818	280,604

TEHNIČKI SEKTOR

SEKTOR ZA RAZVOJ
IZVJEŠTAJ O RADNOM ANGAŽMANU
ZAPOSLENIKA

Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa
 BH-Gas d.o.o. Sarajevo
 Sektor za razvoj

Polazeći od planiranih aktivnosti Sektora za razvoj za 2012. godinu kao i dodatnih zadataka proisteklih u 2012. godini, dostavljam sljedeći tabelarni

IZVJEŠTAJ

o radnom angažmanu zaposlenika Sektora za razvoj u 2012. godini :

Zaposlenici u Sektoru za razvoj:

- Ninković Nadžida, dipl. ing. maš. – Izvršni direktor/Direktor sektora za razvoj
- Sadović Amra, dipl. ing. maš. – Inženjer specijalist
- Krmpotić Mihajlo dipl.ing.geod. – Sistem inženjer
- Hadžiomerović – Šutović Mirela, dipl. ing. maš. – Inženjer za razvoj
- Filipović Belma, dipl. ing. maš. – Inženjer za razvoj
- Karčić Alija, dipl.ing.maš. - Stručni saradnik za analitičke poslove

PLANIRANE AKTIVNOSTI	SADRŽAJ IZVRŠENIH POSLOVA	OSTALO ZA IZVRŠENJE
<i>Razvojni planovi</i>		
Gasifikacija Srednjo- bosanskog kantona I faza – gasovod Zenica - Travnik	Aktivnosti u vezi realizacije izgradnje gasovoda: ➤ Odobrenje za građenje (IPO): - nastavak aktivnosti na rješavanju žalbi građana mjesnih zajednica Gačice, Kruščica i Bila - od FMPU dobijeno odobrenje za parcijalno izdavanje Odobrenja za	<i>Realizacija izgradnje gasovoda:</i> <i>Odobrenje za građenje (IPO):</i> <i>Nastavak aktivnosti za dobivanje preostalog odobrenja za građenje za dio trase kroz Općinu Vitez , čime bi se obezbijedilo cjelokupno Odobrenje za građenje za gasovod Zenica – Travnik.</i>

	<p>građenje shodno dinamici rješavanja eksproprijacije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dobijeno parcijalno odobrenje za građenje Za dio trase gasovoda u dužini od 6,84 km za preostali dio općine Busovača, uključujući i odvojak za Busovaču (Jan. 2012.) - Dobijeno parcijalno odobrenje za građenje za dio trase kroz općinu Zenicu u dužini od 6,97 km sa objektima OPČS Perin Han i BS Sajtovići (Juli 2012.) - Dobijeno parcijalno odobrenje za građenje za dio trase kroz općinu Travnik u dužini od 9,85 km, uključujući odvojak za N.Travnik i objekte BS Novi Travnik, MRS Novi Travnik i OPČS/MRS Travnik (Sept. 2012.) - Podnesen zahtjev za obezbjeđenje odobrenja za građenje za dio trase kroz Općinu Vitez, odnosno kroz MZ Gačice i Kruščica u dužini od 4,1 km Trasa kroz preostali dio kroz Općinu Vitez, odnosno kroz MZ Bila (Mošunj) još uvijek nije usaglašena sa lokalnom zajednicom <p>➤ Izgradnja gasovoda: MottMacDonald (MML)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ova kompanija je izabrana za konsultanta čiji je zadatak da izvrši pregled svih faza Glavnog projekta, 	<p><i>Izgradnja gasovoda:</i></p> <p><i>Nastavak navedenih aktivnosti i u narednoj godini:</i></p>
--	--	--

	<p>učestvuje u pripremi tenderske dokumentacije i procesa provođenja javne nabavke, pripreme Ugovora za odabranog dobavljača/izvođača kao i monitoring tokom izgradnje gasovoda.</p> <ul style="list-style-type: none">- priprema ugovorne dokumentacije sa najpovoljnijim ponuđačem za izvođenje radova Konzorcij Monter-Strojarske montaže d.d. Hrvatska i GP Put BiH- priprema ugovorne dokumentacije sa najpovoljnijim ponuđačem za nadzor nad izvođenjem radova Konzorciji IGH Institut, Komsel i Elmon Inženjering- priprema ugovorne dokumentacije za projektantski nadzor i preprojektovanje- Praćenje Ugovora za nabavku cijevi, kao i preuzimanje preostale 2 isporuke cijevi- Praćenje izvršenja Ugovora za nezavisnu inspekciju cijevi koji je dodijeljen Croatia inspectu Hrvatska- Ugovori sa izvođačem radova i nadzorom nad izvođenje radova su potpisani krajem januara 2012. godine- Prvi kick off sastanak je održan polovinom februara 2012. godine na kojem je kao rok početka izvođenja radova određen 4. April 2012. godine- Stepen realizacije izvršenih radova do kraja 2012. godine iznosi cca 50%	
--	---	--

	<p>- Ovakav stepen realizacije je prvenstveno iz razloga:</p> <ul style="list-style-type: none">• nedovoljna organizacija Izvođača radova tokom cijelog perioda izvođenja, a posebno u prva dva mjeseca realizacije projekta, kontinuirana kašnjenja u smislu praćenja dinamike predviđene sedmičnim i mjesečnim planovima evidentirana Izvještajima Nadzora, ulazak u nepovoljne vremenske uvjete sa niskom realizacijom, a posebno u kašnjenju izvođenja radova na nadzemnim objektima.• U skladu sa Ugovorom br. 38770/02, tačka 2.1 Poslodavac je dužan da obezbijedi Izvođaču pristup na gradilište. Poslodavac nije u mogućnosti da obezbijedi pristup na dijelu gradilišta u Općini Vitez, MZ Bila – Mali Mošunj zbog nemogućnosti obezbjeđenja pismenog prihvaćanja trase od strane Općine Vitez, a što je preduslov za početak preprojektovanja i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa kroz ovo naselje. Navedena problematika je u direktnoj vezi sa tačkom 8.5 Općih uslova Ugovora FIDIC - Kašnjenje koje uzrokuju Vlasti.	
--	--	--

	<p>Praćenje realizacije izvršenja cjelokupnog projekta izgradnje Zenica – Travnik uključujući praćenje provođenja ugovornih obaveza iz svih naprijed pomenutih ugovora, učešće na sedmičnim sastancima (38 sastanaka u 2012. godini), obilazak gradilišta, stalna komunikacija sa svim učesnicima na projektu, saradnja sa Upravom u vezi koordinacije sa Timom za eksproprijaciju.</p> <p>➤ Izvještavanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropska Banka za obnovu i razvoj <ul style="list-style-type: none"> - priprema, izradai dostavljanje raznih vrsta Izvještaja (kvartalni, polugodišnji i godišnji),a sve u skladu sa zahtjevima EBRD-a (ARC Izvještaji), te koordinacija sa predstavnicima EBRD-a. - Resorna ministarstva Federacije BiH i BiH <ul style="list-style-type: none"> - priprema, izrada i dostavljanje tražene dokumentacije raznih vrsta Izvještaja (kvartalni, polugodišnji i godišnji) <p>Ispred BH-Gas-a u ove aktivnosti su bili uključeni Uprava, Direktor sektora za razvoj, inženjer specijalist, sistem inženjer, inženjer za razvoj, stručni saradnik za analitičke poslove,</p>	<p><i>Izvještavanje:</i></p> <p><i>Nastavak navedenih aktivnosti i u narednoj godini.</i></p>
--	--	---

	ing. za informatiku, ekonomsko-finansijski i pravni sektor.	
Gasifikacija Unsko – sanskog kantona Tehno-ekonomska studija I faza	<p>Projektna dokumentacija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iako su planom predviđena sredstva za finansiranje ovog projekta ukazala se mogućnost za obezbjeđenje grant sredstava iz WBIF Fondova, ali samo kao regionalni projekat interkonekcije svijeta ili više zemalja. - U tom smislu dogovoren je zajednički nastup BH-Gas-a i Plinacro iz Hrvatske za kandidovanje projekta koji imaju regionalni karakter, pri čemu je BH-Gas aplicirao za sjevernu i južnu konekciju sa Hrvatskom, a Plinacro za konekciju sa Unsko-Sanskim Kantonom. Hrvatska je za ovaj projekat, a uz podršku BiH u okviru 6. Kruga (2011), te 7. Kruga (2012) kruga WBIF-a aplicirala za grant sredstva za izradu Idejnog projekta, EIA, SIA i CBA u iznosu od 0,7 miliona EUR. U okviru ove aplikacije za potrebe BiH uraditi će se Studija uticaja na okolinu (EIA) zajedno sa Studijom uticaja na društvo (SIA), kao i Idejni projekat. Ukoliko se dobiju ova sredstva kroz projektni zadatak za izradu navedenih dokumenata tražiti će se da EIA i SIA osim na engleskom budu i na jednom 	

	<p>od zvaničnih jezika u BiH. Aplikacije su oba puta odbijene. Plinacro i BH-Gas su zajedno radili na pripremi aplikacione forme.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na inicijativu FMERI, a u vezi javnog poziva Sekretarijata Energetske Zajednice za dostavljanje podataka o projektima od regionalnog interesa u formi PECEI Upitnika, BH-Gas je kandidovao tri projekta od kojih je jedan Projekat interkonekcija BiH-Hrvatska: Gasovod Lička Jesenica – Tržac – Bos. Krupa. - Po pitanju ovog projekta BH-Gas ima dobru saradnju sa Vladom, kao i resornim Ministarstvima USK. <p>Na izradi su bili uključeni Direktor sektora za razvoj i Inženjer za razvoj.</p>	<p><i>Procjena PECEI projekata je predviđena da se obavi u narednoj godini, nakon čega će biti sastavljena konačna lista PECEI kontakata.</i></p>
<p>Idejni projekat FEED (Front End Engineering and Design) i Studija uticaja na okolinu za kompresorku stanicu na postojećem sistemu</p>	<p>Projekat uvođenja prirodnog gasa u TE Kakanj, kao i Projekat nove TE-TO na lokaciji Zenice za koje je potrebno obezbijediti priključenje na postojeći transportni sistem prirodnog gasa bezuslovno zahtjeva obezbjeđenje većih primopredajnih pritisaka ispred ove vrste potrošača nego što je trenutno moguće. Obezbeđenje ovakvih pritisaka je jedino moguće izgradnjom kompresorske stanice na postojećem sistemu.</p>	

	<p>Obzirom da objekti kao što su kompresorske stanice po svojoj složenosti i vremenu isporuke kompresorskih jedinica zahtjevaju blagovremenu pripremu za realizaciju, tokom 2011. godine su pokrenute aktivnosti na izradi projektne dokumentacije koja bi bila na nivou FEED, odnosno takva da se može koristiti za pripremu tendera za nabavku opreme i izradu glavnih projekata shodno odabranom isporučiocu opreme. Ovaj bi se projekat naravno koristio i za dobivanje urbanističke saglasnosti i izradu studije uticaja na okolinu.</p> <p>Otpočele su pripremne aktivnosti oko ovog projekta, te je odlučeno da se umjesto više tendera (tender za izradu FEED, nabavku opreme, izgradnju, studiju uticaja na okolinu) pripremi jedan tender tzv. Engineering – Procurement – Construction (EPC) tender, odnosno tender za Injžinjeriing – Nabavku – Izgradnju.</p> <p>U sklopu ovih aktivnosti, a na osnovu potpisanog Predinvesticionog Ugovora i sa Elektroprivredom d.d. Sarajevo i sa kompanijom KTG AG Lugano i obzirom na dinamiku izgradnje nove TE-TO u Zenici koja se planira izgraditi odnosno pustiti u pogon polovinom 2014. godine, u aprilu 2011. godine formirana je Komisija za izbor najpovoljnijeg ponuđača i pripremljen nacrt Projektnog zadatka za konsultantske usluge.</p>	
--	---	--

	<p>Međutim, kroz međusobne kontakte BH-Gas-a i predstavnika KTG Lugano predloženo je da KTG AG Lugano može angažovati svoje konsultantske kompanije koje bi pomogle BH-Gasu za pripremu EPC tendera, kao i tokom evaluacije i izbora najpovoljnijeg ponuđača. Početkom 2012. godine KTG AG Lugano je podnio BH-Gas-u zahtjev za znatno većom snagom TE-TO postrojenja Zenica i to na 390 MW el/170 MW th. U tom smislu je BH-Gas naznačio potrebu dopune postojećeg Predinvesticionog Ugovora između BH-Gas-a i KTG Lugano sa napomenom da i pod uslovom izgradnje kompresorske stanice u Kladnju postojeći transportni sistem u BiH nije u mogućnosti zadovoljiti novoiskazane potrebe.</p> <p>U 2012. godini sektor za razvoj nije bio uključen u dalje aktivnosti sa kompanijom KTG Lugano.</p> <p>Na izradi su bili uključeni Direktor sektora za razvoj, Inženjer za razvoj i Inženjer specijalista.</p>	
Gasovod Bosanski Brod – Zenica i južna konekcija	Gasovod Bosanski Brod–Zenica predstavlja optimalan pravac ne samo za potrebe postojećeg i novog tržišta gasa u oba entiteta u BiH već se isti uklapa i u razvojne projekte Hrvatske. U smislu brže i adekvatne pripreme BH-Gas je smatrao za potrebnim da podržava svaku inicijativu da se ovaj projekat prihvati od	

	<p>državnog interesa i izvidi mogućnost u saradnji sa zainteresovanim kompanijama, EBRD bankom i drugim finansijskim institucijama u smislu realizacije ovog projekta.</p> <p>Na osnovu odobrenih sredstava od strane WBIF za sjevernu i južnu konekciju, odabrani Konsultant od strane WBIF-a je pripremio sukcesivno projektne zadatke za:</p> <ul style="list-style-type: none">- gasovod Zenica – Brod - izrada Feasibility Studije, EIA, SIA i CBA (1 miliona EUR)- Južna konekcija sa dvije varijante (Split-Zagvozd-Posušje-Tomislavgrad-Bugojno- Travnik ili Ploče-Čapljina-Mostar) – izrada Prefeasibility Studije, EIA, SIA, CBA i Idejni projekat (0,4 miliona EUR) <p>Oba projektne zadatka su usaglašena sa BH-Gas-om i FMERI kao predstavnicima Federacije BiH. U fazi pripreme i odobravanja projektne zadatka i formiranja predstavnika Međudržavnog komiteta BiH i Hrvatska za projekat Brod-Zenica, Republika Srpska putem svog resornog ministarstva nije prihvatila svoje učešće, iako je tokom izrade aplikacije istu podržala.</p> <p>U par navrata je vođena komunikacija, sastanci sa predstavnicima WBIF-a, MVTEO-a, FMERI-a kako bi se premostila novonastala situacija. U ovom procesu su čak bili uključeni</p>	<p><i>Ostavljena mogućnost da se najkasnije do juna 2013. godine dobije eventualna podrška od strane RS, kako bi projekat postao aktuelan.</i></p>
--	--	--

	<p>i predstavnici Evropske Unije, ali posljednji dopis Gas RES kompanije iz RS ukazuje na činjenicu da i dalje RS nema namjeru da podrži izradu navedenih dokumenata, a samim time i realizaciju grant sredstava WBIF-a u vrijednosti od 1 milion EUR.</p> <p>Projektni zadatak za Južnu konekciju je odobren od strane Evropske komisije u oktobru 2012. godine. Nastavak aktivnosti na sprovođenju odobrene aplikacije je povezan sa procesom odabira konsultanata za izradu pomentih dokumenata shodno projektnom zadatku. Ove aktivnosti nisu završene do kraja 2012. godine.</p> <p>Na izradi su bili uključeni Direktor sektora za razvoj i Inženjer za razvoj.</p>	<p><i>Formiranje konsultantskog tima, komunikacija i sastanci konsultanstskog tima sa međudržavnim komitetom BiH (BH-GAS, FMERI i MVTEO)/Hrvatska (Plinacro i Ministarstvo gospodarstva), praćenje izrade studije metodom privremenih izvještaja do finalne verzije studije.</i></p>
<p>Međunarodni projekti</p>		
<p>Ugovor o formiranju energetske zajednice zemalja jugoistočne Evrope</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće sa FMERI na izradi svih dokumenata i izvještaja koji su prosljeđivani preko Sekreterijata Energetske Zajednice - Obaveza pripreme osnovne legislative i pratećih akata u vezi sprovođenja obaveza iz osnovne direktive EC2003/55 do kraja 2014. Godinei pripreme za EC 2009/73 – Treći paket, uredbe EC 715/2009 o uvjetima pristupa mrežama za transport prirodnog gasa i ukidanje uredbe EC 1775/2005 i direktive o mjerama zaštite sigurnosti snabdjevanja 994/2010 	<p><i>Nastavak aktivnosti u vezi implementacije obaveza iz Ugovora.</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Otvoreno pismo Sekretarijata Energetske Zajednice kojim je BiH upozorena za nesprovođenje odredbi Ugovora o formiranju EZ JI Evrope. Odgovor na otvoreno pismo pripreman zajednički sa predstavnicima FMERI-a. - Prioritetna obaveza je da FBiH započne pripremu i usvajanje Zakona o gasu, te je BH-Gas Odlukom Federalnog ministra FMERI preko svojih predstavnika uključen u izradu nacrtu Zakona o gasu FBiH. - Odlukom MVTEO imenovani su članovi BiH za Koordinacionu Grupu za Sigurnost snabdjevanja za zemlje JI Evrope za elektro i gasni sektor, u kojoj su ispred FBiH imenovani i predstavnici iz BH-Gasa <p>Nosilac ovih aktivnosti je kao predstavnik države Bosne i Hercegovine Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose, Sektor energije, a ispred BH-Gas-a Uprava, Direktor sektora za razvoj i inženjer za razvoj su obezbjeđivali stručnu podršku za pripremne sastanke i ostale materijale koji su traženi u ovim aktivnostima.</p>	
<p><i>Gasifikacija Jugoistočne Evrope i interkonekcije transportnih gasnih mreža</i></p>	<p>Na inicijativu PLINACRO-a iz Hrvatske, Energetska zajednica JIE je podržala izradu Tehno-ekonomske Studije zajedno sa Studijom uticaja na okolinu projekta Jadransko-jonski gasovod (IAP).</p>	<p><i>Nastavak na izradi IAP Studije čiji se konačan završetak očekuje početkom 2014. godine.</i></p>

	<p>Sve zemlje potpisnice Ministarske deklaracije (Deklaraciju su 25. Septembra 2007. godine potpisale Hrvatska, Albanija i Crna Gora, a Bosna i Hercegovina se pridružila u Decembru 2008. godine) su podržale izradu ove Studije i predložile svoje članove u tzv. Međudržavnu komisiju (Interstate Committee for IAP) za obezbjeđenje podataka, praćenje i usvajanje.</p> <p>Zbog trenutne ekonomske situacije u svim zemljama kroz koje je planirano da prolazi IAP, odlučeno je da se od Western Balkan Investment Framework – WBIF zatraže grant sredstva u iznosu od 3,5 miliona EUR za finansiranje izrade Studije opravdanosti (Feasibility Study) i EIA/SIA za Regionalni Projekat Jadransko-Jonskog gasovoda. Sredstva su odobrena u junu 2011. godine od strane Upravnog odbora WBIF. Projektni zadatak je usaglašen sa predstavnicima zemalja članica Međudržavne komisije i u toku je odobravanje Projektnog zadatka od strane DG Enlargement (odjel za proširenje novih članica EU).</p> <p>Projektni zadatak je odobren, te se započelo sa izradom navedene dokumentacije. Do kraja 2012. godine su dostavljeni Početni Izvještaj, Analiza kritičnih tačaka, Preliminarna tehnička studija, Nacrt Studije uticaja na okolinu i društvo, Nacrt plana angažovanja nosioca projekta,, te finalna studija analize</p>	<p><i>Stalna koordinacija i sastanci TAP/IAP projekta shodno dimanici održavanja sastanaka Međudržavnog komiteta za IAP Projekat.</i></p>
--	--	---

	<p>tržišta.</p> <p>Pored navedenog Jadransko-Jonskog gasovoda, BH-Gas je uključen u sve aktivnosti vezane za TAP projekat – Trans-jadranski gasovod, te je u aprilu 2011. godine sa TAP konzorcijumom potpisao Memorandum o razumjevanju. Ovaj gasovod dužine cca 520 km će transportovati gas iz Kaspijskog regiona preko Grčke, Albanije i jadranskog mora do južnog dijela Italije, i dalje prema zapadnoj Evropi. Cilj projekta je povećanje sigurnosti snabdjevanja kao i diversifikacija izvora snabdjevanja za evropsko tržište. TAP konzorcij se sastoji od švicarske kompanije EGL (udio 42,5%), norveške kompanije Statoil (42,5%) i njemačke kompanije E.ON Ruhrgas (15%). TAP je predložio potpisivanje Ministarske deklaracije sa svim zemljama iz IAP projekta, a koordinacija oko potpisivanja ovog dokumenta se obavlja preko Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, odjel za energiju i trenutno je u fazi usaglašavanja sa resornim ministarstvima energije iz oba entiteta. Obzirom na ubrzanu dinamiku kojom je TAP pripremao Projekat za učešće u ponudi za obezbjeđenje gasa iz Shah Deniz II, potpisivanje pomenute Međuministarske deklaracije se nije realizovala. Međutim, u procesu iskazivanja interesa od strane TAP-A ovom projektu je data puna podrška od strane Međudržavnog komiteta za IAP projekat.</p>	
--	---	--

	Na izradi su bili uključeni Uprava, Direktor sektora za razvoj, Inženjer za razvoj.	
<i>Saradnja sa kompanijama iz djelatnosti transporta prirodnog gasa</i>	<p>Na osnovu Pisma namjera sa hrvatskom kompanijom PLINACRO od resornog ministarstva Republike Hrvatske dobijeno je odobrenje na Plan razvoja transportnog sistema Republike Hrvatske od 2010 do 2014 godine u kojem su uključeni projekti povezivanja sa BiH i to na tačkama: Slobodnica – Bos.Brod, Rakovica – Bihać i Ploče – Mostar.</p> <p>Na izradi su bili uključeni Uprava, Direktor sektora za razvoj i inženjer specijalista.</p>	<i>Aktivnosti se nastavljaju i u narednoj godini.</i>
Projekat "Harmonizacija tehničke regulative i legislative u gasnim sektorima zemalja jugoistočne Evrope"		
<p>Podprojekat, koji se odnosi na pripremu, obradu i konačno usvajanje DVGW – Njemačko udruženje za gas i vodu – tehničkih pravila iz oblasti projektovanja, izgradnje, eksploatacije i održavanja gasnih transportnih i distributivnih cjevovoda do uključivo mjerno-regulacione stanice, kompresorske stanice i drugih prateća postrojenja.</p> <p>(Svako tehničko pravilo sa oznakom G znači da se odnosi samo na GAS, a GW na gas i vodu.)</p>	<p><i>BH-Gas je sklopio ugovor sa IGT-om iz oblasti tehničke regulative, koji podrazumjeva pripremu, prevođenje, tehničku obradu i izradu nacionalnih varijanti njemačkih G listova koji tretiraju oblast transporta prirodnog gasa čeličnim cjevovodima, kao i pratećih objekata na gasovodima.</i></p> <p>Obzirom da je štampana verzija u funkciji rada Radne grupe za transport i distribuciji a koju sačinjavaju predstavnici kompanije iz BiH i Srbije, Radna grupa u 2010. godini nije bila u mogućnosti da završi pregled svih planiranih G i GW lista. Predstavnici BH-Gas-a – Izvršni</p>	

	<p>direktor i inženjer specijalist nisu učestvovali u radu Radne grupe u ovoj godini zbog obaveza na izradi glavnog projekta gasovoda Zenica – Travnik.</p> <p>Napravljena je brošura projekta za period 2001-2010. godina koja osim informacija o svim događajima tokom trajanja projekta sadrži i listu od 115 usvojenih tehničkih pravila.</p> <p>Završen je ugovor za obradu 11 G i GW lista, te predate u digitalnoj formi, a printane verzije će biti isporučene shodno dinamici usvajanja na koordinacionom odboru. Osam lista je dostavljeno u elektronskoj i print verziji u martu 2012. godini. U julu 2012. godine su isporučena preostala tri lista u elektronskoj i print verziji.</p> <p>U septembru 2012. godine potpisan je novi Ugovor za sufinansiranje izrade tehničkih pravila za transport i distribuciju gasa za izradu 16 tehničkih pravila iz oblasti transporta i distribucije prirodnog gasa. Rok za dostavu tehnički pravila iz novog Ugovora je 12 mjeseci, a isporučivati će se u skladu sa Planom grupa RG 6 (Transport i distribucija), RG 10 (Primjena gasa - Široka potrošnja) i Planom rada Koordinacionog odbora projekta.</p> <p>Prema konceptu ovog projekta BH-Gas ima predstavnike u Radnoj grupi RG 6 za Transport i Distribuciju, koji su u 2012. godini</p>	<p><i>Ove aktivnosti se nastavljaju sa predloženim planom obrade G i GW lista iz oblasti transporta i distribucije gasa.</i></p>
--	---	--

	<p>prisustvovali samo na dva sastanka Radne grupe iz razloga zauzetosti na projektu izgradnje gasovoda Zenica – Travnik.</p> <p>U radu Radne grupe RG 6 su učestvovali Direktor sektora za razvoj i Inženjer specijalista, a u radu Koordinacionog odbora Izvršni Direktor.</p>	
<p>Tehnički komitet za gas i gasnu tehniku, koji je odgovoran za pripremu i usvajanje BAS standarda iz ove oblasti, a prema Zakonu o standardizaciji i u saradnji sa Institutom za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo.</p>	<p>Sjednice Tehničkog komiteta su se odvijale shodno pripremi standarda dobijenih od strane Instituta za standarde i IGT koji ima funkciju Sekretarijata. Shodno tome odvijali su se i sastanci Radnih grupa. Većina standarda iz oblasti transporta su već usvojeni kao BAS standardi u prethodnim godinama, i sada se uglavnom radi nas standardima koji su doživjeli određene dopune, izmjene i eventualno najnovijih izdanja koje priprema i izdaje pokomitet za transport pri CEN-u.</p> <p>U radu tehničkog komiteta su učestvovali Direktor sektora za razvoj i Direktor tehničkog sektora.</p>	<p><i>Ove aktivnosti su stalne i nastavljaju se i u narednoj godini.</i></p>
Energetske saglasnosti		
<p>Tekući poslovi izdavanja energetske saglasnosti i saglasnosti za gradnju u blizini koridora planiranih gasovoda</p>	<p>Svi zahtjevi za energetske saglasnosti za izgradnju stambenih, poslovnih i infrastrukturnih objekata koji su prostorno</p>	<p><i>Ove aktivnosti su stalne i nastavljaju se i u narednoj godini.</i></p>

	<p>smješteni u neposrednoj blizini planiranih gasovoda shodno razvojnim planovima BH-Gas-a su obrađeni i izdata mišljenja i/ili saglasnosti.</p> <p>Na izradi je bio uključen Direktor sektora za razvoj, sistem inženjer i inženjer za razvoj.</p>	
Ostale aktivnosti		
<p>Saradnja sa domaćim i stranim firmama i asocijacijama, sa nadležnim institucijama vlasti na nivou BiH, Federacije BiH i Kantona i institucijama međunarodne zajednice. Komisije za javne nabavke.</p>	<p>Ove aktivnosti se obavljaju svake godine kontinuirano i podrazumjevaju pismenu korespondenciju u vidu pisama, izvještaja, prezentacija i ostalih vidova dokumenata. Svi zaposleni u sektoru su uključeni u ove aktivnosti.</p>	<p><i>Ove aktivnosti su stalne i nastavljaju se i u narednoj godini.</i></p>

SEKTOR ZA RAZVOJ

**SEKTOR ZA PRAVNE
I OPĆE POSLOVE
IZVJEŠTAJ O RADNOM ANGAŽMANU
ZAPOSLENIKA**

Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa
BH-Gas d.o.o. Sarajevo

Polazeći od planiranih aktivnosti Privrednog društva za proizvodnju i transport gasa BH-Gas d.o.o. Sarajevo za 2012. godinu, dostavljamo sljedeći tabelarni

IZVJEŠTAJ

o radnom angažmanu zaposlenika za 2012. godini koji se ogledao u sljedećem:

SEKTOR ZA PRAVNE I OPĆE POSLOVE

Zaposlenici u Sektoru za pravne i opće poslove:

- Muhamedović Adnan, dipl. pravnik – Rukovodilac sektora
- Durmić Jasna, dipl. pravnik– Stručni saradnik za pravne i opće poslove
- Jelić Džejna, dipl. pravnik - Stručni saradnik za pravne i opće poslove
- Hadžić Mediha, kv trgovac – Tehnički sekretar direktora društva
- Durak Haris, kv vozač – Vozač
- Džananović Džemal, ekonomski tehničar – Referent za administrativno tehničke poslove
- Kapić Emira, kv prodavač – Higijeničar/kafe kuharica

PLANIRANO	SADRŽAJ IZVRŠENIH POSLOVA	OSTALO ZA IZVRŠENJE
<p>1. Usklađenje statusa Društva sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima i Zakonom o javnim nabavkama:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pripreme svih pratećih akata koji su se ticali sazivanja Skupštine Društva, a sve za potrebe Vlade Federacije BiH kao osnivača Društva; 2. Pripreme materijala za sazivanje sjednica Skupštine Društva u toku 2012. godine; 3. Pripreme materijala za sazivanje sjednica Nadzornog odbora BH-Gas-a u toku 2012. godini; 4. Izrada svih općih akata donesenih na sjednicama Nadzornog odbora i Skupštine Društva i njihova praktična realizacija, 5. Poslovi iz domena prijava i odjava zaposlenika pojedinačno kod Fonda za P i O i zdravstveno osiguranje (M-1, M-2, radne knjižice, zdravstvene knjižice); 6. Izrada svih potrebnih urneka obrazaca i općih akata potrebnih za funkcionisanje i provođenje postupaka javnih nabavkih, a sve u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama; 7. Koordinacija u radu svih komisija za provođenje postupaka javnih nabavki u BH-Gas, te davanje stručnih smjernica i uputa za rad istih komisija; 8. Izrada ostalih općih akata potrebnih za redovno funkcionisanje Društva sve na bazi Zakona o privrednim društvima, Zakona o javnim preduzećima i Zakona o javnim nabavkama.. 	

PLANIRANO	SADRŽAJ IZVRŠENIH POSLOVA	OSTALO ZA IZVRŠENJE
<p>2. Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa:</p>	<p>1. BH-Gas postao titular prava na nekretninama na trasi magistralnog gasovoda Zenica-Travnik, odnosno zvanično je preuzeo odgovornost upravljanja i potpunog gazdovanja nad istim i to na dijelu cijele općine Zenica, Busovača, Novi Travnik, cca 80% općine Travnik i cca 60% Vitez.</p>	<p>1. okončanje uknjižbe na preostalom dijelu trase magistralnog gasovoda Kladanj-Sarajevo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - područje Općine Vogošća i to Krivoglavci, Ugorsko i Hotonj (blok i čistačka stanica Semizovac I i Semizovac II); - područje općine Novo sarajevo (GMRS Hum); - područje općine Novi Grad (GMRS Butile), <p>koje je uslovljeno predhodnim završetkom uknjižbe i obezbjeđenjem odgovarajućih zemljišnoknjižnih isprava na tom dijelu od strane predhodnog vlasnika gasovoda Sarajevogasa;</p> <p>2. okončanje uknjižbe prava vlasništva na dijelu trase magistralnog gasovoda Semizovac-Zenica na području</p> <ul style="list-style-type: none"> - Općine Kakanj-GMRS Kakanj <p>koje je uslovljeno predhodnim završetkom uknjižbe i obezbjeđenjem odgovarajućih zemljišnoknjižnih isprava na tom dijelu od strane predhodnog vlasnika Tvornice cementa Kakanj;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Općine Zenica-Ričice

		<p>3. realizaciju uknjižbe stečenih prava (prava služnosti) na nekretninama na trasi magistralnog gasovoda Semizovac-Zenica</p> <p>4. u narednom periodu istovjetni poslovi će biti predmet saradnje sa nadležnim organima sve tri općine.</p> <p>5. u narednom periodu pristupiće se realizaciji uknjižbe stečenih prava na nekretninama izgrađenog gasovoda Visoko-Brnjaci na području općina Visoko i Kiseljak.</p> <p>6. u narednom periodu pristupiće se realizaciji uknjižbe stečenih prava na nekretninama izgrađenog gasovoda Zenica-Travnik.</p>
PLANIRANO	SADRŽAJ IZVRŠENIH POSLOVA	OSTALO ZA IZVRŠENJE
<p>3. Zastupanje Društva pred sudovima i drugim organima i organizacijama u svim vrstama sporovima nastalim u vezi sa radom Društva;</p>	<p>1. Haris Ihtijarević je tužio BH-Gas radi isplate neisplaćenih naknada po osnovu angažmana u starom sazivu Nadzornog odbora, vrijednost 1.400,00 KM, sve u vezi razrješenja od navedene dužnosti. Na istu tužbu uložen je odgovarajući prigovor. Nakon provedenog sudskog postupka, isti postupak je okončan na način što je tužitelj odbijen sa tužbenim zahtjevom u cijelosti.</p> <p>Tužitelj je na pomenutu presudu uložio i žalbu Kantonalnom sudu u Sarajevu i očekuje se drugostepena presuda u ovom predmetu.</p>	

	<p>3. Bećir Šejtanić tužio BH-Gas radi isplate mjesečne naknade po osnovu angažmana u starom sazivu Nadzornog odbora, vrijednost 13.500,00KM. Na istu tužbu uložen je odgovarajući prigovor i postupak je u toku, a novo ročište je zakazano za dan 13.04.2010. g. Postupak je okončan na način što je tužitelj, Bećir Šejtanić, odbijen sa tužbenim zahtjevom u cijelosti. U žalbenom postupku, tužitelj je odbijen.</p> <p>4. Adis Deljković tužio BH-Gas radi isplate mjesečne naknade po osnovu angažmana u starom sazivu Nadzornog odbora, i to 1.312,42 KM za svaki mjesec počev od 10.08.2011. godine. Nakon provedenog sudskog postupka, isti postupak je okončan na način što je tužbeni zahtjev prihvaćen u dijelu.</p> <p>Na istu presudu uložena je žalba postupak je u toku.</p> <p>5. Mirsad Herenda tužio BH-Gas radi isplate naknade štete na nekretninama prilikom izvođenja radova na polaganju gasovoda Visoko-Brnjaci I to 5.050,00 KM. Postupak je okončan sudskom nagodbom tako što je tuženi isplatio tužitelju iznos od 8.500,00 KM na ime naknade štete.</p> <p>6. Mostić Ahmed tužio je BH-Gas radi naknade štete na nekretninama prilikom izvođenja radova na polaganju gasovoda Visoko-Brnjaci I to 2.000,00 KM. Postupak je okončan vansudskom nagodbom, tako što je tuženi isplatio tužitelju iznos od 3.800,00 KM na ime naknade štete.</p>	
<p>4. Učešće u izradi ugovora, aneksa, protokola i sporazuma o poslovnoj saradnji, te davanje pravnih mišljenja;</p>	<p>1. Ova aktivnost imala je za cilj izradu svih Ugovora koji se zaključuju u Društvu kako bi se na što adekvatniji način zaštitili interesi BH-Gas-a.</p> <p>2. Takođe pod ovom aktivnošću se podrazumjeva i</p>	

	<p>nastavak praćenja realizacije već zaključenih Ugovora, te u skladu sa tim zaključenje eventualno potrebnih aneks-a, odnosno sporazuma, sve na bazi korigovanih vrijednosti cijena prirodnog gasa prema potrošačima BH-Gas-a, naravno u skladu sa donesenim odlukama Nadzornog odbora.</p>	
<p>5. Poslovi u vezi privatizacije Društva;</p>	<p>1. Svi poslovi na privatizaciji BH-Gas-a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izrađen Program privatizacije (odobren Rješenjem Federalne Agencije za privatizaciju broj 01-02-4351) -izrađen Informacioni memorandum -izrađen Početni bilans (odobren Rješenjem Federalne Agencije za privatizaciju broj 01-02-4351) -izrađen Korigovani Početni bilans (odobren Rješenjem Federalne Agencije za privatizaciju broj 01-03-3004), <p>se odvijaju u saradnji sa Federalnom Agencijom za privatizaciju od koje zavisi stepen potrebnih aktivnosti.</p> <p>BH-Gas se nalazi na listi strateških firmi Federacije BiH. Krajnji rok za privatizaciju još uvijek nije određen.</p> <p>2. BH-Gas je u saradnji sa Agencijom i resornim ministarstvom (FMERI) pokrenuo aktivnost prema Vladi FBiH da se Društvo izuzme iz privatizacije za narednih 5-10 godine, odnosno do usvajanja potrebne zakonske regulative u sektoru gasne privrede, tj. do uređenja gasnog tržišta u BiH.</p> <p>Vlada FBiH je na svojoj sjednici održanoj 13.01.2005. godine donijela Odluku da se iz procesa privatizacije izuzme državni kapital u BH-Gas-u i da se zadrži u vlasništvu FBiH u 100%</p>	

	<p>iznosu za narednih 5-10 godine, odnosno do usvajanja potrebne zakonske regulative u sektoru gasne privrede, tj. do uređenja gasnog tržišta u BiH.</p> <p>Dana 27.08.2009. godine, upućen je zahtjev prema Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije da se BH-Gas stavi u istu ravan sa kompanijama kao što su BH Telecom i Elektroprivreda BiH, te da se sada u potpunosti izuzme iz privatizacije u narednim godinama. Situacija je nepromijenjena.</p>	
PLANIRANO	SADRŽAJ IZVRŠENIH POSLOVA	OSTALO ZA IZVRŠENJE
6. Organiziranje i priprema materijala za sjednice organa upravljanja Društva;	<p>1. Aktivnosti su zasnovane su na izradi potrebnih materijala, odluka i zapisnika za sjednice organa upravljanja u Društvu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u 2012. godini održano je 5. sjednica Nadzornog odbora, 8. sjednica Odbora za reviziju, te 2. sjednice Skupštine Društva. 	<p>1. U narednom periodu istovjetni poslovi će biti predmet saradnje sa Nadzornim odborom, Skupštinom i Odborom za reviziju Društva.</p>
7. Organiziranje i priprema materijala za oglašavanje javnih nabavki roba, vršenje usluga i ustupanje radova	<p>1. Ustrojavanje i zaživljavanje pravila ponašanja svih zaposlenika u postupku provođenja javne nabavke saglasno Zakonu o javnim nabavkama.</p> <p>U tom cilju kreirani su i dati na raspolaganje i korištenje svim organizaciono radnim cjelinama urneci:</p> <ul style="list-style-type: none"> -polazni akt za pokretanje postupaka javnih nabavki; -odluka o formiranju komisija za javne nabavke; -internog akta komisije o utvrđivanju metodologije za vrednovanje i ocjenu ponuda po javnom nadmetanju; -evaluacionog izvještaja za izbor najpovoljnije ponude; -tekstovi obavještenja o javnim nabavkama sa osnovnim elementima koje treba da sadrži u skladu sa 	

	<p>Zakonom i podzakonskim aktima, te pravilnicima o javnim nabavkama donesenim u BH-Gas-u;</p> <ul style="list-style-type: none"> -odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača po javnom nadmetanju; -ugovora koji se zaključuje sa izabranim ponuđačem i - svi drugi potrebni akati u postupku javnog nadmetanja (pozivi, poslovna korespodencija, obavještenja i sl.); <p>2. Davanje pravnih savjeta, mišljenja, uputa i objašnjenja za konkretno postupanje i rad komisija;</p>	
<p>8. Ostali tekući poslovi Sektora za pravne i opće poslove koji imaju konstantan karakter u izvršenju sastojali su se naročito u slijedećem:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Koordiniranje rada sa subjektima izvan Društva; - Praćenje i obezbjeđenje primjene zakonskih i drugih propisa; - Izrada svih općih akata Društva i odluka donesenih po svim osnovima; - Pismena poslovna korespodencija sa svim institucijama, ustanovama, poslovnim partnerima i dr.; - Ustrojavanje i ažuriranje kadrovske evidencije Društva; - Ažuriranje matičnih personalnih podataka zaposlenika; - Kadrovski izvještaj i njegovo ažuriranje sa tekućim promjenama; - Obavljanje svih poslova iz domena radnih odnosa po svim osnovima; - Obavljanje svih poslova iz domena prijava i odjava zaposlenika kod Fonda za PiO i zdravstveno osiguranje i ostvarivanja prava po tim osnovima; - Izrada ugovora o radu, odluka i rješenja u vezi ostvarivanja prava i obaveza iz radnog odnosa; - Kolektivno osiguranje zaposlenika; - Anketiranje zaposlenika povodom izrade Plana 	

	<p>godišnjih odmora za 2011. godinu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plan godišnjih odmora za 2011. godinu sa izradom pojedinačnih rješenja o korištenju godišnjih odmora; - Učešće u radu Centralne inventurne komisije; - Aktivnosti i koordinacija sa nadležnim općinskim službama u vezi sprječavanja bespravne gradnje dužinom gasovoda; - Izvršenje svih administrativno tehničkih, odnosno daktilografskih poslova za potrebe ne samo ovog sektora nego i za potrebe drugih organizaciono radnih cjelina; - Obavljanje svih poslova vezanih za prijem i otpremu službene pošte i njeno evidentiranje; - Arhiviranje dokumentacije i arhivskog fonda Društva i svih drugih poslova iz domena arhivskog poslovanja (pronalaženje i izdavanje dokumenata korisnicima); - Prijem, tehnička obrada i dostava materijala za direktora Društva; - Tehnička priprema sastanaka koje saziva direktora Društva; - Kontakt sa strankama i davanje informacija u okviru datih ovlaštenja; - Priprema, otprema i dostavljanje telefaks pošte; - Posredovanje kod uspostavljanja usmenih i telefonskih veza, odnosno komunikacija i vođenje potrebne evidencije o tome; - Izrada putnih naloga za službena putovanja zaposlenika i vođenje evidencije izdatih putnih naloga; - Organizovanje rezervacija i obezbjeđenje putnih dokumenata, prevoznih sredstava i smještaja; - Čuvanje pečata i štambilja Društva; 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Briga o tehničkoj ispravnosti motornih vozila za koja je zadužen; - Obavljanje poslova potrebnih u vezi registrovanja motornih vozila za koja je zadužen; - Obezbjedeње dozvola potrebnih za nesmetano korištenje parkinga na području grada za vozila za koja je zadužen; - Obavljanje poslova kopiranja, fotokopiranja i umnožavanja svih vrsta dokumenata i radnog materijala, te njihovog uvezivanja; - Redovna priprema, čišćenje i održavanje sredstava za rad; - Obavljanje ugostiteljskih poslova za potrebe poslovnih gostiju i zaposlenika preduzeća (priprema i raznošenje toplih i hladnih napitaka); - Vođenje evidencije posluživanja; - Održavanje kafe kuhinje, pribora i kuhinjske opreme; - Nabavka sredstava za nesmetan rad kafe kuhinje; 	
--	---	--

SEKTOR ZA PRAVNE I OPĆE POSLOVE

**SEKTOR ZA
EKONOMSKO – FINANSIJSKE
POSLOVE
IZVJEŠTAJ O RADNOM ANGAŽMANU
ZAPOSLENIKA**

IZVJEŠTAJ O RADU SEKTORA ZA EKONOMSKO – FINANSIJSKE POSLOVE ZA PERIOD JANUAR – DECEMBAR 2012. GODINE

Svi poslovi i zadaci ovog sektora imaju kontinuirani karakter, i zbog toga nisu predmet parcijalnog godišnjeg planiranja, izuzev ukoliko se dogode značajnije promjene u obimu i vrstama poslovanja koje bi iziskivalo povećanje ili smanjenje broja uposlenika. Iz ovog razloga u planu nije posebno planirana aktivnost ovog sektora.

Sektor za ekonomsko-finansijske poslove jedan je od četiri organizaciona dijela kompanije BH-Gas d.o.o. Sarajevo. Sektor upošljava 6 zaposlenika, kojima rukovodi direktor sektora. U toku godine prethodni rukovodilac sektora je shodno ispunjenim uslovima penzionisan, te je internim premještajem na datu poziciju postavljen jedan od uposlenika Sektora za ekonomsko-finansijske poslove. Na mjesto Komercijaliste krajem 2012. izvršeno je upošljavanje 1 zaposlenika.

Od ukupno 6 zaposlenih, 3 su sa visokom 1 sa višom i 2 sa srednjom školskom spremom. Sektor je dalje organizovan u službe i to:

- Služba za računovodstvo i
- Služba za finansijsko-komercijalne poslove.

Poslove računovodstva izvršavaju dva zaposlenika, u finansijskoj službi rade također dva zaposlenika, a poslove komercijale izvršava 1 uposlenik, gdje se ujedno obavlja prevođenje za engleski jezik, kao i komunikacija sa EBRD-om u vezi projekta 38770 Izgradnja gasovoda Zenica – Travnik.

Osnovni planski zadaci službe za finansijsko-računovodstvene poslove su sažeti u nekoliko grupa:

- Kontrola i registrovanje svih knjigovodstvenih promjena na imovini, i u poslovanju kompanije;
- Mjesečno bilansiranje poslovnog rezultata i osnovno izvještavanje o istom, putem internog obrasca, a na nivou 95%-tne tačnosti rezultata poslovanja;
- Trojmesečno bilansiranje rezultata poslovanja na nivou 98%-tne tačnosti uz detaljnije izvještavanje o rezultatima poslovanja;
- Polugodišnje i godišnje bilansiranje stanja imovine kompanije i rezultata poslovanja, uz organizaciju i vođenje godišnjeg popisa i usaglašavanja stanja imovine kompanije;
- Izvještavanje organa upravljanja kompanije o svim polugodišnjim i godišnjim rezultatima poslovanja;
- Kontrola i evidentiranje svih finansijskih dokumenata;
- Gotovinsko i bezgotovinsko plaćanje po svim finansijskim obavezama kompanije;
- Formiranje i evidentiranje blagajničke dokumentacije kompanije;
- Obračun, isplata i evidentiranje plaća i drugih davanja uposlenika kompanije uz dodatno obavezno eksterno izvještavanje o tome;
- Formiranje i vođenje finansijske operativne evidencije i periodično usaglašavanje sa knjigovodstvenim evidencijama;
- Mjesečno fakturisanje utrošenog prirodnog gasa po kupcima;
- Uvoz neophodne opreme i rezervnih dijelova opreme za potrebe održavanja gasovoda sa svim potrebnim procedurama prije i posle uvoza;
- Organizovanje procedure javnih nabavki svih materijalnih dobara i usluga;
- Godišnje planiranje poslovanja kompanije u sklopu izrade trogodišnjeg plana poslovanja;
- Aktivno učešće u donošenju poslovne politike, a u okviru nje i finansijske politike kompanije i dr.;

- Mjesečni obračun PDV-a i vođenje neophodne operativne i knjigovodstvene evidencije o PDV-u.

Svaka od nabrojanih grupa poslova iz ovog sektora u svojoj realizaciji ima niz neophodnih i propisanih procedura i dokumenata, a proizvod toga je nekoliko desetina registratora, u čemu veliku većinu čini dokumentacija koja ima trajni karakter čuvanja i arhiviranja.

Radne aktivnosti po službama u sektoru za period januar – decembar 2012.godine:

- **Služba za računovodstvo**

U službi računovodstva u periodu januar i februar obavljane su intenzivne radne aktivnosti oko izrade zaključnog računa za 2011. godinu. U sklopu ovoga organizovan je i koordinirani rad na godišnjem popisu sredstava i izvora sredstava kompanije, te izrada detaljnog izvještaja o konstatovanom stanju iz popisa. Za izradu završnog računa neophodno je uraditi niz obračuna i knjigovodstvenih usaglašavanja sa operativnim evidencijama, i provesti zaključna knjiženja. Tu je i obiman angažman na izvođenju Bilješki, koje su sastavni dio finansijskog izvještaja koji je propisan uz obrasce zaključnog računa, kao i izrada desetak propisanih izvještaja koji se predaju uz završni račun. Paralelno sa ovim aktivnostima, svakodnevna je aktivnost u obezbjeđenju relevantnih podataka potrebnih u aktivnostima oko izrade godišnjeg plana poslovanja kompanije. Po završetku aktivnosti u vezi završnih računa za proteklu godinu, otvaraju se nove poslovne knjige za tekuću godinu i obavljaju svakodnevne aktivnosti oko registracije knjigovodstvenih promjena na sredstvima i izvorima sredstava kompanije. U ovim aktivnostima sumiraju se mjesečni podaci o nabavci i prodaji prirodnog gasa i sačinjava mjesečni obračun rezultata poslovanja za interne potrebe.

Krajem posmatranog perioda intenzivirane su aktivnosti oko šestomjesečnog obračuna, koji je po aktivnostima sličan izradi završnog računa, izuzev obaveze inventarisanja sredstava imovine kompanije.

Već od novembra počinju pripreme za izradu Plana poslovanja za narednu godinu, kao i aktivnosti oko izrade završnog računa za tekuću godinu.

- **Finansijska služba**

U finansijskoj službi djeluju odjeli finansijske operative (likvidatura i obračunski poslovi), uključujući i blagajnu, te odjel komercijalnih poslova.

Svi eksterni i interni finansijski dokumenti prolaze kroz likvidaturu, gdje se obavlja kontrola formalne i suštinske ispravnosti dokumenata. U prosjeku, na nivou godine bude zaprimljeno i obrađeno preko 1.000 ulaznih faktura i nekoliko stotina putnih naloga i drugih dokumenata za isplatu. Prilikom obrade ulaznih faktura prati se realizacija ugovora po tenderima za one fakture koje su rezultat raspisanih tendera za izbor najpovoljnijeg dobavljača, te se vrši kontrola i obavlja plaćanje po računima.

U okviru ovog odjela obavljaju se svakodnevne aktivnosti oko kontrole stanja priliva i odliva sredstava preko transakcijskih računa kompanije, o čemu se interno izvještava menadžment kompanije. Ovdje su i periodične aktivnosti oko obezbjeđenja i evidentiranja svih primljenih i izdatih instrumenata obezbjeđenja plaćanja (garancije, mjenice i dr.)

U odjelu blagajne, pored svakodnevnih blagajničkih poslova vezanih za gotovinske isplate, vrši se i mjesečni obračun i isplata plaća uposlenika i Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, obezbjeđenje kupona za prevoz na posao, obračun i isplata toplog obroka uposlenika i druge povremene isplate. Ovdje se vodi i finansijska operativna evidencija kupaca, koja se povremeno usaglašava sa knjigovodstvenom evidencijom. Ista služi kao podloga o stanju potraživanja od kupaca i stanju sredstava na transakcijskim računima kompanije. Radni zadaci blagajnika se odnose i na popunjavanje određenih statističkih obrazaca, kao i obrazaca prema penzionim fondovima. Ovdje se vode i evidencije o obustavama uposlenika po svim vrstama zaduženja, i vrši se mjesečno obustavljanje iz plata u korist povjerilaca.

Vanjskotrgovinski poslovi uvoza prirodnog gasa obavljaju se preko Energoinvesta uz određene obaveze i poslove koji se obavljaju u našoj kompaniji (carinjenje uvoza gasa, kontrola i plaćanje faktura vezanih za uvoz prirodnog gasa i dr).

U okviru ovog odjela finansijske službe, direktno se obavljaju poslovi uvoza neophodne opreme, rezervnih dijelova i materijala za održavanje gasovoda i drugih stalnih sredstava, pri čemu se postupak obavlja u skladu sa zakonom predviđenom procedurom. Na godišnjem nivou obavi se desetina pojedinačnih poslova uvoza neophodne opreme i rezervnih dijelova.

U službi održavanja u okviru redovnih aktivnosti je i kontrola i baždarenje mjerne opreme. Da bi se obavili ovi poslovi neophodno je obezbjediti proceduru za privremeni izvoz i uvoz takve opreme.

U okviru ovog odjela obavlja se i mjesečno fakturisanje prodatog prirodnog gasa i vodi evidencija o tome, kao i o ugovorima kojima je ta prodaja regulisana.

Sva plaćanja prema inostranstvu obavljaju se iz ove službe. Ovdje se obavljaju i sva prevođenja, te se vodi vanjskotrgovinska korespondencija.

U okviru sektora vrši se evidentiranje i obračun obaveza po PDV, gdje se sve ulazne fakture (preko 1.000) prekontrolišu da li su ispostavljene prema Zakonu o PDV-u, usaglase se bazom PDV obveznika Uprave za indirektno oporezivanje BiH, te na bazi takve provjere ustanovi se odbitni porez.

U okviru sektora obavljali su se i poslovi javnih nabavki. Izvještaj o javnim nabavkama, koji su provedeni na nivou godine su dati zasebno, u nastavku Izvještaja.

SEKTOR ZA EKONOMSKO-FINANSIJSKE POSLOVE